GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0271
4	Work Number	D 0713-VOL-II
5	Page No (From... To)	153 to 300
6	Name of the Work	RADHIKA SANTVANAMU (Iladeviyamu)
7	Subject	LITERATURE

D. No. 713. W. II

రాధికాసాంత్వనము

సం. 2

~~B. 271~~

B. 271

~~B. 274. B.~~

D. 713. II

Rādhikāsāntvanamu
or
Iḷādēvīyam

153

D. ~~713~~ II vols.
713

౨ షాడవి లరాగం ఆది ॥

శ్రీ మాతృము కాదు ఋతువేళ లెందు కన్నారగాని

౧ పల్లవి యుగతే టిగరులకు సుఖసుఖ సుఖుంగరుంకు

[illegible] నాటిత్స్వరం బెరు గరాదు

[illegible] లావణ్యమా తుకు చెలి తరుసేమ్యానుకు

[illegible] తంబాంపత్యమెరు గరాదు

౨ త్రిరంగ్రతా [illegible] కలికి కైకైపెన్నవికి

సేయము కులపరాంతెరుగరాదు

ఖంగారుగి ఒక్క కుప [illegible] తిపావింక్క కు

సేయును బంధమొరంయెరుగరాదు

౧ చరణ జు పుసగవా ఖచెలివాఖుకసు లడాలు

త్రాంతజగిచూంపు మకు చేతికలు వతాపు

వనిత మైమింగు తళుతళు క్రైసెదు మిందు

నాం క్రైబాటనే [illegible] ప్రత్యని దాంకటి క్రాదువ

టీకా [illegible] గతు జెంత్రిలకె క్రైలకున్నామ గుప। అనరాం।

రాధికయొక్క। అలకలకున్నా। వన్నటి సేస్త్రమా

తలియుపడదు।అని। అర్థము। పుంగుకుఖతెన్ను

తలవంటిని। అని భావము। అచ్చందుకుళకున్నా

చెలియు। అక్కాా। రాధికయొక్క। మెరుగుమె

గమున కున్నా। ఏమి దాంపత్యమా।అన

[illegible]। దంపతులవ [illegible]। ఏమి అను మీంలమొ

[illegible] —

తెలియు బడదు। అని అర్థము। ముఖము చంద్రుని
వంటిది అని భావము। పరిపూర్ణమగు చంద్రుని వం
టి కే రూపము గలవారు కున్నారు। ఏమి కి। అనగా। రాధిక
యొక్క పెదవులు [illegible] అన్యోన్యము [illegible]
లియు బడదు। అని అర్థము। [illegible]
పలు పువంటిది అని భావము। [illegible]
[illegible] అనగా। రాధిక యొక్క చన్నుల [illegible]
[illegible] అని అర్థము
చన్నులు [illegible] వంటివి అని భావము —
[illegible] అనగా। రాధిక యొక్క [illegible] వంటి
చన్నుల యొక్క కాంతి। [illegible] ఉండెను। [illegible]
గచేపలు। కాంత। అనగా। రాధిక యొక్క కాం
తి కలిగిన [illegible]
[illegible] అనగా। రాధిక యొక్క [illegible]
మెరుపు [illegible] మెరుపు। ఒక్క చోట
ను పుట్టని [illegible] కాదు। అనగా। ఇట్లా అయి
నప్పటికిన్ని। ఒక్క చోటనే పుట్టినది। [illegible]
[illegible] —

[illegible]
[illegible]

శ్రీ శార్వరి సం॥ ఆ॥ శు॥ - - -

గంభీర గంభీర ముంబుజాయు గంభీర. కన్నులుశివ మత్త్వా

గంభీర వెన్నెలతేపరస గంభీర ఘుట్ట చకులే లంగాక

టీ పెదవి (ప్రస్తుతము. వాంఛ కృముతైన ... యు

అనగా పులకలు మొల్క

మన్మధుని చేయుచు గుర్త్రైన పదంటుచిలుక పలుకై

అనగా శ్వాసము తెంపెది

జత

లు (~~...~~ వల్లని పాముసైన లు అనే ప్రదేశము

గంధ వాసనలతో ఘగము। శరము। గుండరమైన పూ-

వంటి బోటక్కనులు। అరుక ముసందు పుట్టిన పూ

వంటి (తన్నదాళలు। పాలుని నదుప్పులు। దేవతల

మొక్క మందించిన పువంటు। ఏనుగవిన। విరా

మొక్క నడకల

వత ము [illegible] వంటి। నడకలు। విహరించగా। శ్రీదు

టుచన్నులు। దేవతల పర్వతమైన పువంటు పే

రుపు ——— — — —

౧౩౦ తారలు చక్కని గారులు।

తారలు రదపంక్తి పంచదారలు పలుకులే

తారలు హాక్కుపిక్కలు

తార ~~...~~ చెలిగెలు చుట్టురుడి తారుణ్యమ్ముచే

టీ నిరాకరైన పువంటు। గారులు। చుక్కలు। [illegible] లు పరస

ము త్స్యము లు। మాటలు పంచదారలు। అ ~~...~~। న

క్షత్ర వంటి మధురములు। కాంతి కలిగిన పూవం

తారలు। అనగా

టి జంఘులు ~~...~~। బూడిదగలా। చెలి। అ

~~...~~। రాధికె। తారావనము చేతను। తారలు। అన

శ్రీ ... అ. ౨॥

గా। బృహస్పతి భావమున్నా। చంద్రుని ప్రాశస్త్య

అయిన। రోహిణీ స్త్రీ। జయించెను। ... రూపు। అ

నగా। అస్త్ర ... కాదని భావము।

౧౦౪ మబ్బు మబ్బు వె[illegible]చు చిక్కొని కటి తీపెను

విం[illegible] విం టి న [illegible] చు తెల పినదము

కలువ కలువ జూచు కలకం[illegible] క్షాంతి

మించు మించు నెం[illegible] మెలత మేను

టీ. చక్రధనము కలిగిన వటువంటి। రాధిక। యొక్క

కా[illegible] యుల్ల యొక్క। పుంపును। అధమును

వింటి వింటి। (అర్థ~~ము~~। మింటి యొక్క। వినదము
అనగా త్రిజ్యోతమును

ను। అడచును। వారె పెలవంటి కంఠము కలిగిన

వటువంటి రాధిక యొక్క మే నిచాన। కలువ కలు

[illegible] చు। (అర్థ~~ము~~ కలువ పువ్వును। కాన్పెట్టుచు

కదియు చూచును। మెలత అర్థ~~ము~~। రాధిక। యొక్క

దేహము। మిక్కిలి స్త్రీ। మెరుపును। మీరును।

[illegible] త్రాంత వేచాలును రంభతో [illegible] దరి గెలువ

ను దూరె చాలును శశిరేఖ నెడు కుకానక

గోరు వేచాలు తార [illegible] దూరు బెట్ట

చాన వన్నె [illegible] లు సేరె వాతి శ చు ముజ్జెంద

తా రంభ [illegible] గెలువ। అర్థ ~~మా। అరుంధతిని।~~

~~[illegible]~~

౨ ష - షష్ఠియము ౹౹ ౨౹౹ —

[illegible] రంభ అనే అప్సరసవలె [illegible]
చేయుందుకు [illegible] శశిశేఖరుడు గురుకొ
నగ [illegible] విదిత [illegible] సకు
సుమశేబాలు [illegible] అర్థము [illegible] అప్స
రసలు [illegible] రుకొనేయుందుకు శ్రీవిభావము
తారకలు దారు చెట్ల [illegible] నిందిం
చేయుందుకు గోపబాలుడు అని అర్థము [illegible]
[illegible] దం శేయుందుకు అని భావ
ము [illegible]
[illegible] చేయుందుకు చాన అధరా రాధికయొ
క్క మేనె బాలుము అని అర్థము [illegible]
[illegible] యొక్క గాఢము చెందేయుందుకు అనిభా
వము —

సీ॥ ఇందుబింబాస్య చిరునవ్వు వెన్నెంచి చూడ
చంద్రికానావిలాసంబు నవాంబుజము వ్యా
నింతమును గా ఫుల్లిక ఫ్ఫున కైం?రచూడ
కాలమేఘంబున విశాలు గాం చనంగ
తే॥ చంద్రమండలము వంటి ముఖము కలిగిన భా
వంటి రాధికయొక్క మొలక నగవు వెన్నెల బ
ట్టి చూస్తే చందురునియొక్క అంశువులవిశా

౹ ౨ షష్ఠియము ౹

[illegible]

పము। కాంతం పుష్టనిధి। అరుణసు। ర్తంతి। అనగా
రాధికరసము కస్తూరిగుళికలగన వల్లనివేశేసా। వర్ణి
చూస్తే। వల్లనిమేఘము। సరికాలంగా నం।। అన
గా। పమానవంతం। ఉపమానముగాం అష్టస్యగా
౧౨ చిగురులు పానకంబు। జీవరసావళి యుంటుతే నిరుపమ
పగడము ద్రాక్షలు చెరుకుపాలును పంచదారలున్
మగువ మెరుంగు మోవిగని మన్మథదాహభరంబు లేర్పడెం
తగు నకలాంగకంబులకు తర్తయు సౌఖ్యము లియ్యనేర్చుమో
ఒక చిగురులు। అనగా। వృక్షముల లేచిగురున్నూ
పానకంబు। అనగా। బెల్లము కలిపిన నీళ్లున్నూ। అ
మృతమున్నూ। జీవరసావళి। అనగా। తియ్యని
పదార్థవిశేషము। ఉంటుతే నిరుపమ। అనగా। సన్నము
గల మధువున్నూ। పగడమున్నూ। ద్రాక్షలున్నూ। అనగా
ద్రాక్షపండ్లున్నూ। చెరుకుపాలున్నూ। అనగా
చెరుకురసమున్నూ। పాలున్నూ। అనగా। సర్వోక్షీ
రములున్నూ। పంచదారలున్నూ। అనగా। శర్కరఖం
డములున్నూ। మగువ। అనగా। బాలికయొక్క। మె
రుంగు మోవిగతి। అనగా। ఎర్రనికాంతి కలిగిన పె
దవివలెనే। మన్మథదాహభరంబు తీర్చినా।
అనగా। మరునియొక్క। విరహసంబంధమైన

జ్ఞా తే వీ యం॥ అ॥ ౨॥ —

భారము నా తీర్చుమీ। అ[illegible]। హే గోపిక దని భా
వము। చెప్పుచూనుండె। సమస్తమైన। అవయవము
లకు। మిక్కిలి శ్రేష్ఠములను। న్నె దిష్య వచ్చెను। అర్థ
[illegible]। న్నె వృత్తి వని భావము —

శ్లో॥ తారుమా కుగుణాంబులు తీరతెరి
తారుమంరు గుణమ్ముల పోరవాడ
మారటించని మారుపే మారునట్టి
నారియూరు కయూరె వేయార్యురు [illegible] లేదె

టీ॥ తారుమారు గుణాంబులు తీరతెరి। అర్థము। తప్పిబ్బ
గుణము। పొంతై యెట్లుగా। మీరితారుమారుగు
ణమ్ములు। అర్థము। తమరు। మున్నధుని। జెప్పేత్రొక్క
ను। పోరవారు మారటించని। అర్థము। జగడము చే
దు। కొట్టుకొట్టుమని మారుపే మారు। అర్థము। ప
లుమారు నాన్నకొట్టె అఘువంటి। నారియూరుకు।
అర్థము। రాధకయొక్క మాగారుకు। అయారె
అర్థము। ధట్టారె। వేయార్యరులేదె। అర్థము। వెయిస్త్రీ
త్రీరులు। లంచము। న్నెచ్చునని భావము —

౧౦౪ గరులు ముగింద్లు గిన్నెలును కృష్ణు తచాకు చ పాంచి కొరతినా
చ మరిగెను కప్పెరువేక ద్వేన మకృతి జకృ్వ పక్షులు క్కుడ
న్యాకయుక జూర[illegible]పి కొండ్లెడసి కుంది యుముండర నేల సుభాపత
హరుపుడ విర్పుకు దలయూ పుత్రి శ్రీ పాత పేంత బాయెగా

౯౧ ౨ శ్లో టీ పీ యం॥ ఖు॥ ౨॥

టీ॥ గసు॥ లనగా। శాంతులు నూన్ను। గింత్రులు నూన్ను। గన్నెలు

నల్లని కొప్పు కలిగిన ఘనుండు। దాధికయొక్క। వ

లయములక్షణాను॥ లకు। పరాజయము గునుష్టేంది

త్రామ॥ ణ్ణంతా। శకవాదముల కే। చ। అశ్చాము

రవిపోయెను॥ అని అర్థము। జలము। గలము॥

వము। గవము। అన్నట్లు గరులమునూ। గింతులకు

నూన్న। గన్నెలకునూన్న। ప్రతి శబ్దము పుట్టదని భా

వము। ప్రియము చేతను। చక్రభాకపు పక్షులు। ఇ

ష్టుతక్షారయుక ... పిలముతక్కొవ పఠ

కుంతా। బ్రాతచూపి। దాంపత్యము న। విడిచి। వగ

అమందరసానుభావత।। అనగా।

చిత్త ... తసము యొక్క అనుభవము చేతను। ఇ

ష్టుదము దారకకన్నే। కువలయాం ప్రున నే। అనే

... కు। ఇష్టమైన ఘుమం ... కే విధి

తము నుఖాంధకబోయెగదా। అని అర్థము। కావ

... భావము ।

గిజకుకు పులత్వమా నాతి కురులపూ వృనజేతి

జనవరు లెన్నగా ఘనతకెక్కె

కఘనత్వమెవపేని కలికిగుబ్బలనాని

నాకెకు కిరంతంత పేరుచెంది

కుటంద త్వముకుప్పందిముగువపేనవాంది

శ్రీ శాంతి వేయు || ఆ || ష్టీ ||

ధర్మపథము విస్తృతి నతిశయిల్లె

జంపెల తప్పు మెయిగిన బెంధ్వలఁ దంగి

కువలయాగంధ ఘృతి మరుమిగిలె

గ్రుచ్చె పెన కృష్ణ తత్వమాకాశాల దిన నుతోల్లి

యుటన నంత యశ సంపత్తి నెన్నె నన నన

చెలి యయన య్యాత్త వాసంగిని కెంపిని తృష్టి

ధ్రువ హరో తారక ధృవులోత్త మరుం దుగాలె

తాత్పర్యము. కుటుల తప్పము. అర్థము. ప.ం కర చేనము. ఆ గారి.

అర్థము. అరాధిక యొక్క కురుల ప్రాపు నతి రి. అ||

ము. ముం గురుల యొక్క. అంత సుపొంది.

నరులకు. అతిశతుత్తైన రాజులు. పొగడిబట్టి

గా. గౌప్పు మొందె ను. అని అర్థము. శ్రీ యొల్ల

ము రాజులు. రుం దు. ఇంచు. నని భావము.

కర్షకభావము

తతిన తత్వము. అర్థము. ... సమాన

ము కీని. కవికి. అర్థము. రాధిక యొక్క చన్ను

ల నుపొంది. మా టికిన్ని కొంతతి తపేరుజెందె

... గొప్ప ప్రయు ... నావు ము ... ందెన

అ ... ని అర్థము. కే

ని తప్పము. శాంతి శలయుం దు. ఇం దు నని

జరత్పు

భావము. ముం దత్వము. అ ...

... ము. కుచ. అర్థము. రాధిక యొక్క

౨ శ్లోకే వయు ॥ అ ॥ శ్లో

౬ ॥ వివరణ పృథులు ॥ పొందినట్టునే వసువంటు

౭ ॥ అ[illegible]

[illegible] ॥ అ[illegible] ॥ ప్రతిష్ఠచేతను విష్ణురిల్లి [illegible]

[illegible] ॥ [illegible] తత్వము ॥ [illegible] యందుకలదని భా

వయు ॥ బంధముల తత్వము ॥ అక్ష[illegible] ॥ వెలగి

పతి ॥ అగగా ॥ రాధికయు క్షేత్రములయందుండి కుపల

దేహాలందరు ॥ అక్ష[illegible] ॥ భూమండలమంబంధ భ్రమై

వరా జ్యోతందము తేజము ॥ [illegible] గుపలేము అవి ॥ అక్ష

యము ॥ బంధముల తత్వము ॥ రా జ్యోతం తము తందుకల

ద న్విభావము ॥ ————————

శ్లో ॥ పంక్తి ర్వర్తి ॥ స్వశ్వత్వము వగా ॥ వ వృ[illegible] ॥ చెవి ॥ అ ॥

[illegible] ॥ రాధిక యొక్క నదు[illegible] ॥ అంటు ॥ భూమి

చెయుందు ॥ అనంతయు శ సూర్య క్తి ॥ అక్ష[illegible]

[illegible] కీర్తిని కూడైనని అక్ష[illegible]

ము ॥ ఆకాశముతందు కలదని భావము ॥ అని న

అక్ష ॥ ౨ టువంటు బక్షనము ॥ ౯ బశని అంటూ

దుందు గా ॥ స్త్రీ స్త్రముకైన ఘువంటూ అవయవము

లు ౯ ॥ ప్రగిన రాధికను ॥ పొందిన ఘనవంటు లేమి

గ తండు ॥ శ్లో కాత ॥ అక్ష ॥ ఆశ్చర్య వాక్యము

పృథం వ ॥ స్త్రీ స్త్రు దు కా ॥ కా అ వ ॥ అ క్షయము ॥ రాధి

ఇళాదేవీయం ॥ ఆ ॥ ౧ ॥

శాంతిన. శ్రావణపురుషోత్తముడని భావ

ము. —— —— — — —— ——

౧౮౮ దాని మెరుంగు వయుం గురులు దాని సుకూర్చైన [illegible] ర్తైనిర

వానివిశాలన్నేత్రము ॥ దానియొసూరపు చూపు పదతే

దానియు [illegible] గారవము [illegible] రంగు మేనిదాలే

దాని కళాకలాపములు దాని మృదూక్తులు దానికే తగే

దాని ॥ అన్న ॥ ఆరాధికయొక్క ॥ మెరుపు కలిగిన

నవంటి కుంతలములున్నా ॥ [illegible] ॥ ఆ

రాధికయొక్క ॥ తామరవంటి మొగము యొ

క్క విశాలసంబంధమైన నవంటి పోలికలున్నా

[illegible] ॥ ఆరాధికయొక్క ॥ గొప్పదైన కన్ను

లున్నా [illegible] ॥ ఆరాధికయొక్క ॥ వగకె

లిగినచూపులయొక్క సంపత్తున్నా ॥ దాని ॥ ఆ

[illegible] ॥ ఆరాధికయొక్క గొమ్మనందు పుట్టినటు

వంటిచన్నులయొక్క గొప్పతనమున్నా ॥ [illegible]

[illegible] ॥ ఆరాధికయొక్క ॥ కన్నాని మేనురంగు మే

నదాలె ॥ అన్న ॥ పదార్థోపన్నగవిలిసింగా

రము వంటి [illegible] రము [illegible] ంతిన్నే ॥ [illegible]

ఆరాధికయొక్క ॥ కళాకలాపము [illegible] ॥ అన్న

[illegible] గొమ్ములున్నా ॥ [illegible] ॥ ఆ

రాధికయొక్క [illegible] న్నన మాటలున్నా ॥ దాని కే

శ్లో॥ వ్యాపారాం॥ అ॥ ౧౨॥

శ్రీ గీ:క్ష:। అర్జునా। ఆరాధకులైతే గుణము। చె. నిఅక్ష

ము॥ ఇతరులకున్నైవనిశ్రావము:।

శ్రీ॥ చక్కదనాలకెభి రుచిఖంఉదకెమిషెరుంగుకెంపెం

పెక్కడె రాతిబొమ్మయెడనింతలేదు చా॥ కేనే మిదాం నిఫ్లె

మక్కువెకృష్ణుడు మిగులమాటలపెక్కులు సోక్కమెక్కొనె

దిక్కునక్నైన గాని కలదె కళ్లదేరగ నెంచిజూచితే

టీ॥ నాంచర్యములకెము॥ కరంతియొక్కనంపత్తుకెమి

పెరుఫునకెము॥ రాతిబొమ్మయెడ॥ అర్జునా। రా

యిమలచిచేసినత్రతిమయుందు॥ ఇంతయు॥

అర్జునా। ఇన్ని గుణాదులు నూర్ప్ని। పెంపెక్కడె। అర్జు

నా। వ్యక్తినిపొందునశ్రావము॥ చానపనేమి

చక్కదనాలు
అర్జునా। అ ~~చక్కదనాలు~~ తో। నిమిత్తమేమి॥ చాని

అర్జునా। ఆరాధికయొక్క। నాప్పఅయినరూపం

బు॥ ప్రియము కలిగినవేటులు నూర్ప్ని। వికృవమా

టలయొక్క। కపటములు నూర్ప్ని। సొలుప్ర కలిగి

నదంతములు నూర్ప్ని। ఏ. దిక్కునన్నైన గాని। అర్జునా

ఈ దేశములోనుండెస్త్రీలయుందైనాగాని। కల్ల

తేరగ। అర్జునా। నిజ్జెడేటట్టు। వెక్కెట్టేటం

కనా। కలదే। అర్జునా। కలుగదనిభావము

అనపలికెకలికితనము॥

ఉత్సాహవి[illegible]యం. ౫౧౯ — —

చను జన్యుసచె ఇరిరుచె. సవింటివారల

సనికినకవారులు సనిరొ

వనజాక్షుడు వంచనాని బలములనెల్లన్

టీ ఘనిపవికి. అ॥ కృష్ణుడు. కాంత్రకారము. అ

నిగారా [illegible] తనము. వెవకత య్యుక. చెరిరొ

రు. అ॥ తన్నుకన్నది. పూలబాణములచె

సృష్టి జగతము నచేసె. వెరవింటివారల. అ॥

వెత్రినిపుట్టించె. విల్లుకలిగిన మన్మధుని చూచి

కోపము. వైరికెటట్టుగా. అదెక ముసందు పు

ట్టిన పువంటి. తామరలవంటి కన్నులు కలిగి

నటువంటి. కృష్ణుడు. వాని. అ॥ ఆమన్మ

ధుని. వానిబలములనెల్లన్. అ॥ ఆమ
వెన్నెలవంటి చంద్రుని మొదలుకొని

న్మధునియొక్క ~~[illegible]~~. అన్నిటి

నిన్. అనిరొ. అ॥ దాంపత్యవాక్యములను

పలికెను — — —

ద్విపద కలువలచెలికాడు కాదె సేకాక

సుందరీమణి మోము జాబుదాక

మలయు వాయువు తేలమునతెడు నీరాక

కుదతియూర్పులు మెపుసోకుదాక

ముసనీరవమ్మా మెపదరెదు శీఘ్రక

On కలికి తేనం cite ~~Vema 941~~. and ~~Sacuntala 2.116~~ where it is construed singáratwam – no that word is కలితేనం
In Tara 1.45 కలికి తేనం is construed శృంగారపు తేనం.

ఇష్టార్థ ... [illegible] ॥

పద్మాక్షి నమునాంచి పలుకుదాక

నెమలియాందుకు పట్టిరుము కు ... [illegible]

తారయ్య క్షామికురుత ధుళ్ళుదాక

[illegible] శిఖిశమణీ క్షారకచెలిమాటలవినెదుదాక

పెంచని [illegible] దగారచుదాక

తెలిసి [illegible] సఖి [illegible] దాక

మారక [illegible] దాక

[illegible] తాగలకునె [illegible] పదంటు। వం ద్రా। గానె వష్ఠు

నీయొక్కపెద్ది మిస్త్రలతో [illegible]। రత్నము వంటి రా

ధికయొక్క మొగము సు। చూచే పర్యంతము।

అని। అర్థము। ము [illegible] మునకు। చంద్రుడు। చె

ది [illegible] భావము। మలయు మారుత। అర్థ

[illegible]। మలయపర్వతము మీదుగా వచ్చె। పవనా

ఎందుకు వ్యాపించెదవు॥ నీయొక్క రాపకము

సుదతి। అ[illegible]। రాధికయొక్క। ఉఛ్వాసని

శ్వాసములు। ఒకయు। తగినె పర్యంతము అని

అర్థము। ని[illegible] రగా [illegible]

వము। మదిరించిన [illegible] వంటి [illegible]

కుపదరెదవు। నీయొక్క [illegible] లము [illegible] లవు

టికన్నులు పలిగిన [illegible] వంటి రాధిక। నన్నుచూ

[illegible] పర్యంతము। అని అర్థము—

167

౨ ఖాం సే వీం కుం॥ అ్రి ౨ ...

మాతుల మాలులకు। సి టి జో వ విభావము। మలయూరగము
వందుకు। ఉత్తరగంతుటు। నీయొక్క మూతు। తూరం ఉన్న వి॥
[illegible]। రాధికయొక్క విరహతైన పంట్రు పలన్ము। కు
రికే పర్యంతము॥ అని అర్థము। నెమలి। కాం ఘు వెంట్రు
కలను చూచి। శ్రీ టి జో వ నిభావము ———

నాకే వె బా। నీయొక్క పలుకు। చెలి। అ [illegible]। రాధికయొక్క
స్మరణ। పినె పర్యంతము। అని అర్థము। కోకిలమా
తులయొక్క స్వరము సువిని। శ్రీ టి జో వ విభావము
వాం సా। నీయొక్క కోకిల్లు। సఖి। అ [illegible]। రాధి
కయొక్క నడుపు చూచే పర్యంతము। అని। అ
ర్థము। అంచె [illegible] నడుపు చూచి। శ్రీ టి జో వ విభా
వము। తుమ్మెదా। నీయొక్క విధము। సఖి। అ [illegible]
రాధికయొక్క। చూ [illegible] నాటే పర్యంతము। అని
అర్థము। తెం ట్లు। రాపులు చూచి। శ్రీ టి జో వ విభా
వము। పున్నాగా। నీయొక్క పరాక్రమము। వన్న।
కాంతి। అ [illegible]। రాధిక స్వాంతే పర్యంతము। అని
స్త్రీపురుషులు
అర్థము। మరుడు। [illegible]।
కలుసుకున్న తాపత। శ్రీ టి జో వ ని। భా
వము ———
[illegible] లు నె వను వికాగ [illegible] తప్పెరి

ౖశా దేవియం॥ అ॥ ని॥

బాదు పీరుకెం॥ యశాయ బారుకీయు

నాన రాంఘ దెవిరా వింద నానకేవె

బ్రంమ్మగ త్తెద తె న్సైర బ్రా మ్మజెరి

టీ ౨౦ తలోనవనె। అ[illegible]। బాన క న్మకలు పుకెం

సెయూలో పలనే। నన్మవిరారు (న్నంత। అ[illegible]

౨ంతగా। దగ్గరి। పం త్రిలు తీరి। విస్త్రారమున్నం

రుబారు। అ[illegible]। తురగమాంట్ల। తొం దరజరి

ంబులతో నా సిగ్గుచాలదా। మీరు

గి [illegible]। నబాధదె। అ[illegible]

పుట్టేపయుండి నమే

[illegible]

[illegible] చస్త్రైర బ్రామ్మ

అ[illegible]। మనోహరమైన అవయవములు కలిగిన

ప్రతిమవం టిరాధికామ। హింది। బ్రామ్మకట్టైజ

అర్థా। భయములేని బిరుదు కట్టుదునని।

అర్థము। మిమ్మునవస్త్రపెట్టెనని భావము—

అ౦ప్ల అనిశంతు శంతు బలములు

నచ్చెసైనంత దూరి తాని విరాజీకే

తాని శ్వారి ముసన్ను వోచక

వితామ సోనెన్ని నజ్జ్రాణి విత్తాన్మై

టీ లాని। అ[illegible]। కాసెస్తు, శంరమును న్నధునిన్ని।

మాన్నఘనె బిజములు లసునూన్న। తన్ చన్నైనంత

౨ స్కంధ వివేయం౹ శ్లో॥ ...

దూరిః। అన్వయం। ఆనచేతనైన మట్టును నిందిం
స్త్రీ విరహము ను పొంది। శ్లో ౭। అన్వయం। కృష్ణ
ను। ముమున్నటిరెవక। అన్వయం। యుంగరి। ఆలశ
చవ। కనుపదక। ...లలం కిత్రె ప్రాణాలైనఘువం
టు। రాధిక నుగళించి। పరవశత్వైపా నుపు
పొందపడు కాని ——————

౨౦౯ ద్రుమ్సురనితలయయావున్ రెమొచవతెచె సిబూంచున్
శ్లో కనరుచుతెనివ ఫుబుకె కె పుష్పబాణంబు రుబున్
వి సుఖుచులిధి దూంరుకె వెత్రి కెత్తైళ్ల నొంరుకె
కొనరుచు బలులాం నుకె కుంది పర్వం బుభూనుకె
ఉత్త ఇసురని। అన్వయం। ఉన్సురని బుసపెట్టి। శిరస్సు
ను కదవించును। ఆలోచనలమగా విం చి చూంచు
ను। గదుము తునూన్న। తెని। అన్వయం। శెంపున్రైని
నగును। నల్లని ~~...~~ దీటును। వేపటప
దుతూ। బ్రహ్మను నిందించును। పెత్రి కొత్తైళ్ల
నారుకె। అన్వయం। పిచ్చి పిచ్చి। కొత్త ~~...~~ లను
వాంఛించును। కానరుచు। అన్వయం। ఇవ్విళ్లూ
సుఖా। బయురాను కె। అన్వయం। ఆకాశమును
త్రొంగిలించు కొత్తైర్ఘ్యము। వగచిపర్వంబు
వాముకె। అన్వయం। ఇన్ని వనులను వాం నుకొ

౨౦౨ క విను వెంట బుట్టుకుమన్నన
క్షమ గాను కమనౌత్రసయు [illegible] వల్లమందుః
కిను కగాను శిరము వంచునే
వత్తాకరమ్మను చుక్కిరు వసుధ [illegible] రుః

టీ ఎందుబి [illegible] తుకుమన్నను। అ[illegible]। ఎక్కడి। చెప్పి
రయిసం। అలకించుము। చూచుము। కన్నులు। ఎ
త్రుక్తియు। అ[illegible]। విరుపు చేసుకొనుము। కలవ
రపెర్పుము। కోపము మనసెట్టుకొనుము। తలవం
చుకొనుము। వనితా। రాధికా కరమ్మనిపిలుచును
భూమియందు పడుకొనును— — —

౨౦౮ క వారియుట్లు విరులపానుపు
విరహాగ్నిని సురకాకవెతగా నిబొందరలే
[illegible] రి కింబిసఖులుమిసులే
వెరగందుచు [illegible] తజ్జెరి వివరమెసంగే

టీ వారియుళ్ళు। అ[illegible]। చెప్పుక్కను। ఈ ప్రకార
ము గాను। పూవు [illegible] వియోగవేదన। అనేని పుష్ప
చేతను। [illegible] సురల। అ[illegible]। ౨గిలి। ఎం[illegible]గా। పెద
[illegible] వ్యధ పు పొంది। పొరలే। అ[illegible]। కాము
[illegible] దః। [illegible] రలాల [illegible] చూచుసుం దగా। ప [illegible] కించి

శ్రీ కృ. నై. సే. ౧౪౧ ౦. ౨

అనిన్నా। బాగాచూచి। చెలికత్తెలు మిక్కిలి సిన్నె।

హ ... పడుతూ। దాంఘ్ర వప్రవేశించి। వైనము తె

లిసి చెప్పగా —

అంతట ఆ నగవతమ్మల్లో ... కప్రము మోవిని కల్పితారలా

గున బాజి భుల్లికెల తెలి గోరుల మెుల్లలు బంధు జీవపు

నవలు పదాబ్జయుగ్మమున నాభిని పొంగ్యు మెనమర్చుతూ

నిని చి సుగంధము తెగాలి పినెమ్మని ఘుంమరటెల వేధుతూ

టికన్యదోయని తామరలను న్నా। సిరపు ... కప్రము

మోవిని। అనగా। పెదవియందు। కర్పూరము ...

నేత్రాంతములయందు। కలువపూలు న్నా

... న్నా। అరచేతుల యందు మోదుగపువ్వైన

చిగురుటాకుల నున్నా। తెల్లని గోళ్లయందు మె

ల్లపుష్పల నున్నా। ఉదకమునందు పుట్టినటు

వంటి తామరలవంటి అరికాళ్లయందు। మంకె

న పుష్పముల ను న్నా। బాహ్వంతనందు పొన్న

పుష్పల నున్నా। మేనమర్చుతూ। అనిన్నా। ప్రో

టిని। అంతటా మర్చును న్నా। అనినిచి। వెన్న

అయిన పువంటి పరిమళములను। కూర్చి

నెమ్మది చేతను ఘుమరటెల చేయగా। అన

నా। ఘుమఘుమలు కన్నీలవలచేతను। విసురు

చున్నా —

౨ ఖాణ్డే ప్రం ... ౧౧ -

౨౧౧ గౌరీశః మెనఁద్రు శైత్యోపచారవిధుల
శ్రీనివాసుడు మెల్లనే దబేకే
దృష్టిమారయుంత చూపెన వియగిరిని
పూర్వదిక్కున త్రిపాపటబొట్టు సం॥

టీ॥ మాటలన్నీ చెప్పెను సుంది। చల్లని శీతోపచారముల
చేతను। శ్రీనివాసుడు। అప్పుడా। లక్ష్మికి। అనిరెపట్టె
నఖవంటి కృష్ణుడు। తిన్నతిన్నగాను। సదబెర। అ॥
[తెప్పరిల్లగాను] ~~...~~ । అటు తర్వా
త అదంతయు గిరిని। అప్పుడా। తూర్పున నుండే। ఆ ఉదయ
పర్వతము మీద తూర్పు దిక్కు అనెత్రినె పాప
టబొట్టు। అప్పుడా। నీ మంతము మీద నుండె। పా
పటబొట్టు। అనెనె। భూమిక నెమెరం। అప్పుడా। దృష్ట
న్ని। అప్ప [ఆకాశమునకు] ~~...~~ రత్నము వలెనె ప్రకా
శించే సూర్యుడు। కొండ చూపెనగా। ఉదయము
రెమెను ———

౨౧౧ శ్రీమద్వేదాధూమమనోహరణం ప్రొంజేభూంతత్వం గారు+ రూ
పామెయూర్థ్వతనందరాంగజిత పుష్పాస్త్రయుక్తా+ రుక్మిణీ
హా మహాదృష్టమైనపింఛాంకృత వాం ౯ బ్రహ్మర్ష్య మన్త్రం
ద్రస్తతా

ఇకా దేవీయం॥ ఆ॥ ౧॥ — — —

జ్యేమాంతఫ్రుకరోపమానకవితశ్రీనీలవర్ణాన్వితా.

టిసంపత్తులు కలిగిన ష్టువంటి కవి శాస్త్రులయొక్క

తిన వాండా॥ ంశిల్పులు నష్టసంటి

మానపాఠములను పంపింప ~~కమురం...~~

స్త్రీంగారములతో గూడుకొన్న సూవిలు గల వాండా॥ గదింపక...

~~ష్టువంటి బన్న దన్నము కలిగిన సూవంటి...~~

గాఢ్యవంటున్న ఆశ్రయకమైన సువంటున్న

~~ష్టుచే కను అవి మిత మైన టువంటి...~~

~~...~~ సుందరమైనటువంటి దేహము

చేత మజియింపబడిన ష్టువంటి పదివేలమున్నదు

లుపలిగిన ష్టువంటి వాడా॥ రుక్మిణీ దేవియె దనైన

ష్టువంటి॥ ఎనిమిదిమంది భార్యలతో కూడుకొనిన

దేవేంద్రునిచేతపూజి

వాడా॥ శివునిచేతను బ్రహ్మచేతను స్తో

త్రముచేయబడిన వాడా॥ మేఘసమానమౌ

తో సాటి అయిన ష్టువంటి శ్రీ జపుచున్న ష్టు

వంటి కాంతి కలిగిన ష్టువంటి నల్లని వర్ణము

కలిగిన ష్టువంటి వాడా — — —

అనుపమలావణ్యభుజ

వనితాకుచమర్దనాదిపాండిత్యకరా

తనుతేజస్సూర్యజితా

తనకోటిమన్మథమంగళత్వసహస్రకరా

టి ఉపమానమునకిగ ష్టువంటి ~~...~~ విగి

ష్టువంటి గోపస్త్రీలయొక్క చన్నులను గ్రహించు

౩ భాగే వీరశంభుచరిత్ర।

డమరుధరుడైన పురవంటి పాండిత్యము కలిగిన

పురవంటి దేవులు [illegible] దేవాదుల యొక్క స్తోత్ర

ము [illegible] దట్టైన పురవంటి అతిశయము చేత

లు వబడిన పురవంటి। అదేమి। అ [illegible]

[illegible] శ్రీమతి। అప్పుడు। శ్రీమతి సంఖ్య [illegible]

వశిష్ఠుడు। అ [illegible]

[illegible] నూరన్నరు నూర్య

[illegible] వాడా ।—

సకలజగదేకక్షేత్రాకారవక్షస్థలా [illegible] త్యవనక్షత్రాకాంతి నిధీ

కంఠ తపోభూషణా రాక్షసభీషణాకార త్ర్యంబక శేషణాకార త్ర్యంబకసుధీ

సంజయుతారకా శత్రువిదారణా సాయకధారణా భారుని నిధీ

ప్రాంజలి నారద పాలన నీరద భాసుర సారదలక్ష్మీజలధీ

తారకము సందుష్టుడైన పురవంటి తామరరేకుల

వంటి కన్నులు కలవాడా। దుర్యోధనాదులను

శిక్షించినవాడా। సజ్జనులయొక్క రక్షణము

నందు ఉత్సాహము కలవాడా। తేజస్సులకు ఆ

శ్రయుడైనవాడా। మధురమైన వాక్యములు క

లవాడా। రక్కసులకు భయంకరమైనవాడా।

మహా వీరమైన పురవంటి శౌర్యములు కల

వాడా। రమణీయమైన పురవంటి శ్రీవేష్ఠిత

176

ఇశ్వాంతే (యుం॥ అ॥ ౨॥ ——

యువమునంకిత్రీలు ద్దీకల వాండ్లు । పై స్వకియ

న విజయమునకు [illegible] తుష్టై వాడు । సకవాం

త్సవములపై [illegible] । కాం కాములను ధరించే వారు

స్థానమైనటువం

వాం దర్యమునకు నిధి (1) [illegible]

టివారు । త్రాం జుదినారదపాలన । ధ్రు [illegible] । దో

సిలిపట్టిపేడుకైనే నారను మునిని పాలించిన

వారు । అరదశముము న స్త్రైమేఘము వంటి ప్ర

తాప [illegible] ములు కలవారు । బలవంతమైన కృ

షకు । అరదశమునకు [illegible] మైన సముద్రు విధం

టివారు ——

శ్రీ శ్రీ శ్రీ గద్య శ్రీ శ్రీ శ్రీ

౧॥ ఇత్తి శ్రీ చిన్నకృష్ణ కరుణాకటాక్ష వీక్షణాక్ష

ణా ప్రవర్ధమానా మానస్యం గారరస ప్రధా

న సంగీత సాహిత్య భరత శాస్త్రాది విద్యా

పారంగత శ్రీమత్తిరుమల తాతయాచార్య

పాదారవింద మిళిందాయమానమానస

బాల సింహాసనాధ్యక్ష త్రితాప సింహామ

హారాంకుశ బహాంటాంకృతానేక చామీకరాం

గరాంకారణమయుతాన్వయగర్భ శు॥ కియుత్రా

177

శ్రీ [illegible] దే[illegible] ॥ ౧౪ ॥ ౨ ॥

[illegible] నవము [illegible] ప్రశాంతం

[illegible] ప్రబం

ధం [illegible] ముగ

మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ [illegible] శ్రీరాము నము

౧

౮ శ్రీ గీతాలయవాసా

యోగీంద్రహృదయాన విహంగపుంగవయానా

వాగీశనుతాకల్యానా

యోగీశ్వరచిన్మి కృష్ణ యోగనిధానా

టీ॥ శ్రీగీతాలయవాసా। అనగా। సంపద్యుక్తమై

నట్టివంటి భగవద్గీతలచేతను। ఒప్పుచుండె

నట్టివంటి స్త్రీ। పాపులకు దూరమయినట్టి

వంటి శేషునియందు। వసించినట్టివం

టి స్త్రీ। పక్షులకు ప్రభువై (ప్రభు) నట్టివంటి। గరుత్మం

తుని యొక్క హృదయానముగలిగిన యట్టివంటి

స్త్రీ। సరస్వతికి పెనిమిటి అయినట్టివంటి

బ్రహ్మచేతను। స్తోత్రము చేయబడినట్టి

వంటి। చరిత్రలుగ ~~[illegible]~~ [illegible]। యోగీశ్వర

[illegible]। కు ముకుమెడవైనట్టివంటి।-

జ్ఞ ప్రాప్తే వేయాం౺ అ॥ ౮॥ —

యోగులకు (దేవుడవైన పుష్పాత్రుష్టి)। యో
గనిధానాం। అర్థము। యమనియమాసనప్రాణా
యామప్రత్యాహారధ్యానధారణాసమాధిప్ర
దే। అష్టాంగయోగము:కుమూర్తి। ఆదికారణా
మ్మైన దైవంబు। చిన్నికైవల్యా। అర్థము। ముక్తుల
కైవల్య —

తేటి అవధరింపుము దేవ విద్యాభ్యసనభావ
ప్రాప్యమునిసూతి జనకభూవరుని జూచి
చాక్రక్తి పుత్రిని చక్కెర యుక్కెరలకు
వెక్కిరించును తియ్యపులె క్కెబలికె

టీక ది వాక్యము భావ। అర్థము। నిత్యమైనవు వంటిది। ఆ
నందము వలిసినవు వంటిది। దేవా। అవధరింపు
ము। అర్థము। ఆవలికధను చిత్తగింపుము। వ్యా
సుడనే వానికి పుట్టిన పువ్వంటి శుకయో
గి। జనకుడనే భూపతిని చూచి। శ్రేష్ఠమైన
కువంటి। తెల్లని తియ్యనైన కర్పూరమొక్క। ఆ కెర
లకు। అర్థము। పాకతవ్యయములకు। వెక్క
రిస్తుంటు। అర్థము। పరిహాసము చేయు
క్కకలదై। ప్రకాశించుచున్నది। ...

౨ షాం ఢే వ యుం॥ అ ॥ ౪ ॥ —

యుధా పఱ షురుచుట్టి శ్శే టుట్లు గా। పడె

ను ————————————

౬౨ అం తననగ గుండు దుర్గ వంతు సంబా పచిం

త్రా భరణంబంతరంగంబున మరుంగు క్రూరు

క్రా నిం ల్య కర తేజ్యంబులాచరించి పత్రిస

సంతన్నంత్రైన యున్నంబున్నదల విన్నపద్దింప

౮ నారగింపగంధోదకంబుచే గండూషించి। ప్ర

క్షాళిత పాణిపాదుండై యాచమించి దివ్య

బరాభరణగంధమాల్యాదుల ధరించి

యత్రవరాముల క దక్కెతెంచిన మస్త్రిం చి

వారిచే మన్ననలగాంచి। వచ్చి బహు దినం

౯ బులాతెమ బోయిరావలయునని ముంద

లించి కందళించిన కౌతుకంబున నిర్ధారి

వి[illegible]డు కానిరమ్మని తగు వారలనియమిం

చి బయలు వెడలి సితసువెంబడించి వచ్చుబం

ధుజనంబుల వ్యవహారకరించి[illegible] మస్తకం

చి హాదు। గారాధానిగ నంబులాచరించి

౧౦ [illegible] విచమదంబు। వహించి యొక్క సంకేత

స్థలంబున క్కై తెంచి శ్రీధామ నా [illegible] బుధుం [illegible] స

180

D. 713 - 11
B. 274 b

[illegible] చి తక్క వృత్త కథం బధిత్తో విరించి మింగు వేగంబున
(బుగు వృత్తం గా వసం)
ఖనిజ ని మునిజన బృందా వనంబుచే రథకుం [illegible] చి
రథంబుదిగ్గి నిక్షేపంబు దిగంబు ప్రవేశిం చియు [illegible]
తఅయ శ్రోతలం స్మరించి —

చె. కుసంగన యున తెగంగ మురుం గు వేక నాలిం
చి చిటంబు చాలించి యుండు లకే మిపే యుదా
౨ శనని యూ పాంచనే బోయన న్నాని గా ౹ మా
ప వని నిశ్చయుంచి యుప్పుగ వెల్ల నాం క్యలాం గు
న పే నించి యుద్ధ రాత్రుం బు నం బం యులు దేవతే
ది జగం బెల్ల నల్లిబిల్లి గా నల్లు కాని జూం చిల్లి
మొల్ల మిగ వెల్లి విరిసి న క్రాం దు మల్లియల నను
ల్లసిల్లు నందు పందు వెన్నెల లు గా యుదా
ధి కా సుందరీ మందిరాభిముఖుండై బోవు
న ము యుం బు నా

ఉ. అంత నసంతుండు ౹ అ[illegible] ౹ అటు తర్వాతనే
ష్ణుడు ౹ పౌండ్ర సూతన మహావంటి మన్నథు
ని యొక్క వేదన సంబంధమైన మహావంటి ౹ వి
చారము యొక్క ౹ భారము ౹ మనస్సునం
దు ౹ మరంగు [illegible] రచుకొని ౹ అ[illegible] ౹ పరు
లకు తెలియకుండా ౹ గుట్టు పరచుకొని
[illegible] బ్రహ్మపుర కార్యంబుల సంగ్రహించు
[illegible] రయుత గిన ౹ వసుబు నుచె సుకొని
అనువిధము [illegible] లయునరుచుల యొక్క
కృ ౹ సంపత్తిగ విగినహ వంతుల ౹ [illegible] ప్పుకు

౨ శ్రాంచే వే యం॥ అధ్యా॥ ౨॥–

అష్టదలమిన్న॥ ౧౫॥ అన్నా, స్త్రీ॥ ౧॥ లోకి స్త్రీ పుత్రా
లైనవాపవంటి, జనా నెను కస్త్రీ। వర్షింప, అన్నగా
భారజనపాత్రుయాందు, పత్తుగాభక్తించి॥
టజిస్తూ సుందెనే కన్నెచేతను॥=॥ పుస్తించి
ప్రస్థా జిత పాశి పాందుంతై, అన్నా, చేటలున్న
కాళ్ళస్త్ర, నేళ్లతో కదుగు కాని, అచవహానము
చేసి, మిత్రీ స్త్రీ ప్తమి లయి వపావంటి, వస్త్రము
లను, శాపములను, పూలదండలు మొదలయి
న, వాటిని, ధరించుకొని, అత్తమామలక
డ తెంచి, అనగా, ౨ శ్రాదేవి యొక్క, తల్లిదండ్రుల
వద్దికి వచ్చి, దండము బెట్టి వారిచే, అన్న
అత్తమామలచేతను, మన్నింపబడి, వచ్చి
అన్న, మాయింటికి వచ్చి, విస్తార
ములయిన, దివసములు। ఆయెను, కోయిరా
వలయును, అన్నా, మాయింటికి కోయివ
స్త్రూ పున్నాన నిత్తెవిరుచేసి, విస్తరించినసం
తోషము చేతను॥=॥ యశోదేవిన వెంట బెట్టు
కొని, రమ్మని, అన్నా, తాను సుందరపోతూ
స్పన్నను, వెంబడిగా వెంట్లుబెట్టుకొని యున్నాని।

...శ్వరదేవి ... ॥౪॥

తగినదే ... చెడియుటకు వచ్చి। తపస్సువే
సకొని। తపస్సు ... । బాంధవజనములను బ-
హిష్కరించి। అశ్వ ... । నారద్వజేసి దండకము జె...
వారు। అశ్వ ...। అ ... । ...ట్టి గాక
నిలించుకొని। అశీర్వదించితే। సంతోషమున
పూని ... కలిగిన ... చేసెను।
... మహా ... । అశ్వ ... ము తనే
రు కలిగిన ... । నే ... కన్నులక
లిగి ... । రాధిక ... విధమును। ...
... । ... । అందుకు ... యుగలవా
తవలె। విచారించిన ... సంగతి। అశ్వ ... । నేన రా
ధి కదగ్గరికి ... । ... పదని। అశ్వ ...
ముపక్ర ... తదని। ... । ఆ ... గలంతా। ... విధ
ముగా। ... । అశ్వ ... । వేదన ... గదపి। సుగము
రాత్రి ... । ... । అశ్వ ... । ... నుంచి
బయటుకి ... । అశ్వ ... లో
... । అ ... ముగాం। ...
... గా ... । ... మల్లియలు
అశ్వ ... । ... లో అ ... గా। ...
... । ... గా। ...
... । ... గా। ... కలిగిన

183

... । అశ్వ ...
...
... । అతి తీవ్రముగా ...
... । ... జనము ...
... । ...
... । ...
... ప్రవేశించి। అశ్వ ... । ...
... । అశ్వ ... । ...
... । ...
...

శ్రీభాగవతం ॥ ౮ ॥

వంశజు గాధి వం[illegible]యుం డిలిని వెడుదుగా। పాదమ్య

శ్రీధరుండు

[illegible] తభాగ్యోదయంబు నాతభాగ్యనిధుల్

నింతు అభ్రైకను వేత్రబెట్టి

క్షోణి మే వమునగాడి భాగ్యనియికట్టి

చిన్నికన్నెల వెదచేత గొట్టి

నేనూ [illegible] నిఖిలమునిశ్చర

వంచ లాస్యు లెదిరించి నెట్టి

[illegible] సయుతాక్షరమ్మని [illegible]

భాషి మునుల [illegible] మెప్పుతిట్టి

దితిగని కన్నెల వోవద్దు వీరెవరులు

పూమమునిలో వలిటు వంటి మాటలాడ

తత్పవత్రాతుల ని చాల తత్తరించు

రాధనైబ జిగాని యెదుట జవతాళి

వ్రైత్రికిపో తాను గ్నాందునాడి। అనగా। గ్నైతతన

తో స్త్రీ దించి వెళ్లుమని అస్త్రీల మీద కన్నులు ఎత్త

బెట్టి। అనగా। [illegible] దుపు చేమను। పోనీను। అనగా

నిన్ను పోనియ్యను। మున్ను నరెంది పోమ్మని। అ

క్షిగించి సుద్ధివచుచులను। [illegible] దయగిచే తనాట్టును

సముకనా [illegible] వసున్న [illegible] న్నాను। నిలుపుము। నిలు

వబడమని చేరుంవ। అనగా। దగ్గరికి వచ్చె। చ

నైశ్యా షపి యుం॥ శ్రీ॥ శ్లో —

లి [illegible] బికన్న్యుల [illegible] దినినసుచుండు

స్త్రీలను తనసుఖాం॥ తాత్పర్యము నా విూందియూన

అగ్రజ్ఞా నా స్త్రీని వస్తువు [illegible] నదిచి కృతికి కరమ్మని పి

లిచే స్త్రీ స్త్రీనైన సువంటి స్త్రీలను యేమే నే

తిస్త్రీ అగ్రజ్ఞా మొటికి వచ్చిన స్త్రీ యేమే మొం

దిం దించును —

లిరిగెనికనెల అగ్రజ్ఞా విూంద రాధికను మ

నసుయొక్క సనము యింతెం తెంఁదుకు పోవలదు

పిడిచి వస్తువు మొం వాముచిం లిఁచుకొను

ము అనిలోకులు అగ్రజ్ఞా స్త్రీ లు మోం

లాగంటు పలుకులు పలకగా ఆలక్ష్మి యీగా

వ్రపత్త్రుతులని అగ్రజ్ఞా శకునములని మిస్త్రీ

లిస్త్రీ రాదవరాజులకు స్త్రీ స్త్రీనైన సువంటి

కలక్ష్మి తః రాధ విూంద మోంవాం పది తొాంద

రపదుగూం —

౧౦ [illegible] బ్లు చమదెంచుహాం లిరాకనె లినిచిఱవ

టిహ్పలిని రాధకనవడ్డిచెలులచిలిచి

శ్రాంతి [illegible] యువత్తైన విలింటి మింరలతని

విధ కస్థ్రుడు చెప్పగ వొం [illegible] మిరకనంచె

[illegible] స్త్రీ అగ్రజ్ఞా [illegible] త్రకాంరము వస్త్ర [illegible]

స్త్రీ స్త్రీని యొక్క రాం వద వము ను తెలుసుకొని

శ్లో॥ శ్రీ వీయదుం॥ శ్రీ॥ శ

... కృ ... శ్రీ ... అ[illegible]। ఖవ ... పాం సఖునను

వినరాం ... క ... స్త్రీలచెవికత్తైల[illegible]। కృష్ణు రు

[illegible] క్షత్రి । వ స్త్రీ [illegible] నాన్ని ధని । పన్ని మ । వీరురు

త నివి జక । అ [illegible]। కృష్ణ కిన్ని । [illegible] క్షత్రి కె రాను

ణాం । వెులగ పిడియము పెట్టు కాం । క । అక్క డనే న

లవంతి

౧౧ అనిన మహాప్రసాదమనియాచెబులం దరునె వితానన్నై

నమశకటాం కి సంగతిని విన్నవిగెన్న పనె టు కంచునె

కృష్ణ నగుల విత్రవి ఘుచు ను మూరు ని గంధ గజం బులట్లో వీ

కమ్ము జమదెంచివా కిలకికట్టు క నిల్చి రి ధీర చిత్తులై

అని నల అన[illegible]। యీం ప్రకారము । రాధికచెప్పితేమ

హాప్రసాదమనగా । గొప్ప కార్యము వుంచిపని । శ్రీ

లు అందరు । ఏ విధము చేతనైనాం । శకటాం కి। అ॥

[illegible]। బం తి వ వెవస్త్రితాం కెవ । రాత్రి మున కు । పగవా

నైన ప్పవంటి కృష్ణునింయు క్త । సంగతిని న క । అతి

[illegible]। క లు సు కొండ దమూ । లభించె టుండుమా । [illegible]

దినము వరకు [illegible] ప్పటిట్టు గాం । కలిగె ను । అని । మ

నస్సులయుందు । [illegible]

మున్ముక్ష నిరెుక్ష ముదించి పషువటబు [illegible] ముగల

వాం నా । దైర్యము । కవిగి నష్టు వంటి మనస్సుక

లవాంళ్లై । బలవంతముగాం వచ్చి ద్వారం మునం

ప్రఖ్యాతే ।। యం గతి

మ[illegible] కు జ్ఞా ।। నిలువ ।। త్రిరి ——

[illegible] రము శ్రీ [illegible] సంతత్రి సంధి వి తాంత్రి నానుచు

[illegible] న జ్ఞాంతక నేది విన ।।

నభ్యుదయాంచింపవలె వచ్చి యెప్పుడట్లు

రాధ యు లజ్జెర బోసెక్కరాము [illegible] లె

అటు తగా పతి రమణ్ణె పై । అ[illegible] । [illegible] ఫె కె మీదమున్నె

ష్టతు । విరవాము న్నాంయూ । ఏమిటు సై [illegible] నాచరాంక

క । చేదిక్షీ విన క । [illegible] మిటుని స్త్రీ విచారించక । నె వచ్చి

[illegible] ప్పుటు వలెనే । రాధ యుళ్ళ త్రపశించ [illegible] । [illegible]

క స్త్రీ వ లె నూ —— — — —

ఘనతనక్షేమునేక జనె దె వృక పుసీపు

స్వంత వతాం పసిగాం పుసాం మిగానె

సాముల్లై లరిచాలు చా । లవ్వ లికి బాంమ్ము

నీ వె జూ మ్మండు వానే త్రి దప్పి

నే ను గా నె వ్వరు నీ కి టపనిరేమి

పని పెక నే [illegible] ల వత్తు నిచటు

కాపను లి కనే లనా నాకె జూ రెుజూ

కినెం

ముత్త్ర కళ్ళ నిక్కి రైన సారెు

రాత్రి బెరావమున్న లరాన [illegible] రి

పగలు పేరచుటాం యెమెు [illegible] గంధి

౩ శ్లోకే వీయం॥ అ। ౪౮

[illegible] స్థ [illegible] స్త్రీ [illegible] గట్టి [illegible]

[illegible] పలని [illegible] సానికి [illegible]

[illegible] గాం స్వర్గ [illegible] పోతున్నావు। కీర్తి [illegible]

[illegible] కృష్ణుడు పలికెను। స్వర్గం లభతాం। అర్జునా

[illegible] ధిక [illegible] ఇయ్యగలద। పశువులను కా

పాడేమిని గారే। అర్జునా। పశువులను కాపాడువాడ్ని

[illegible] అని అంటే శ్రీకృష్ణ పలికెను

సామునే అయి [illegible] బాలు। అర్జునా। నీ

[illegible] వాక్యము [illegible] అవతరిక [illegible] అని అం

టే। కృష్ణుడు పలికెను। ని [illegible]

[illegible] అని కృష్ణుడు అంటే। శ్రీకృష్ణ పలికెను। నేను

[illegible] అర్జునా। నిన్ను [illegible] దుకు నేను

గా [illegible] నీకు [illegible] కార్యము।

అని అంటే। కృష్ణుడు పలికెను। కార్యమే క

[illegible] నేను యుక్త [illegible] అని అం

టే। శ్రీకృష్ణ పలికెను। ఆ కార్యములు [illegible]

దుకు। ఆ నా [illegible] పోయెపో। అర్జునా। లోకదికా

[illegible] ము లోనే పోయిన వీపో। అని అంటే। కృష్ణ

డు పలికెను। [illegible] కృష్ణనై [illegible] అత్త కు నన్ను।

అల్లుడి [illegible] అర్జునా। [illegible] కు నన్ను।

కృష్ణుని కు [illegible]

ద్వాదశీయము॥ ౧౨ ॥

వ్యా సు। గౌరి। అనగా॥ మురాసుర కుశత్రుడైనవా
వంటి కృష్ణా। రాత్రి చేరాన సుస్థిరా॥ సజనిలు
గా. కోమటి। రాత్రి పూటను చెప్పవచ్చేర మేస్త్రే పృచ్ఛ
తున్నావా। అని దాంగ. రచెప్పిన స్త్రీ మును
లెస్సైచెప్పుచున్నావా అని అంటే। కృష్ణుడు ప
లికెను. తమ్మిపుష్పము లెమ్మొక పొసగనిగిన
ష వంటి స్త్రీ। పగలు చేరమనే అయెనని। పలి
కెనని అర్థము। [illegible] తృత్వములు గలిగిన వధకులని భా
వము। అని పలికితే। స్త్రీ పల్లికెను। యువం
టి అధికమైన ఉపాయము సు। [illegible] దిట్లు। అ[illegible]
ప్రౌఢ అయిన స్త్రీ దిట్టపరచెను। అని అంటే। కృ
ష్ణుడు పలికెను। ఛెప్పు। అ[illegible]। దన్నైత చేర్చుకాని
మనలను। యేలే దారస్తాని। అ[illegible]। రంధకెయె
[illegible] శిక్షగాడె। అ[illegible]। చెప్పుదము వల్లనే [illegible]
కున్నదిగాదా ___

౧౩ చెల్లని మాటాడి చెల్లించుకుంటుని
నెఱ్ఱనేరక నవ్వసూర్కు కాంతుము
[illegible] దు [illegible]ంకనే తిరుగ్యబల్లి [illegible] టు॥ [illegible]ల్ల
త్రైప్పైన నీటలాంవని [illegible]
పరాన్న [illegible] పురవతాము [illegible]

ఉక్తా దేవీయుం. అ ౹౹

మేలి కలె నున్న నీ నెవరు చెక్కు

మేలికగు

[illegible] నిత్యానలి స్వేచ్ఛ కాం౹ మై [illegible]

[illegible] యెక్క నే నె వ్వరెంచి చూడ

గ్రముడటనే [illegible] నుండి యూ పులోదనము

బోటు పదనే వజ్రిశి వా త్రనుంది

క్రాంటెవగనే లచుంద నగోప బ్బాల

క్రాంత్రైనికింత యెనగ నా కోవలాంగ

టీ చెప్పని మాటలను త్రిచి చెప్పంచు కేంటి। అ

(స్త్రీ) అ. టే। నేర్చి స్త్రీనె రకను న్నా। అటేట్లై

చు కొనుము। అని కృష్ణుడు పలికెను। నీ యొక్క

తియ్య బిల్లి మాటలు చెల్ల। అనా। మధుర మైన

అల్లి బిల్లి। మాటలను అన్నటు [illegible]

లు కొనుము। అని (స్త్రీ) పలికెను। తియ్యనై

తే[illegible] ప్రకారము నె లవియ్యవల [illegible] నది [illegible]

దుకని కృష్ణుడు పలికెను। పద్యాక్షివిన్న। అనా

ణా మురలవంటి। కన్నులు కలిగిన మూవంటి। రా

ధిక। నీ ప్రవచ్చిన మా[illegible] ముసు వింటే। క

ష్టము। అపను। [illegible] గా పొన్నని। [illegible]

(స్త్రీ) అంటే। దా। [illegible] తే। [illegible] వ్వరుగతి

౨ ద్వాం దేవీయుం॥

అని కృష్ణుడు పలికెను। పౌరయ। ద్వారకాన

ము [illegible] ౨ ద్వాం దేవిని చేర్చుకొని [illegible]ంము

[illegible]। తన్నెన [illegible]ందు కొని ద్రోణ తపము చేయుము

అని [illegible] పలికెను। [illegible]ంచి పూంతగా। [illegible]

అనికృష్ణుడు పలికెను

[illegible] వరుని [illegible] వరు

తెలుపలను। [illegible] దినములనుండి। [illegible]ది

కృతనము। అని [illegible] (స్త్రీ) పలికెను। పౌరటు।

[illegible]। రాధ్యకరియు కృప ద[illegible] వచె సిన వాంటు

నుండి। అ[illegible]। అడుగుల [illegible] వచె [illegible]న వాం. టు

అనగాంపులుగాకి

నుంచి। అని కృష్ణుడు పలికెను। కొం[illegible]వంద

సంకీర్తన అనేకదిసంఖ్యాపదము

వసోపబాల। అ[illegible]। నందుని పిల్లవాడవై

వసు వంటిచున్న కృష్ణ (అనగా [illegible]) ల

నుబుటంచుము। అని [illegible] (స్త్రీ) పలికెను। కాంతె

అ[illegible]। [illegible] వస్తువైనా కొన్నట్టు అయితే। పో

దుగవిగిన దుఖంబు। అవయవములు కవి

కొంచెపేము

గిన దుఖంబు (స్త్రీ)। నీకు [illegible] పెట్టినా। అనగా

భావము

పెట్టుమనని। [illegible]

౨౨ అంటుబడి వక్షస్థాపుము వ్యాంటకైన

శ్రాంతి పూసంబు గములు తత్క్షకుల కొంసగు

191

౩ శ్రా దే వీ [illegible]ంఉత్రా । ౭ ॥ –

మంటు పడతే దళంబు నిమ్మంటియు డ –

బాడ కొల్లను జైసెద గుప్త సంధి

టీమ యుల ఏదివచ్చి తివి। ముమ్ము నత్రా నకవోయు

శ్రా రి। అ[illegible]। శ్లోప్పా। మాంజ్జి తములను। తత్వ

ఖుల కాసను। అ[illegible] శ్రాదే విచెలి। త్రైలకు

[illegible]వ్వా అని। [illegible]స్త్రీ పలికెను। మయుల బశవె

దని[illegible] దుగారి। ం వృల్లలముట్లు శానె। తా మరల

వంటి వాసన కవిని నపువంటి [illegible] ప్రమాణా

ములను అన్నిటి నిచే సుత్రా[illegible]న్నా నూ ——

కనుదోయిమంపె మిగనుము నిర్జుర వేడు

రాధపై బాళిచేరా తిరెల్ల

కొటుజే తునిదేమి కోరి విభ్రాంతిచే

నాలి సారయు ఖాద లూరజెరె

పలుగా టువి వి రోమి మిచెలినె దబాపిన

కమలజూపై శ్రాం[illegible] గరువ[illegible]విరె

జెకవే టు లివి రోమి సరభిజా త్రినీ[illegible]

మని [illegible]టి గాని వీరా లై మనసెజుడు

౧౨. మటుల కచు నెల శ్రీ గంధ పె టుల[illegible] టూరె

మె టువిర వశ్య పై జోన పెటు లె త్రై

వసిడి దుప్పటుం పసపె మిప ధ్యనా భ

ఇష్టాదేవీ స్తుతి —

వినవె పన్నగవలువ వాహనుచు నన్ను

గన్న గవయుం పూము బి [illegible] దుకు, అని, [illegible] స్త్రీ ప

లికెను, రాత్రయుం తా, రాధ మీా దివెయా హాముచేత

నిత్ర్వీ దుగా నాడుము, అన కృష్ణుడు పలికెను, గొల్ల

లబక్కా కులయుదియె మి, అని, [illegible] స్త్రీ పలి

కితే, తలుచు కొనిన, పరవశముచేత నను, నాతి, అధి

[illegible], రాధికను, వెదకెలందుకు, పొదలను దూర

గా, గిరుకొనైను, అని కృష్ణుడు పలికెను, పంటు

గంటులు, యువి వక్షత్రిపని, [illegible] స్త్రీ పలికెను, చెలి

అ [illegible], రాధికను ఏదబాచినవు వంటు, పద్మ

మునందు పుట్టిన [illegible] బ్రహ్మ మీాదను [illegible]

[illegible] కొరకగా, తగులుకొనెనని, కృష్ణుడు పలికె

ను, జడదెయి క్షత్రిబ్బలు యువి విక్షత్రిప ని, [illegible] స్త్రీ

పలికెను, కొలమయుందు పుట్టిన వు వంటు తా

మరలవంటు, కన్నులు గవిగిన వు వంటు, రాధి

ను కూడుము ని, మునసువందు పుట్టిన వావంటు

టు గాని అ|| చేరు బండు తీసుకొని

మల్ర ధుదు [illegible] కొట్టెను — — —

వంశరత్నైన ముంగురులు, కలిగిన స్త్రీని, పోలద

కపోతే, గంధ వు రెండు కుచిల్లెను అని, [illegible] స్త్రీ

పలికెను, నాప్పటి యున వు వర్ణ విరహాసంబం

౨ భాండ వీంతుం౧౹ అధ . . .

థమయినే పీయ నపై కొండే। పెట్టు రెచ్చె మలనిక్కే
ష్ణుడు పలికెను। వచ్చి తులిశా లువృనందు తామగ
వంటు కొత్త కలిగిన ఘువంటి కృపా ప నఫ్ర
బందుకు। వచ్చని వస్త్రము। కలవాడ నని నన్ను వి
నపె ఇా। వినే తండే వని భావము ——————

ద్వి॰ పాము నుబట్టెద పామే మిసేయు బో
ష్ణు విం గర్వ దమను దవైన నిన్ను
చిచ్చు లోపల బాత్తు చిచ్చే మిసేయు బో
మ్మ తిదవానల భాక్త వైన నిన్ను
సురలదాటెద సుర నెరు వ్రుదుదే మి బో
వ్వా త్రివిక్రమ మూర్తి వైన నిన్ను
నే నాన బెట్టెద నా నే మి సేయును బో
వ్వా దిసర్వజ్ఞుడ వైన నిన్ను

వ॥ గ న [illegible] ములు పొత్తు గురు బునా సమ్మతాంగి
భలిర స్వములా నతై వచ్చును [illegible]
వ్వా నరాథ పరాజ్జంబు లంటు వత్తు
నంటు కొను మన్న సతి జూ బెంగ దరస్మాలి
ద్వి॰ పాము నుబట్టెద। అని గా[illegible]బు వను అంటి

౨ భాం డ పేటకం౪ అధ

194

If you offer (as an ordeal oath) to grasp
a serpent, what can it do to Krishna.
Wilt thou offer the ordeal of fire
What can fire do to the God who
~~bo~~ devours it
Wilt thou step over a sacred image
Alas can the Gods turn thee aside

[illegible] దేవ యొక్క [illegible]

జాపనుచే స్నానాదిని కృష్ణుడు పలికెను హోమము

యొక్క ప్రయోగము కాంక్షిన ఫలము అని న్నా; హోమము

ఏమిటన్న యుదుపో అని; ఆ స్త్రీ పలికెను; చిచ్చు

లోపల జాలత్తు; అగ్ని; అగ్ని సంబంధమైనవుం

టలో; ప్రతిష్టింతునని; కృష్ణుడు పలికెను; పెద్దవా

ల్లిచ్చునుకు భక్తి [illegible] వాడమైనని న్నా; దహనలము

ఏమిసేయుచున్నారు; అని; ఆ స్త్రీ పలికెను; సురలదా

డెద; అగ్ని; దేవతలను అక్షయము వెలిగించుతు

వని కృష్ణుడు పలికెను; త్రివిక్రమమూర్తి యైనవి

ష్ణు; అగ్ని; వామనావతారమును మిగిలి; మూ

డు లోకములను; ఆక్రమించెటందుమే; త్రివిక్రమ

రూపమును ధరించినని స్త్రీ దేవతలు ఏమి విచారిం

తురు; హోమమ్ము అని; ఆ స్త్రీ పలికెను; నేను వట్టిపెడు

దును అని; కృష్ణుడు పలికెను; మొదట ఉస హస్తము

ను స్తోత్ర లి [illegible] నవాడమైనని న్నా; అనయేమిటో యు

ను; హోమమ్ము అని; ఆ స్త్రీ పలికెను ———

స్తోత్రము చేయుదనిన మావంటి స్త్రీ; సత్యము

కాత్తగుడు చున్నా; అగ్ని; బ సెలు; [illegible]

[illegible] సర్వము యొక్క; [illegible]; దనవ [illegible]

దు; ఆ [illegible] పినవాటనై;

195

An oath being faithful produces not harm but good, as see Numb V. 28

ఇళా దేవి యం॥ అ॥ ...

... అని కృష్ణుడు పలికె ...

ద్రుహాణామము ఖ॥ ... వస్త్రమని ...

అంబ వ॥ అనగా। అయితే రాధ యొక్క లోపల బలం

బి అడుగులను। ముట్టి వత్తునని। కృష్ణుడు పలికె

ను। అదిరర్హారి॥ అనగా। అదియే మిరా కృష్ణా। ఇళా

సతి జేరి। అనగా। ఇళా దేవి దగ్గెరికి పోయి అం

ట్టు కొనుము। అనగా। అడుగులను ముట్టుకొను

ము॥ ———

ద్వి అను సఖీ మణీ వాక్యంబు లాలకించి

బహిమి వలువ ముల జాలు ముల బలసి హారువ

జ్ఞి చూచెదననుచు నా శ్రీధరుండు

శ్రీవి ... లగంగలాలో జ్ఞాచ్చి ... వసాంచి

టీ అను సఖీమణి వాక్యంబుల విని। అనగా। శ్రీ

కృష్ణ రాపైన ఘనం టేదెలి కత్తె మాకేలను। విని। బ

లిమి కీలు ముల జాలు ముల। అనగా। భుజబల

ముచేతను నూ। సంపత్తులచేతను న్ను। దా

త్రీత ముచేతను నూ। అతిశయించిన। సందు చేస

పెని। చూచెదననుచు। అనగా। రాధికనుకాం

తుడ శ్రీకృష్ణదేవుని ధరించి ... అక్కట్ల

స్త్రీ వేష వియం॥ ఆ ॥౪॥

భు॥ సాంగము॥ ప్ర॥ శా॥ చెటట్టుగా॥ ల గా ప్రవే

శించి॥ గౌర తూ॥ సుందరగా॥ చూచి ——

ద్వి॥ హ్రాం నీరజాలక హ్రాం చంద్రబింబాస్య

హ్రాం మీన లోచన హ్రాం ఘనాప

హ్రాం చంద్రికా హాసిని హ్రాం మధురాధరి

హ్రాం మంజు ~~[illegible]~~ లాప హ్రాం సుదంతి

హ్రాం కంబు కంధరి హ్రాం పీన వక్షోజ

హ్రాం వారిరుహ పాణి హ్రాం సుగుణ్య

హ్రాం చయూరు జితరంభ హ్రాం తూణనిభ జంఘ

హ్రాం పల్లవ చరణా హ్రాం సుయాన

ద్వి॥ గచ్చువిడి పెన్న ముచ్చిడె ~~[illegible]~~ చ్చివస్త్ర

వెండువెంట నిశారిపై లేమ వెల్ల

మెయి వసిపైటలు బిగగట్టి ముందు కెక్కి

మురువి మూల ఖలంబనా నురు పదించి

వ॥ ఉదకము నుయుష్టే మేఘము వంటిది॥ ముంగురులు క

లిగిన ఘువంటిది॥ శ్రీ॥ (స్త్రీ)॥ చందురుని ముందల ముఖం

బుతి ముఖము కలిగిన ఘువ॥ టుక్కి (స్త్రీ)॥ చెపల వంటిక

న్నులుగ లిగిన ఘవంటిది శ్రీ (స్త్రీ) వెన్న అయిన ఘవం

టిది॥ మూ॥ న్నుగ లిగిన ~~[illegible]~~ శ్రీ (స్త్రీ)॥ వెన్నెల వం

ములనవ్రుప కలిగిన ఘువంటి స్త్రీ। పరం ఘుర్య ముక
లిగిన ఘువంటి పెదవి కలిగిన ~~ఘువంటి~~ స్త్రీ
దువ్రులైన ఘువంటి పలం తెలు గలిగిన ~~ఘువంటి~~।
స్త్రీ। నెన్నయిన ఘువంటి పలువరుస కలిగిన
~~ఘువంటి~~ స్త్రీ। శంఖము వంటి కంఠము గలిగిన
ఘువంటి స్త్రీ। గొప్పలయిన ఘువంటి స్త్రీ। రొమ్ము
నందు పుట్టిన ఘువంటి। చన్నులు కలిగిన ~~ఘువంటి~~
స్త్రీ। ఉదరము నందు పుట్టిన ఘువంటి రోమ
ములవంటి చేతులు గలిగిన ఘువంటి స్త్రీ। సూక్ష్మ
మైన ఘువంటి నడుము కలిగిన ~~ఘువంటి~~ స్త్రీ। తా
మరలచేత నుజయింప బడిన ఘువంటి అరటి
స్తంభములు కలిగిన ఘువంటి స్త్రీ। అంబుల
పొదులతో సమానమునైన ఘువంటి పిక్కలు
గలిగిన ~~ఘువంటి~~ స్త్రీ। చిగురుటాకులవం
టి అడుగులు గలిగిన ఘువంటి స్త్రీ। మెల్లి
నివడువులు గలిగిన ఘువంటి స్త్రీ।—
ఇట్టి గట్టిలిది। అనేక। పెంచ్చులు పలికె। యిది గో పెన్ని
ప్రాంగ అయిన కృష్ణుడు చారబడిదివస్త్రైను।
తెవంటిలెవంటి అని కృష్ణుని హోంద స్త్రీలుఅం

ఇషా దేవీయం॥ ఆ॥ ౪॥ — —

దరు। యీయుచిరించి। పయ్యెద యుబిగిం(గసుకొని। ముం

దుకైక్కి। అతిగా। కృష్ణునికి। మం దు. మిగిలి। వ: న్న

ఘుని యొక్క మూలాబిలమో అన్న ష్టుగా। పరాక్రమిం

చి — — — — — — — —

౨ వి దుల దుమని దాసి కదుకసం రక్షేసి

వెలికమృత మృలవిషరెమెకతె

తనుపైకించు కరం తమియుప్పతిలవంచి

సంటగి ననలచే జవిరెమెకతె

ఘువృతుంచు నదల్పి జాదః కర్రము వచ్చి

విరజాజి విరువెత్తి వేచెమెకతె

గగెల్లాలు గౌనాచ్చి కదుదురంబు దనల్పి

జిగినల్లగలవలజిదిమెమెకతె

౨ ౯ చలువ పన్నీరుఘళ్లి నిండ జల్లెమెకతె

యెలపుల్ప పెట్టితె పూవ గుప్పెమెకతె

యురగశాయి నిరాశ కన్నె కన్నుజూచి

యూషుదనిరాధిపైద ళంబు వజ్జెలకి

వ. విధువు విధువుమని। తగ్గరిమిన్నిత కన్నులను

పట్టుచేసుకొని। తెల్లనైన షావంతున్న్రీ। వాస

నకనిన్న ఘవంటుస్త్రీ। తామరలచేత నా। పిక

స్త్రీవిపనెను। మేను కాంచెము పంచుకొని.

శ్లో దేవీయం॥ ౨౮॥ —

మోహము। త్రిపెట్టంగా। రాంచు కిం నిసంపెం
గ। విఘురుటాకులచేతను। ౨ీ తెవిశరెను। ఝష్టి
తించు। అగా। ధ్వని విశేషము। అదిలించి। ఆరెవ
కు। అత్యంతముగా వచ్చి। విరజాజిపువ్వులను। ఒ
కస్త్రీ। మొత్తివేచె। అగా। పాదితారెమొత్రి
చల్లెను। గన్నెలుగా। పంజ్రిలొ అగా। విస్తరించి
ధ్వని అధ్యెన్నటత్తుగా। మెత్తిలిస్త్రీ। జగదమును
చేసి। కాంతిగలిగిన మువంటి। నల్లగల్వల। అగా
। నల్లనికల్వపువ్వులచేతను। ఒకస్త్రీ పొది
చెను —

ఇతి చల్లని వన్నీరు ప్రేకత్తె పెళ్లినిండా చల్లెను। పం
చి పువ్వులయొక్క పరాగమును ఒకస్త్రీ పైగిరము
గా చల్లెను। పాము మీంది శయనించిన మువంటి
కృష్ణస్వామి। రాశికి। అగా। లోకవశీకరాని
వ్యక (మోహ)నమును చూపి। అత్యగించుం
(అ॥ మిక్కిలి సహాయముగా కాంతపంది స్త్రీలను)
తని। స్త్రైబలమునుఁ। రా ధి క అంరిపిస్త్రీ। విజృం
భించె —

అపెకిచెలు విత్తు ప్రేరితమశైందినయుల్లములుల్లసిల్లగా
బలుచనుగుబ్బకోకులను వాల్ట్ డపేటులసొంపులమీంటుల
సలిబిలిజేసిరవ్వరిడగాం గని స్త్రీ హారి లీలు లేచుల

౨ ఖాండేవియుంలె ౧౪ ॥

స్నేః కస్తగంధవిధురమనంగతాలంగకవిష్టయుంస్నేకే

టీ చెలి। అప్సర। రాధికయొక్క। చెలికత్తెలు। యీ

ప్రకారముగా। తన్మతిత్తము జెందినా। తెస

స్నుడు। తను దగ్గెరికి వస్తే। మనస్సులు। అస్పా

గగరా। గట్టిబిగిచన్నులయొక్క పెండవదములతో

తమనస్సు। పొరహైనజక్కలదెబ్బ। చేతనున్నా।

గోళ్లయొక్క బిమ్మకముల దాతనున్నా। పందదిచేసి

రక్షిపెట్టిగా మన్నించాలి। అప్సర। శ్రీకృష్ణుడుచూ

డిదికవయొక్క కరుల్లచేతను। చవించన

స్సువంటి। మదించిన పెనుగో అన్నట్టుగా। తాలి

నిష్ఠోకనిలుపబడి। యీప్రకారముగా దలితే—

సూ — — — — — —

చౌర సుదతి ~~మను~~ సమంత కదకంటు జూచినంత

యుంతరంతు యేన తు యుంతు బారా

యు యుకదీరగ జొరసానికమతబిరె

చెలిమియొనరించి సుకృతంబు జెందుదనిన

టీ సుదతి। అప్సర। రాధిక। కొంచెము తక్కి గంటను

చూచినంతనే। యుంతరవ్వల నుచెతురా। అప్సర

~~సా~~యుగాంధదని। ~~ఆలంకరము~~। యుంతుబా

అప్సర। రాధికయొక్క చెలికత్తెలు రా। అలు

కధీరగా। అప్సర। కో దవయుపెం చేస్కట్టుగా

ఇట్లా దేవేయం౪ ఆ౹౹౮ — — — —

దారదసాని అయినఘవంటిరాధికమః సుదరచె

ష్పిన్న వారం వముచెసి। ఫ్రభాన్యవః సుషాందుగదని। కృష్ణ

డుపదికిత్తే — — — — — —

అన్నచెవిమియొన రుగా వలదెయూనిన్నాచు

వెరనున్నికె మెయ్యాని విలపెసెకతె

యూబుద్ధి(యూ)నాత్తె రెమెం సభారా సటంచు

విహనా త్రిచే హుబుపుచ్చె సెకతె

నెవ్వరినెంచక నికమెలఁగుదువంచు

కలికి వేనదుముప్పిఁకు వికె సెకతె

మముజూచినెత్తైన మాటలాడితివంచు

వాయుగనుయ్యతెలపైచె సెకతె

చ౦ నెట్టుమెకత్తాం నెమెదవినస్నెవకునకు

గయిగుసెకతాలవుంచని కళ్లలవూల

రాలకవ్వ్యయిచెక్కుల (మా)వియాండ

సూచకాంచ కమరిత లయూంచె సెకతె

చ౦ యూవిన్న [illegible]। అ[illegible]। యిటువంటినిన్ను। నెర

విని త్తపరచవలసినెదె అసలక్ష్మి

ముగూర్తగా వలదె। అ[illegible] కూంద

తిరస్కారభావము। యూంటాంగనిపక్కువాన్న

దని [illegible]। కతె। అ[illegible]। చికాసెకత్రి।

[illegible]। తేవరముగా।(పు)జ్జిపడి। ఎర

నిపెరగనిని విలిచిమా। యూబుద్ధిన్నదే।—

౩ శ్లో దేవీ ఋతుంబులన్ ।

అ । ~~[illegible]~~ । లాగతిదినములలో । వర్షర్తికి సేతైన

ని । ఒకానొక స్త్రీ తగవాతిచేతులు । విశిష్టమైన గం

బాం [illegible] ర బాంచిదేవి కలక్షైచెను । ఆమె భర్తని । నవా

గానిదేశనపరిస్థితు

నమ [illegible] య కయింకను । నయింతువు ~~[illegible]~~ కానొక స్త్రీ

ము । తీర్థగలిగిన చైతనాపును । కదిలించి ~~[illegible]~~

ను । పమ్మున చూచి । ఒరా దివమ్మైన । వరాట్లాంతి

తవని వేశ్యానొక స్త్రీ । కొంతగ్రైన కన్నులను । తెల

వేశ్యను — — — — — — —

మల్లే సెట్టి కొంక కాలము దవిన । అ ~~[illegible]~~ । అధికారము

నవిగశ స్త్రీ టిక వైకవెళ వస్త్ర సేవకునకు । అగ్రా

బంట్లుకు । వైకనమయుయు కలుగును । అని । కెళ్ల

కా...లుగలిగిన వస్త్రములయొక్క

ఒ మూలరాలు । అ ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ । కష్టాలు

వస్త్రాలు ...పిన

అనగా । పైదితా టెంకెపులు । చెంపలయందు మృతి

అతగా । ~~[illegible]~~ చక్కాచక । అ ~~[illegible]~~ । వెనక్కాము ... దూ

చూడక । మిక్కిలిన్ని । ఒక్కానొక స్త్రీ । శిరస్సు త్రిప్పి

ను — — — — — — —

౨౩ తనితలిటులగదుసలుపగ

గనయిపుపుకువీరవలన కార్యము గనబో

మునితెలసిరాధవినగా

వనరుచుపంబ బలికైతలపువలెనెబర్వే

టీ॥ స్త్రీ॥ య॥ యాం ప్రకారముగా। గరుడల్పగా। అ[...]
[...]। నిస్తాత్సుందరగా। చూ॥ చ॥ యా నమయిన వినం
దువి అవలన। అ[...]। యాం స్త్రీలవల్లను। తారర్పఘ
నుచూంద భోమని। తెలుసుకొని। రాధికవినె టట్ల
సల్లాపములాడు
గా। [...]ను నర్హ। హరి। అ[...]। కృష్ణుడు। సం
కల్ప— ము మొహం మెహ్న వ్యాపించగా। పలికె నూ—

క॥ రమ్మా మురువ ప్రరె మ్మా
గుమ్మా వెలవె విశా[...] నొజ్జగితె మ్మా
గమ్మా నుకొనిన సంపగి.
కొమ్మా దయచేసి మన విశెమ్మా కెమ్మా

టీ॥ రాఁవె మరువము యొక్క। రెమ్మా। అ[...]
[...] వంటి దానా। గుమ్మా। అ[...]। ముద్దుల గుమ్మా
అ॥ సాంపెమ్మ దానా
వెలదీర్పరా। విశా[...] వంటి। నొజ్జగితె మ్మా। అ॥
[...]। నొజ్జంగి పూలయొక్క। రువము వంటి దానా
గమ్మా నుకొనిన। అ[...]। గమ్ము అని పరిమళం
చే సంపగి కొమ్మా। అ[...]। సంపంగి వృక్షము
యొక్క శాఖ వంటి దానా। కొమ్మా। అ[...]।
రాధికా। దయుంచి। విన్నపము ను కొమ్మా। అ॥
[...] గ్రహించి చిత్తగింపుమా॥ ————

ఇతి అదోసాం హారు హుపాంచనె చెరుకు విల్లాలాంయమ్మె
చేసె

౩ కృష్ణదేవేయం॥ ఆ॥ ౮॥

యశోద పైఁ దూఁపు బనించెనే యుత్తి బలంజైరంతేం విజృంభించెనే

మదకేళాక్షటు మించెనే పవనసాంమర్థ్యంబు రెట్టించెనే

మదతే నన్నటు వగచెనే పఱుపు ముంచు ... క్లించెనే

౮ మన్మథుఁడు। అది సోఁపంచెనే। అ... పొంచును కానిక్రు

న్నాన్నదే। తుంటవిల్లును। త్రియత్తమై ... కు బెట్టెనే॥

రాఁ మున్ను వింఁ దను తూఁపులనించెనే। అ...। పూ

లబాణ ... ములను సోఁకెనే। తుమ్మెదల రొయుక్క దళము

మిక్కిలి ప్రబలవాఁ రెనే ... మదించిన పు

వరటుబిలుకలయొక్క ఆర్భాటము మీఁరెనే। ప

వనసాంమర్థ్యంబు। అ...। మలయమారుతము

రొయుక్క బలములను వంచించెనే। సుదతీ। అ...

రాధికా। యీం ప్రకారము నన్ను వంచించదమునే।

పంటయము నిత్రిమ్మదేవుడు। పుట్టించెనే। అ...

పుట్టించినాఁడాఁ యేమిఁ

౨౪ సెలినిను ... నే వృగలజైం దుచు నిద్దుర మాం నిక్కైర్యము

దెలిపెడువారలేక పరదేశి వలె ... వలచించి రయెుంటునే

నలుపురి...యాం త్రికతే విధుచునాం విధినిట్లు తపింపనే...

ద్దలను కృతాని క్కైనము తదండయు...యుగరాం దేకోరమలి

౮ చలి...నను ... సి। అనగా। (కీ రాధికా నిన్ను. ఎడబా

సి ... కలిన్నీ దుః ఖములను పొందుచు ...

ద్రచానించుకొని నిక్కైర్యముం దెలిపెడు వాఁ

౩ శ్లోకే వివరణము ॥

నే (గ) అనగా | విరహమ్ముచేత వేగుచూచున్న
నాకు దినములు తెప్పె వేసవ్యానం తే | మరి
దేని వల్లనే | అనగా | దేశాంతరము నుంచి
వచ్చిన వాని వల్లనే అని అర్థము | ఇం
దు దినములు గుణించి వచ్చిన వానికి సుఖము
తెలిసినదని భావము | ఎవరికి [illegible] అనగా
[illegible] సుఖములు తెలియును కడచినదని |
[illegible] అనగా | రాధికా
నే నలువురి యొద్దికత వినుచు | అనగా | రాధికా
విరహవేదన చేత కష్టపడుతున్నానని సఖు
ప్రజనము | నన్ను అడి ప్రేరకు గా నడుము
మ నేను వింటున్నా | నావి ధి | అనగా | నాకు ని
త్య ము వచ్చిన విధము చేతను | ఇట్టి
[illegible] విరహము
తపించె | అనగా | తా ప్రకారము విరహము
[illegible] చేత నువేదన పడుచున్నసుండ
గా | ఆ దినము నందు | పెద్దలను కలతానే
న [illegible] అనగా | నీ మాయ కల్పిత చంద్రుల కుని
శేషము గా నైనా కోరెను | అనగా | చేరాధికా
మరి దానాదము సేయగరాదే | అనగా | ఇకను
అను గ్రహము సేయరాదా అని అర్థము | ఇట్టి నన్ను
[illegible] భావము — — — — —
అనగా అనుభవ ముచిభావము

శ్రీ శౌరి శతకము ౹౹ ౪ ౹౹

హరిహరి రామరామ యిటులారడి జేతురె దోసకారి హ
కర [illegible] నశోకవనంబున పకెల్లకు తాళునె బాలు బాలునా
సరి వైరబారిం బాగరము సత్ప్రగమారుని పోగతాల్చిని
చిరదయనేలవె [illegible] పుత్రరంగనాయకా

టీ హరిహరి రామరామ సు అ [illegible] నా
మములను స్మరించి యీ ప్రకారము అల్లరిచేతు
నే అ [illegible] యెరుకుండదని భావము హా అ [illegible]
దుఃఖ సూచన హా హా తృరాలా నడిగిన దోషే
పంఢు ౹ నపకల్లకు తాళునె అ [illegible] యినుము
తో చేసిన కల్లు బిగి యించే తుంటకు నిలుచునె అ
[illegible] తాళదే యని భావము స్త్రీలలో కె త్రి క్షేత్రాల
యినరాధికా నా తో సమానులైన ప్రాథులైన వా
రు యినగ సత్రైము చాయుడుము బాలు [illegible] రు బా
లు అ [illegible] యీ అవమానమే బాలును మారు
ని భోరతారిక అనగా మన్మథుని యుద్ధ యునం
దు [illegible] చిరదయను అ [illegible] ది
నములనాటినె నెరుచేతను రక్షింపవే అని చె
[illegible] నే దగ్గరికి వచ్చి [illegible] యి పుష్ప
[illegible]
౭ నను స్మరుణింపవే కలువనంపవె స్వామి నిటుగారవింపవే
[illegible] తఘుతుంరావే చెలిమిగాం చవెనాపలుకాదరించవే

౨ శ్లా॥ దేవీయం॥ ఆ॥ర॥ - - -

నెనరుగ క్షమించవె మదమునించవె యెంచవె యేలనా +
పయిం

శ్రీమత నదనంపనీ తెలియుకె నిమనే తెదరా ధిక్కార మనో

ఉపి నమస్కరుణ్నం పవే। అ। నాయెందు దయచేయు

వే। పిలువనంపవే। అ। లోపలికి పయిపించవే। క్షాం

గ ఈ। యెందు। గారవించవే। అ। మన్నించవే। గా

ఢ్వను వహించవే। స్నేహంము నుకనవే। నా యొక్క

పలుకును। ంచవె ప్రేమను వెక్షించవే। సం

తోషపెట్టవే। యెన్న కానవే। యెందుకు నా విరా

దకోపము। ఆనాయచుకొన వే శ్రీ పట్టరాణైనరా

ధికా। తెలియక నిన్నువేడుకుంటి నాన్న ను

౩ ఇ చక్రని దానవంచు కతిసారవెలింగిన దానవంచునా
ఉ

యుక్తరదీర్ఘవంచు నను తోయిక కాగి దజ్జత్త్రవంచునే

నిక్రము నమ్మి వచ్చినె దసీవి టు లీమ టు వాయు లాక్షీవె

నక్రత యెప్పుగించిత్తుల సారది జేతురె కన్యకా మనో

ఉపి చక్రధనము కలదానవని శ్రీ। కాంచె యొరలస్తోర

స్వము నుతెలిసిన దానవని శ్రీ। నా కోరిక నుతే

ర్త్రఫ్రగాని ఆని శ్రీ। నెమ్మదిగా। కాంగి టులారకె

చేర్చవని శ్రీ। నేమని జము గానమ్ము కొని। వచ్చిన

సమగురుమునందు। నీ వుయగాత్రకారము। యూ

వయమూయురాంద్రసె। (ఆ) నకా। మిక్కిలి మాంయు

208

D.713-11

౩ శ్లో దేవీయం॥ శ్రీ॥౪॥

ల॥ చేసే॥ యాత్రీలచేతకి॥ అక్రమ॥ అన్నగా॥ అత్యంతా
శ్రీత్రీ దాలవయి నరాధికా॥ యాత్రకారము॥ అరది
చేతునే॥ అన్నగా॥ రక్షిచెను కూడదని భావము ―
౫౨ నిలువరఘుంతగా గలిగెనే నమ్మిలు పింఛి నీమహిం
స్థలు కుమిటాని గజ్జిచను కుబ్బలగ్రుమ్మియు దక్షిణ
నలవదచె క్కగా ట్టియు కదా జడకాండని మాంతెకె ప్పుడు
చెలియు లకాం వృగించి టులసెంవలగ జెల్లనె రాధికా మతి
౫౩ నిలవరమంతగా గలిగెనేని॥ అన్నగా॥ నా యందు నేర
మునిశ్చయముగా కలిగినట్లు అయితే॥ నన్ను పిలవనం
పించి॥ నీ రెయు స్త్రీ పెంకె గుఱు కుమిటారి॥ అన్నగా॥ చెం
గారుకాంతిచెతను॥ మెరుస్తూ వృందె॥ మిట్టె॥ గట్టిఅ
యి నఘువంటి॥ గుబ్బలవంటి॥ చన్నులచేత నుగ్రొ
త్తిచి॥ అదలించి మూత్లండి॥ చేతను॥ ఇప్పుడుచూ వ్రం
తచెక్కిలిని॥ కొట్టు అయ్యయో॥ జడకొలదిస్తే రె
రుక॥ యిప్పుడు॥ యించెకత్తెలకు॥ ఇప్పుచెప్పి
శ్రీత్రీ దాలవయన॥ రాధికా॥ యాత్రకారము॥
చేయజెల్లనే॥ అన్నగా॥ చెల్లదని భావము ―
౫౪ అనియాహాహానమఃశివ
క్షణముకునే తున్న జూచి కారి శుకంచె

౩ శాదేవీయం॥ త్రి॥ ౪॥

ల. చేస్తే। యాత్రి లచేతికి। అన్నట్టు। అన్నగా। అయ్యో యో
స్త్రీ ౧ంగి అవపట్టుయుస్త్రీ
స్త్రీ స్త్రీ రాలవయి వరాధికా। యూ ప్రకారము। అరద
చే తునే। అన్నగా। రక్షిచే యు కూరదని భావము —
౨ ౨ నిలవర ఘంల గాగలిగె నే నవ మంచి లు పిలిచి నీకు పెం
న్నలు కు మిటా సగ జ్జిచను గుబ్బల త్రుప్పియు దప్పి చె
నలవద చెక్క గాట్టియు కటా జడ కొప్పిని మాటె కెప్పుడ
చెలియ లకా పృగించి టులసెంటుగ జెల్లనె రాధికా మణి
టి నిలవర మంతగా గలిగెనేని। అన్నగా। నా యందునేర
మునస్త్రీయు ముగా కలిగిన ట్టు అయితే। నన్ను పిలవనం
పించి। నీ రాయి స్త్రీ పెంటి కు కుమిటా రి। అన్నగా। చెం
గా రు కాంతిచె తను। మెరుస్తూ వుంటే। మిట్టలై। గట్టి అ
యి నవు వంటి। గుబ్బల వంటి। చన్నులచే తను। తా
డించి। అదిలించి మాట్లాండి చేతితోటి। పిల్లపు చూపుం
తే చెక్కిలిని। కొట్టు అయ్యో యో। జడ కొలదిన్నే రె
రుకే। యి పుపుడు। యెంచెటి కత్తెలకు। చెప్పే చెప్పి।
స్త్రీ స్త్రీ రాలవ యున। రాధికా। యూ ప్రకారము।
చే యుజెల్లనే। అన్నగా। చెల్లదని భావము —

అనియూవాహా నమ॥ పస

౨౮ ధనముడు నే కున్న జూడి శారి శుకంచె

ఇల్లా చెప్పియుం॥ శ్రీ ౫౮ ॥–

పెనపెట్టి నదీప నిరుని

మనిమెన్సై విచిలుక నెంచియు యమృతములూలుకన్
యెఱయో। ప్రకారముగా। పవికి। పిలువదము నర్తు। వ
రిహరించదమునూర్ను। కుప్పు। అక్షరా। కూరెం తూ
లెక్కలో వదములు ముచూంచి। కృష్ణుడు। చిలుకే। యూశాం
ర్యమున పెనపెట్టి నది। అక్షరా। పూరికాలిపినదిఅని
అనుకాని చెలిచిలుకనెంచి। అక్షరా। రాధిక మొక్కి। పెం
పుడు చిలుకను। అన్నెంచి। అమృతములూలుకన్। అ॥
। మాధుర్య రసమును తాం గాకే టెట్టుగా పలికెనూ–

ది॥ చిలు॥ కాన్న కు సునాపై

యులుక్తా పలుకా వరియు యమృతములూలుకం
బ్లుకలుచు ముద్దులజిలుకుచు

కులుకుచు నిటుర మ్ము ప్రేముగా సకాని నాపై

టీ క్షరమా। నీకు నూర్ను। నా విందకోపమా। పలుకాద
రించి। అక్షరా। నామొక్క తూ టులను గారవించి। అ
మృతములూలుకన్। అక్షరా। మాధుర్య రసము చి
లికే టెట్టుగా। మాట్లాడుతునూర్ను। మరిపెమును
చూపుగా। కులుకుచు। అక్షరా। వగలపడుతూ
ను। మా ప్రేముగా మక్కాని। రను స్థిరమ్ము॥

ఇప్పాడే పే యుం॥ ౬॥ ౪॥—

వ. అనవిని బల్లియులి ప్రతియాహ నిశ్చేదగంయూర కుండలు
ల్లరతి దిమెరగాం దనుచు తత్త్వదుంరాధపదె విప్పు ఘుల్లు ఘు
ల్లని నతముప్పలందియులనం ఘ్రుం ప్రైయుగ కెక్కెరార్పుచు
స్నేనబుపవాదివాసనలు గుపృవన వీవ గవచ్చియుష్టటు

ఉ॥ అనవిని అగ[illegible] యూ ప్రకారము ప్పష్టదుపలు
కగాం అలకించి తేరము త్రుల్లి పడి అకల్లి ష్టదుపి
[illegible] ప్రుంతగాం మిన్నకుంతతము [illegible] యిది తనకు
మర్యాదకాదని మన్నిలిన్న రాధికకు చెప్పి ఘుల్లు
ఘుల్లుమని మెరుగు నగలిగినపు వంటిచిరుగజ్జెలు
స[illegible] అప్పుడెలుసన్నా తాళ్లయుందు మోగగా రెక్క
లార్పుచు అ[illegible] రెక్కలను అల్లార్పుకొంచూ
వంచి జవా[illegible] టరిమెళవు ఘుమ్మునవిసరగా
వచ్చి అక్కతనూ ——

శ్లో॥ నెరివెంట్రుకలవాని నిగలాండు తాగవింద
వగచెందుము ద్దునె పెమ్ము గమువాని
నోంగ సుచూపులవాని మగరాల జిగిరాల
తగనాల వెయునగు డంతములవాని
నిదుదచేతులవాని నెరికంబు నిద్దికంబు
నుదిగంబు తానుకంతెమొనరువాని
కవిని[illegible] తిదవానినలమబ్బుపులు[illegible]బ్బు

౨ శ్లో దేవయం॥ అ॥౪॥ — —

దెవి బ్రాజ్ఞు వలపు మైశాలపు వాని

మూ॥ శ్రీ కరాంగద కౌస్తుభ శిఖిపింఛ

మంజుమంజీర కల్మిశా మణికేయూర

కనకపటపరిచారచక్షుములవాని

కృష్ణదేవుని గని నక్షీకమని రెమె

టీ॥ శాపృవెం(బ్రు)కలుగలవానిని స్త్రీ। తళుకులనూపాందు

తూనుండే। కలువలకు చుట్టమయిన చంద్రుని యొక్క

శాంగసుసం ప్రాండుతూనుండే। ముత్తెపు ముగవిగిన

ఘనంటు। మెరుగుమొగముగలవానిని స్త్రీ। చక్రనిచూ

పులు గలవానిని స్త్రీ। వస్త్రములు అనే కాంతిగలిగి

నమువంటి। రాల। ఆస్త్రాం। మనాలతోను। జెప్ప

ట్టుగా। ఆలము నను। అస్త్రాం। జగడమును చేసె

దంతములవానిని। అస్త్రాం। పలువరుసగలవా

నిని స్త్రీ। పొందుకైన చేతులు। గలవానిని స్త్రీ। పంతము

వేసుకొని। శంఖమును। పూండిగమును గా। చేసు

కున్న మెఱచేతను। జెప్పవానిని స్త్రీ। ముద్దుగలిగినను

వంటు పెద్ద అయిన ఘువంటు గా ముద్దుగలిగినను

నంటు వానిని స్త్రీ। ఆకుమొత్తము వెడల్పు విస్తారమైన

ముమంటు లాం పును। బయటి టుతె స్త్రోచే। తెడాం

౧౦ ఖాండే ౯ అ౦ ॥ శ్లో ॥ ౧౪ ॥

~~[illegible]~~ మైనియొక్క శ్రీకృష్ణులవారి విస్తే

టీక సంవత్సరములైన మహంబుజకేసరులయొక్క

శ్రీ సృష్టమనేమనో యొక్క సైమలి సంచయొక్క

మృదువులైన పాదభూషణములయొక్క కర్ణ

భూషణములయొక్క మణులు కలిగిన మహంతటి

మకుటముయొక్క బంగారు కిరీటము కలిగి

న వస్త్రములయొక్క పాదర । అన్వయ । రత్నములు

కూర్చిన సువర్ణ గంధములయొక్క చాకచక్యము

లు । అన్వయ । కాంతులచకచకలు కలిగిన మహంతటి

వాని విన్న । కృష్ణుని గని । అన్వయ । శ్రీటుమ

టి విశేషణములు కలిగిన మహంతుని । కృష్ణుని

శ్రీ వృద్ధి పూజిత నగిరి రమణి యొ । అన్వయ । కృష్ణుని

జూచి యుక్త పలికెను

గౌరీపాలలోచనగారా

శ్లో కాపురమొప్పరమనేక కాలంబునన్

బ్రహ్మాదయుగముగంటిని

చాపల్యము నే తెలుసుక శాంతముదీరెన్

టీక గౌరీపాలలోచనగారా । అన్వయ । ఆధులనుకాన్న

కృష్ణుని తెరస్థమువారా కాపురమెప్పరము

2 వ్రా పే 2 ఆటం ॥ ఆ ॥ 8 ॥

అక్క. నాకు అంతే నిహానము ప్రాణము,

పెండ్లి దినములకుగా, విం తెలుక్కై. అనుగుణా

డుని, చూచితిమి, తా పల్లము పోతే, అక్క

[illegible] ల్యము, బలమాయెను, అన్న శాం

తము దీరేది, అక్క. ముసుపుమాయెందు అన్న

సమానము పోయెను ——— —

కం అని పలుకు చిలుకపక్షియు జో

కనికరమున నచ్చేరజవిచిన నికరమెుప్పం

నికరము దుప్పెము డైరి

చెను ప్రసన్న ... దచక్రైరలాంలుకేం

టో అని, అక్క. ఈ ప్రకారమని మాట్లాడే చిలుక

ను, అవలికి పోవర్తని, చేతి తారొదగ్గి ఉంచె, తేస

కొని, నెనరు, తక్కిటట్టుగా, చూచి మిక్కిలిన్నీ

దువ్వి, అక్క. విందచెయ్యవలెనని విలిమ

ద్దనవుపెట్టుకొని, పంచి, అక్క. కల్లి స్నే.రు.

కందచక్రైరబాలుకేం, అక్క. పెందకర్ర

రతు నక కయురావ్రె టట్టుగా, మాట్లాడెను —

శుకవాగమ్మెత్తాడినింపా

కం శుకవాహనజనకు నమ్ములు నవ్వేం...

౨ శ్లోకము అ॥ ౪॥

కమాంతగదూంకకవూ

శ॥ కవాంక్షికి తెలుప్రకరుగా ఖాం తుమటంచు

టీ॥ శుకవాంగమృతాబ్ధిని। అ శ శుకమెలా
ని తెలుక్ష పలుకులతే సుధకు। సముద్రములం
టువాంక్ష్యఅయిన మువంటుత్స్య। చిలుక। వాహ
నమూగా కలిగిన మువంటు। మన్మథునకు। తం
త్రినైన మువంటునన్న। చాంక ంచు దము। మా
దదు। చిలుకా। మిన్నకె। చిలుక వంటు పలుకు
లు గలిగిన మువంటు। మాంరాంధికకు। కరుణా
ఖూంతుమటంచు। అ। నె నరుచే తకటాక్షే
ములచే త ఝూంకుచుని చె ఫుటవుూం। శుకశ్లె
ములశ్లెష చేతను కృష్ణునకు నున్న। చిలుక
కున్న। సంబంధమని భావము ——
అనిన విని శుకం బిట్లని తెను ——
వ॥ అనిన విని శుకం బిట్లనితెను
టీ॥ అనిన విని। అ। యీంప్రకారము। కృష్ణుడు
పలికితే। విని చిలుక। యీంప్రకారము పలికెనుం

స॥ గనను గాంభుబాంమ్మని నా తిచ్చె రినవాని
నెనెక్కలి చిలుతునే నెలతలార
నాపేరునా వగనాంతరించిన వాని
మొంమెల్లు ఝూంతునే మునిచెలార

౨ శ్లో దే వి ॥కుం॥ అ॥౪॥ –

బాసలు జేసిచ్చి పద్దు దప్పినవాని
పలుకెట్లు విందునే వనితులార
సరివారిలోనెల్ల చౌకజేసినవాని
చెలి మెట్లు సైతునే చెలియలార
కలయను చూచి నెంచు చెలియ పైన కట్టైనెయ్య
Kanuku vanuvana బోరయు మంతెరు కనుకు లోకౌరయనంగ
(ప్ర) జవరివి వెటు బతుకు ఫాము పసది జేరు।
తరుణోన్నె దాలిని సుగూరు దా వాని
బ్రోచిన సన్న పద్దు పొమ్మని నాం తిరిగిన వాని। అ॥ ఇ శ్లో
కే విని। తగ్గరి వా కృష్ణని। సెలతలారా। అ॥
చెలికత్తెలారా। నేను ఏప్రకారము రమ్మందును
నా పేరు। అ॥। నా సంబంధమైన పలవుల
దొరసాని అని పేరు పెట్టి। నా శాంగ సమ్మ
నారి కిచ్చిన వాని। అ॥। ఇ శ్లో దేవి కియ్యిచ్చిన
కృష్ణుని। ఏమి క్రమము ఖము సు। ముదితలారా
అ॥ చెలికత్తెలారా। ఏమి ప్రకారము మూ
టును। ప్ర। మా ణాము బసుచేసి। యిచ్చి పద్దు
దప్పినవాని। అ॥। మాంటు యిచ్చి। తప్పునన్నే
ప్పుని। ఏమి క్ర। మాంటు సు। పణాతులాంగ। అ॥

౨ శ్లో॥ నే వీయుం॥ ప్ర॥ ౭॥

చెలికత్తెలారా। ఏప్రకారముగ వింటిను। సరి। వారి
బారెల్ల। అష్ట—। తనకు సమానమైన స్త్రీలుగా
దరిలోను। పొందజేసిన వారిని। అష్ట—। ముఖ్యమైన
చేసిన కృష్ణుని మొక్క స్నేహముచే వియ్యలారా।
అష్ట—। చెలికత్తెలారా। మెట్లా సైతు నూ—

భావ అనుచు। అష్ట—। ఈ ప్రకారము। అనుకొంటూ
నిస్సైకించి। చెలియప్పై। అష్ట—। రాధికమో
దత్తె పల్కన। నెయ్యపు బాల్యస్నేహమందే। కలకులా
కారే। అష్ట—। చూసి తాలని పోయిన కనలు
తూపుట్టె। నిష్ఫలమే మోం। అష్టట్లుగా। మం
దిపదిదెబ్బదగిలిన చిలువ వలె నే। స్త్రీరుతరుణి
ని। అష్ట—। చూపెట్టితాం [illegible] రాధికను। రా
క్షసులకు శత్రువైన కృష్ణుని। [illegible] వను। నిస్సగుం
ర్తును। అష్ట—। గతిని నిస్సపొందించి వేసెనని
భావము — — — — — — — —

శ్రు తెలియుగాజెప్పుముని యెదు తెలిసి తెలిసి
యుందుకే మాయెనే నందుకన గలేదు
తెలిపియును వెనిక గూర్పవల వియ్యగనె
తాకెరవినాంల్సిబాల్సైన

The spluttering of boiling butter

శ్రీ శ్లా దే షీ యం॥ అ॥ ౪॥

టితె తెలిపితెలి॥ అష్టా॥ కృష్ణుని వర్త్తమానము
యెటి గి॥ యెరిగి॥ తెలిపితెట్టుగా॥ చెప్పు సంటా
న్ను॥ అందుకే మాయె॥ అష్టా॥ అష్టాం తెలియ
చెప్పడానకు యేమాయెను॥ నేను అందు॥ అన
తేదు॥ తెలిపి॥ అష్టా॥ రాధికకు తెలియచెప్పి॥ ము
నుపటివలె॥ యుకను॥ యేదారినైన॥ అష్టా॥ నేను
విధియుచేతనైనా॥ తాలితేరని నాతిని॥ అష్టా॥ వి
ప్రియుక్తించి॥ క్రాంచెమంత అయినా బాలమూరా
నిరాధికను॥ కూర్పనలపలుకుగునే॥ అష్టా॥ ని
న్నిపూర్తెట్టు చేప్పేటందుకు॥ అలవియగునే॥ అ॥
నా॥ తరముగా సంభావము —
శ అనుచు విరాళగా బలుకునాచిలుకన్న నిడుల్వ్యుయుచ్ఛము
చ కాం వ. గ ముద్దు చెట్టి విను మోహక వంశ పయోనిధి క్రమా
కనుకొనన నెలచెఘుటిన [illegible] దిదినికె గునెట్టు నైనయా
పనిమెనగూడ గాతెలియబల్కు మునాగ తులన్ని కలితార్లే
టి అనియా ప్రకారము॥ శ్రీశ్వే కుండా చెప్పుపతూ [illegible]
[illegible] కీరముమచూచి॥ దువ్వి॥ అష్టా॥ వింద [illegible]
తెపి॥ నవి [illegible] యుచ్ఛమేలా నరగ॥ అష్టా॥ సాంచ
[illegible] తను॥ నయము గులికెట్టుగా॥ చుంబనము చే
[illegible] చిలుకెల్ల యొక్క కులమునే॥ సముద్రమునకు
చంద్రుకు [illegible] చిలుకా॥ వినుము॥ [illegible]

శ్రీ శ్లా దే షీ [illegible] ౪

218

శ్రీ. రా/దేవీ రేటుం॥ అ౹॥౪॥

~~[illegible]~~। ఘటితావధి। అర్థము [illegible]

కార్యము. సంభవింపదు। యది వీకను నెట్టు[illegible]। అర్థ

ము। యత్ర. కారము గాన్లైన॥ యీగా కార్యము నీవే

తఘటిన వచర్కలదు। యీం కార్యము ఘటిన ప్రతి

[illegible]। కేళ్లై త్రాకే। అర్థము। రాధిక తోను। వాగతుల

త్రి। అర్థము। తాము అనుభవిస్తూ వుండే వెతలను

తెలిసి ఎట్లుగా చెప్పుము ॥

సీ॥ పక్షి తియ్యుల్లని కాంతా వరుసుదయుత్తము

న్యాయము బుద్ధిపవదత యెనుము

వని తలిస్త్రీంత లేటి వానిగా చెంచిన

నీ వెరుంగనినాడు భావమనుచు

వెలతనా నేరంబు నీవెయోర్చకయున్న

నింక నోర్చెడువార లెవ్వరనుచు

తెలిసెనునా మీద నలుకదోచిన దెల్ల

పరగనే జేసిన పాపమనుచు

తే॥గీ॥ తరుణోముస్యనీయధరామృతంబు నాను

బలిమి నివ్వక్షత్రాణముల్ బిలిచె నేను

రెలువిదనసు వంటు యేంగ వాని నదల నేళ్ళ

నెదరుపగ క్షింపకానవేరవనుము చింక

టీక॥ పతి। అనగా। రాధిక। అర్జున। అనగా। తన్ను

కొర్తి వరగతేము। అత్తమ। అనగా। తనకు ధ

౭ శాంతి ॥ దసం ॥ అ ॥ ౪ ॥

శ్రవము వదలిన నరుని అను నులు । పలికె । అర్జునా । పా
ర్థ కా । నన్ను యుంచెటు వాని । అర్జునా । యం తప్రయ
ము గలవాడెనా । సోంకెన నిను వంటి నీవు । నా యొక్క
వ స్వనులు ఎరుంగవె । అర్జునా । యెరు గునువిభా
వము తెలత । అర్జునా । రాధికా నా యొక్క తప
త ము ము । నీ [illegible] కతో తెలుంకను । నవింపె
వారు యెవ్వరని తెను [illegible] । అర్జునా । రాధికా ।
నీకు నా విరాజను । శాప ము పుట్టిన దిఅంతా ।
బాగా నే మనసు కున్న [illegible] వంటి వా తక మనిత
ను ము ——

తరు వా । అర్జునా । రాధికా । ము నువు నీ యొక్క
త విత్తేని యున్నత్రా గిన బలము చేత ను యున్న దిన
ము లు । జీ వ ము లు । నిచెనని అను ము । యుమ తి
ద । అర్జునా । రాధికా । నా వంటి పురుషుని । అవ
లనీ వు । అర్జునా । తి ఇచి పెట్టిన తరువాత నీ వు ।
స్త్రీ ము చేత నవుపం పాదించుకునే శ్రీం దుకు

వని । చిలుకా । పలుకు ము —

ఎలమిన మత్త మూజు నివ పొందు కు ఉండుకు దైవయాం
త ఉగ ను ము ప్రత్యెంయుటుంగా ప్రసనాత తెలెనను

౨ శ్లో॥ తే॥ వీ॥ యం॥ అ॥ ౪॥ - - -

ష్టుడయినను న్నను స్వధు పృథుగా ప్పుడు నా మనవెట్లు లెక్కించ

నెంత కుపాప పుణ్యములు నే చేయు నుక్షణి గా జకేరమా

త్రిప్రియా ముచేతను। నాకు కుమా రుద్రైన పుణ్యవంటు

మున్స ధు నిఘా కు కొంచ। ముందరి కి దేవే। అర్థము

నా వృచేసినావని భావము। ఆశ్రయమేకలు గునుపు

త్రుస్త్రై। అర్థము। తంత్రియెం। కృత్రిపుత్రి। కుమారు

స్త్రై పుట్టును। అనిగను। ఆ దైవేను। అర్థము। అ

మన్యధు ద్వేను। నీకు చేలా గైనా। నన్ను రక్షించ

ధ ముత గునును। నా విన్నకి ము। రాధికకు। యెట్లా

తెలియుచే స్తూ వున్నా వో। పాప పుణ్యములు నేచే

యు నున్నవి। అర్థము। యింతా ర్యము చక్రపరచక

జో వధ ము న్నా। చక్రపరచధము న్నా। నీకు పా

స్త్రగత ముని భావము — — — — —

క్ష ఖలు పక్షపాత ము ధుగుము

ఫలభంగము లి. తగ బో కుప్రాణాము గావం

వేళ దెలిపినా వో

చి. . శ్రా ద యుచేసి చూపు చిల్లల శ్రాద్ధై

యుతే బాలనంతము యినట్టువంటి పక్షపాతము ధుగుము

~~అర్థము క్షత్రలకు గా గైక్షల నన్నా దు తనయు దై~~

~~మనా అర్థము~~ తమగు స్వరి లోన। పరిపక్షము

౨ శ్లో ॥ [illegible] ॥ ౪౮ ॥

మా॥ ము॥ ము [illegible] ఫలభంగము విశ్వగ[illegible]

[illegible]

[illegible] కార్యము సు॥ చెరుప వద్దని [illegible]

[illegible] జీవము సు॥ రక్షించవలెనను॥ కనుక నసమ

యమందు చిలుక తెలియబడెనా॥ మా॥ చిలుక కల

[illegible] కి॥ అనగా॥ రాధిక ము॥ కనుగొని చూపు

ము — — — — — — — —

౪౯ అ॥ విని చిలుక నా వలె [illegible] రక్త మాండలు పుట్టబోవునే

వనితకు తెలియగా తెలియబడె దైవము తోడుగా వచ్చె

[illegible] దక్షిణ [illegible] రుగ [illegible] యని బోవు [illegible]

తనకగు [illegible] కార్యములు [illegible] చెప్పియుం

[illegible] వినవలెను [illegible] యని [illegible]

౫౦ అనవిని॥ అ[illegible]॥ యీ ప్రకారము చిలుక [illegible]

(అటులు)

నవల్లను॥ అల్లరి మాటలు పుట్టి[illegible] వనితకు

అ[illegible]॥ రాధికకు॥ తెల్లమిగా॥ తెలిసె [illegible]గా॥ చె-

[illegible] దైవము తోడుగా వచ్చె॥ అ[illegible]॥ యీ

కార్యము [illegible] సహాయము గావ[illegible]

[illegible] పుట్టిన [illegible] వంటి॥ [illegible]

ల[illegible] కులవంటి॥ కన్నులు [illegible]

[illegible] యెరుగ [illegible]॥ అ[illegible]

[illegible] భావము॥ అని॥ అ[illegible]॥ యీ ప్రకారము

ఇ ష్టా నే పీ యుం॥ శ్లో॥ ౪॥

కర్ణునితో ... పరికి। ఘోగాభాయ్యు। కరికిం...

...నా। రా ...క తోమా। తనకు త... ...

...। మిత్రములను। రహస్యముగా। తానయి

అనగా। తనకు తమ్ముడైయుం। తెలిపి। అందరున్నూ।

అనగా। చెలికత్తెలు అందరూ వినేటట్టుగా। యుద్ధ

ధునకు సుర్యత్మైన ధవం ... చిలుకే। పాంచాలను వద్ద

తున్నా। వినతాం॥ అనగా। రాధేకనుచూచిప

లికెను

౪౫ పాండవనీలనీలకేచభాంకిమముమ్గలియుంచియేనిత్య

ఆ

ద్దానుతవంచు। జేతుమురదానవమైలని పిల్వగాదగు

సొప్పనలిపో ...దుపొమ్మనివపోవనుచు। మ్లైత బట్టునూవేగాం

సాం... చూరుబట్టు। కాంమునట్టులపో కె। పెవంచియాంకేతా

౪౬ స్వంత్రిలముంవంటు। నలుపుగవిగినమువంటు। కా

ప్పుకుక్ర। బలుపుగవిగినమువంటు। రాధికేం। వు

...గురించియేమని। అనగా। మాంని మిత్రుయినా

తద్దానుదవంచు। అనగా। ~~... ... ...~~

వని। పియుంమ్మారు వున్న। మురాసురునికి శత్రువైన

మువంటు। కృష్ణుని। పిలిచేటందుకు। తగుమన్నో

సలిపోదు। అనగా। కార్యము చె... పదదుపో

కాంవున్ననిన। అనగా। లో... గారా వద్దునని। అండే

౨ శ్లో. ప. వ॥ ఆ॥ ౪౮ –

స్థితి యెవ్వదన [illegible] నబట్టి నూంవగా. అనగా.

తమిళం దచె [illegible] నట్టిగా. ఆశ్చర్య సు. చుం ౧౫.

బట్టి [illegible] ని వత్తులు. అనగా. పాచూరు బట్టి కెం

ప్రేలం డిపవాని పేరు మిత. సం. పోక. పెనుగులాకు

లూ వృన్నాడూ — — — — —

అనవిని వనితగిరుకృష్ణ
ఘనమతితాటంకరుచులు గనవటుమొమై
వినవట్లుండిరమరలే
జ్ఞని శ్రావణి జేతిమిగుల సంభ్రమమొదవన్

టీ. అనవిని. అనగా. ఈ ప్రకారము చిలుకపలికిన తెలి
లకించి తెఫ్పు నత్త్రి శ్రేష్ఠమైన ఘటంటు రత్నములు
గల [illegible] కర్ణములయొక్క తాంతులు [illegible]
గా. అవతలిమొగమై. వినవట్లుండిన. అనగా.
లు చెప్పిన మాటలు. వినవట్టుగా వుండె తిరి
గి [illegible] యొక్క [illegible] మిక్కిలి [illegible]
[illegible] — — — — —

౫౦ ఇందు నిన మం. సం. ఖ కవ్వ నగ వింతులనెంతు [illegible] లంగ దీర్ఘు
ష్టదిల మెస. గలో నజ్జనిపొవల సత్కుల గంథ పెంటె
న్నెదల నటంచు కాంరచుమ దిలోక భయసంభ్రమ ముప్పెలగ
మదవు పిగన్న [illegible] కహా సము తో దుత జారి వమంద

1[illegible]

౨ శ్లో దేవి స్తుతి ॥ ఆ ॥ ౪ ॥ —

శ్రీదేవకీనం [illegible] నిత్యం ఇంద్రియాలను మిక్కిలి తం

గ శోభాయమాన [illegible] దేవకు అక్షయము రాకుం [illegible]

లగ [illegible] స్తు నున్న విష్ణురవి గారు లాల్ దక్షిణ [illegible]

రాధికే పదుకున్న ఉంట్లో వచ్చేరేయు పాదుకల యొక్క

మున్నా ~~[illegible]~~ గంధపు పెట్టెలు

[illegible] మనున్న చెప్పు దులను తగ్గించుకుంట్లా

ముఖపద్మం [illegible] తిష్ఠ తిన్న విశ్రాంతి తిన్న ఓ ప్పుచూం [illegible]

తగా మన్న ధునిక నుకున్న దొడ్డ ప్రభు భూలయి

న భువంబు ఆ కల్పష్టా [illegible] తానము [illegible] ధు తల ఆ॥

[illegible] మాం ఖ్యాత కుం డాక్షో తా నుండగా యె

దుఃఖనకా —

సుఖ పదైరా కట్టు పనికి ముల [illegible] దుంది

రవశే దింయుండు పోరావతే వములు

వగరాల [illegible] సుగాం [illegible] ము రిగి తలల్యుంచి

ఫలు కులాడవే గూర్చు బి [illegible] క గదు

జయ గుకెంద్రులు [illegible] త్రమువ సెతలంట కే

చాం [illegible] చుతాంలు [illegible] త కలను

పఖకే ప్రజగతుల నటన ముఖ్యా వినయ

[illegible] సాకు ముంగూరా కధులు లను

[illegible] బాల [illegible] కెబి పన ధంగు పట్న [illegible]

౩ శ్లో టీ నియం॥ ఆ॥ ౮॥

పల్లకీ [illegible] గజాదివాహనములు

జీర్ణించిన [illegible] ములు [illegible] చూచి

తె[illegible] పక్షి పదము వాటునే తెలుసుకొనుచు

మెరుపు గవిగిన మువంటు। పచ్చలు అనే। రత్నము

లచేతను। తీర్చబడిన పని। అట్టి। విశేషముగు ఉన్న

పనిముఖముకవిగిన మువంటిగములు। అట్టి। [illegible]

[illegible] నూచి। ధ్వనిపేకుంభా ప్పుండిన మువంటు। పా

ప్పగముల నూర్ణ। వజ్రపు మణుల చేతను। ఒప్పు

చూనుండిన గేములను। మగిగి। శిరస్సులను వంచు

కొని। మాటలాంతక। కూర్చు। అట్టి। నిద్రశో

భా ప్పుంటి। చిలుకలయొక్క సమూహములు

నూర్ణ। మెరుగుగవిగిన మువంటి కెంపు వింపుయు

పంజరాదికములు [illegible]

లయొక్క। [illegible] త్రములు। అట్టి। [illegible]

[illegible]। మేపుం నముట్టక। మిగులనోరు

[illegible] నూర్ణ। తూగుచు నూర్ణ। ప్పంచెకు। గొరవంకే

లు నూర్ణ। పట్టికపు జగతులు। అట్టి। [illegible] టుగప్పు

రాళ్ల చే తగట్టిన। తిన్నెలయందు। నాట్యమల

నుచ్చే లేక। మాటికి చిలిపెను తూగుచున్నవి

శ్లో నూర్ణ

[illegible] బా [illegible] కమనదంగు। అట్టి। నెలబాలు

[illegible] కళకు వందురుచు కునే। తాము పలికే

[illegible] దేవే యుం॥ [illegible]

[illegible]

[illegible] వ్రాయు [illegible]

[illegible]

[illegible] అన్నగారు [illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౦ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] అన్నగారు [illegible]

[illegible]

[illegible] అన్నగారు [illegible]

[illegible]

[illegible] అన్నగారు [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౨ శ్లో. వేయం ...

వదలుచుండి నుటి గాత్ర [illegible] కోట్ల దిద్దరనిలుచుండి

వెరవు నూర్ని। [illegible] మొదటిగా। మొట్టు [illegible]

త్రి తల వలచే త। ప్రకాశి [illegible] మంది। వం కుక్కి చేతను

బల్లిదనవము [illegible] గా। శిరత। దాన [illegible]

ఆవిపరాల తతగా దికకల నసప్పులుండు

[illegible]

[illegible]। గవి పరాని। కినుక। ప్రేన। అన్న

మరాళ్ళ దమమిం [illegible]। మురారి। అ [illegible]। మ

రాంసురున కుశత్రుపైన కన్న ప్లా దు ధైర్యమూనల వార్తై

కే లవంటి కప్పలు కలిగినఘవంటి। రాధికను త్రి

త్రి చెప్పిపెల్లగా। మంచితిరిగ్యా నివారించ లేచితను। మం

దలిరెను —

జలకములాడవేమి ననుచ ల్వలు కట్టవెడఖిమోముగన్

[illegible] లకముదిక్కవేమిజిగిదేరె కుసుమప్పులు చెట్టవేమిపై

కలనుంచవేమవేగగా విరజాజులు పూనవేమిహా

వలననుతప్పదేనిమునుబావిచరింప మెరుంగ [illegible] దెకనై

టీ స్నానము సేయక పోవడమునదెందుకు। పన్నములై

నఘవంటివస్త్రాలు। తెల్లనైనఘవంటి। వలువలసు దలిం

చనిదిదెందుకు। ముగము నందు। బొట్టును। తీర్చ

నిదిదెందుకు। శాంతముగ నుపడ్డ పువ్వంటి। [illegible]

దరమ్మును తాళ్చనిదిదెందుకు। దేహముసంపు

గంధము పూసుకొననిదిదెందుకు। పోగసుగా

ఏక దేశీయం ॥ త్రి ॥ ౪

[illegible] ఖర్జపు [illegible] దవనిది [illegible] కు [illegible]

[illegible] అ[redacted] [illegible]

పలుకుతున్నాను ॥ [illegible] ॥ అ[redacted] [illegible]

[illegible] పువా

[illegible] (అ)లసూన్యబింబుపై యెవలరు నీ వెక్కగం

బలహీనాశ్వబింబుపై యెవలరనేల

మారుశరంబులై మీరు నీ బాణపులు

మారుశరంబులై మీరనేల

ప్రబలదుర్గంబులై ప్రబలు నీ చనుదోయి

ప్రబలదుర్గంబులై ప్రబలనేల

నలిది బంగారు కప్పై [illegible] రు నీ వెన్నెజిగి

యలిది బంగారు కప్పైయలరనేల

[illegible] చూడ చక్కని నీ రూపు చూడ [illegible]

[illegible] [illegible] నెరు[illegible] గ నెరుక పడగ

[illegible] బుల కమ [illegible] బిదింయుటంచు

మంద [illegible] మయోగాయాన మందయాన

[illegible] (అ)లసూర్యబింబుపై ॥ అ[redacted] ॥ [illegible]

[illegible] బముఖను ॥ [illegible] ॥ [illegible]

[illegible] మండలముల [illegible] ప్ర [illegible]

[illegible] ॥ [illegible] ముక్క [illegible] ॥ [illegible]

[illegible] ప్రారంభం [illegible]

230

[illegible] దేవీ [illegible]

ఏమి । [illegible] బింబము । [illegible] ంతదితు । [illegible]

మిక్కు ధుని ధిమి [illegible] వివిధ । ప్రకాశి [illegible]

[illegible] యము [illegible] । వా దుకరంబు । అగ్ని

[illegible] బాణాము । వవేనే । మిగిలి

మెందుము । ఉలవత్రర ముక్తైన ఘువంటి కాంధలవవే

నే । బలిష్ఠమైన నే గసుగవప్రబ । దుర్గంబు నే । అగ్ని

[illegible] బలముగలిగిన ఘువంటిన్ । ప్రచండరా

లక్ష్మాదికోటులవంటి [illegible]
నఘువంటి స్త్రీ కాంత [illegible]

బలయుక్తము కావ తమెందుము । అద్భుతమైన ఘ

వంటి దివవేనే ప్రకాశిస్తూ నుండే అఘవంటు

అపరూపమైన [illegible] వంటి
నే యొక్క మేనికాంతి । అదిబంగారమ్మే । అగ్ని

[illegible] । వృంద [illegible] మెందుము

చూతగాంధని దిరూఫ చూడకే సనే । అగ్ని

చూస్తే ఉందుకు కన్నులకు । విరిమిట్లు గొల్పే । సన్న

[illegible] ముయు [illegible] చూచె ఉందుము । యుక్త

[illegible] ఉందుకు [illegible]
ముగా ఉంది [illegible]

[illegible] । యింతకోపము

నకు । నిమిత్తము యుది । అనితిప్ప నిన దుప్రగలిగిన

రా ధకాం । నాతో నే । ముందు తింపు వేయు । అగ్ని

[illegible] । పలుకుమా —

దేవీయంత్రం [illegible]

ఏసు । బింబము [illegible] తోరణ దీప [illegible] కాంతి

యిప్పుడు నిమిషము క్ష్మా [illegible] ప్రకాశి [illegible]

[illegible] మా [illegible] అన్న

[illegible] బాణాము । వశేనే । మిం [illegible]

మెంటుకు । ఎలవత్తర తుమ్మై నఘువంటు కొండలవలె

నే । బలిష్ఠమైన [illegible] గుగవ ప్రబ [illegible] దుర్గంబు । అన్న

[illegible] బలముగలిగిన ఘువంటిస్త్రీ । ధరా

నఘువంటిస్త్రీ కాంత లభిన్నాదిక్కోటలవంటిచే [illegible]

బలయుక్తముకావతమెందుకు । అద్భుతమైన ఘ

వంటుపై దివవెనే ప్రకాశిస్తూనుండే అఘువంటు

అపరూపమహాస్త్రాయువంటి

నీ యొక్క మేనికాంతి । అరిది బంగారవన్నె । అన్న

[illegible] । వృంత మెందుకు

[illegible] చూతగాంధనిత్తీరూపుచూతకై నసె । అన్న

చూచేటందుకు కన్నులకు । వీరి విల్లు [illegible] నస్ప

[illegible] ముయు [illegible] చూచేటందుకు । యుక్త

[illegible] పంచేయు [illegible]

ముగా ఫుంద [illegible]

[illegible] । యింత కోపము

నకు । నిమిత్తముయుండి । అనతిన్ని నదుఫ్రగలిగిన

రా ధకం । నా తోడే । ముందరింపుము । అన్న

[illegible] । ఘుకుమా —

దేవీ య౦॥ త్రి॥

ప॥ మనసే న్నదు మర స్తువదు తాని

మాటాడవేమి కేశ హరవాణి

నే కృష్ణా కనుగాని నేగ౦ బుపది శాన

మనసి య్యవేటి కేమ భుక్తి చేశి

సురమరికెలు బూని యాచే స్త్రము లు [illegible] ని

తెలిసి పలుచూత వేచి గులు బాగ౦

నిన్నన విన్నన వాని నన్నె కృత సపేని

యుగ తెల చెసే యుక్తి పాశి

అ॥ నిమా[illegible] రుద దె కాని తన పుణ్యాసపో దెపోని

నేదుఫు న్న్యానై న నేనే తనేని

కాని పురి దానికైతి నె వైనగాని

తరుణా భ్యాదగ రాదెవో మరుని తలాశి

చర॥ ఎన్నటికి నీ మనకు పొ౦దన షువ౦బు। వతాసమి

పృథుబూని। అన[illegible]। మాట్లాడ కపో వద పును

వపి౦చి। తియ్యని మాటలు కలిగిన పువ౦టు రాధి

కా। ఎ౦దుకు మాట్లాడవు। నీకు నూన్న। నాకు సూ

కా౦తని అపువ౦టు తప్పితదుల ను। మనసున్నన

పెట్టు కొ౦ని। తుపెన్నద ల౦చ౦ తుకొ ప్రుడ విగిన పు

వ౦టుల౦ధికా। చునసి య్యవేటికె। అన[illegible]।

ము న ను। యొక్క స్మృరను రె౦దుకు తెలియు సయ్య

పు। అన్య౦తర ముల వే న పువ౦టు। త్రి స్త్ర పాదము

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] అదిగో [illegible]

[illegible] మొదలు

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

శ్లో॥ ద్రాక్షే వయం॥ అ॥ ౮॥

టీ॥ పెంచిన దానవు। అ[illegible] నన్ను స్నా। స్త్రీ ఆ మన్నా। సాం బ
న దానవు శ్రీ। క కొం క న। ం న వు। అ[illegible]। మమ్ము
నయి వ్రలవి శ్రీ। కూం ట్లిన దాన వు నన్నా। నీ వే తెంపు
చేశి। మమ్మ[illegible] టు కుం అ[illegible]। సమ్మనయి దిని।
అక్కతె కె పంపించినది శ్రీ। నీ వే అయి। మరిని నేం
చిది। అ[illegible]। యిక మ రాన్ని కటెవే। అ[illegible]। కోరమ।
చేసే తుంటకు మేర గాదని భావము।

౯ ఊ॥ వైరము యున్న నెం చ్చినమని బ్బర ప్రెం[illegible] సదెం యి జేద్భుటి
కూంతిమి మెటావి మెక్కుచును [illegible] బ్రుచుత్త పైకొని వేద[illegible]పాత్రా
దాంతి గ బెబ్బుచ్చుకె [illegible] రుత త్రా కుల నూంకుల పై సరంబుబ
బ్బారె కు గూంతి నా మనసు చల్ల గజేయవే ముణ్ణె కోమలి

టీ॥ తప్పులు [illegible]న్న। సవించిన న్నా। క తిన యుపైన పు
వం టుచన్న గవయం ధు। చే క్షు కాని। మిక్కిలి స్నే। ప్రే
ముచే తను। పెదవి కొరకు కుతునా। కులుకుచున్న
పైనె క్కి పై తుకచే తమా పాం ఛ। క ము ల గ త్తి గాం
పలుకుతున్నా। కొంచెము గాం। తనలద ముల
యొుక్క ప్రక్షో యుద్ధములతో యుక్త। అప రతుల చే
త ను। మాం టు కెన్ని పొంది। కోమలీ। అ[illegible]। రాధి
కా। ము మధ నా మన స్సును చల్లగ జేయు
మే। అ[illegible]। చల్లి చేసినావని భావము।

శ్లో॥ స[illegible] ముసనె కెక్కిక స రి వచ్చెన నిగదా

O pardon my offences, & put me to thy marble bubbles!! let me lovingly bite thy lip, and gracefully get upon me and sweetly cooing as a dove begin the ingress and regress, and then the home thrust

గ్రంథాంతరాదే వి...యం ॥ శ్రీ ॥

మంచుకా ...ముని వర్ణించుటెల్ల

యింతి నీ బాల్యలీలనే వచ్చెనని కదా

పరకాంతమని పెళ్ళి విరుచుటెల్ల

తెరవ నీ చనుల మాంద్యము వచ్చెనని కదా

...వరంబు మ పెళ్ళగించుటెల్ల

సతి నీవిలోలంబు జతవచ్చెనని కదా

మున్ను బంధించి నిగూలద న్నుటెల్ల

[illegible] వనిత నీ యానమున కానె ననుచు [illegible]

[illegible] వలం మాం ఫీరమును బట్టి కొట్టుటెల్ల

వట్టి ననుమానమున మాయింత రట్టు [illegible]

నెరతయు మదిభావనీసైన మాంసయినాన

[illegible]

స [illegible] యి । అ [illegible] । రాధికా । నే [illegible] [illegible]

[illegible] । పరివచ్చెనని [illegible] । అ [illegible] । సమమాయెనని

కాదా । విరా దివ్య పువంటు కా [illegible] గుని । శిక్షింప

తమంతా నా । యిం తి/అ [illegible] । రాధికా । నే యె

[illegible] కటిబాములు [illegible] । కు । సమమాయెననె కాదా

విడిచిపెట్టక కంపించి నిర్మొక్క పిండు నిధి రువర

మంతా నా । తెరవ । అ [illegible] । రాధికా । నే యె

[illegible] చన్నులనొక్క । సమమాయెననే కాదా । గి

రివరంబును । అ [illegible] । కొంతలలో మొటి అయి

సహవంశము నా వర్ణన పర్వత మును బె [illegible] రించిన

ద్వితా దేవీయం ॥ ఆ ॥ ౪ ॥

ద। అంతాను। సల। అర్థ—। రాధికా। నే యుక్త పి
తుదున కుమ్ర సంవాదేన ఏతాం ద్వా। యునా। ఫు బంధిని
అర్థ—। న కలా పురుని వ ఢేటట్లుగా। ల ... తముం-
తా న్మూ॥ —

వనితా। అర్థ—। రాధికా। ఏ యొక్క। దుఖున కు। అనేగన
బుగాడే। అర్థ—। ఎకువించె వని స్వం దా। కుపలయారిపేద
ము। అనే। ఏ మున ను। పట్టు కొని కాన్ప తముంతా ను। ఉట్టి
న ను। అర్థ—। అట్లా నీ యొక్క। అవయవి పు। బకు। పు। తు
త్తైన వారిని। శిక్షించి న ధుమంటు। నన్ను। కవ్వజెప్పె టందు
కు। న్యాయము మా। అర్థ—। ధర్మము కాదని భావము।
అంచవంటిన దుఃఖ కవిగిన షువంటి। రాధికా। నీపై
కా। మనస్సునందు। విచ్చారించు వలా —
జ్ఞ కగ తీసి విరాళి గాఫునే
చెవి మిని చిన్న వాడైనను ...
పలుచని మా విచ్చైర లపాంవ కమాన గనిచ్చినిందు కాం
... శౌర్జెసి మరునేళి లా ... ప్పిన రించి యుట్టులే
వలవల దన్న బోవ్వ దునె వా దుకు దియ్య కరాధికా మతో
... న్న వియు చేత చిన్న వుపుతే। నన్ను దగ్గర తీసుకొని। విరా
శి గాచ్చి। అర్థ—। విరహము పుట్టించి। నీ యొక్క న
న్నష్టైన ఘువంటి పెదవి యొక్క। ప ... ధారా। సంబంధ
... మాయిన ... కమనగా। ... రసము న్యుగ్రోల
నిచ్చి। బదిరయా ... రి। క ... గిరించు కొని। ము ... కళి బో
దిద్దుకద ...
అర్థ—। ... సంభోగము నందు। ... । యు ... త ...

[illegible]

237

… hast thou forgotten all the loving pranks we have erst played together when you slipped off your petticoat before me, and said you must not look at my modesty – Do you forget your agaceries when you took the goglet, and said – He's a little child, what matter? – Then you would put me astride on your leg, and laugh at seeing the … it produced – Then perceiving me redden blush with desire, you would draw a deep sigh and take hold of me –

Then, with your finger you would set up … – aye you did a few other things that I ~~won't~~ can't tell – Do you forget the fight you and I have had – ! Don't go and tell mammy, said you: – O charmer it was thou who spurned on my passions

[illegible]

[illegible]

ఉ॥ ౨౫ ॥ ఒకపటి – యుక్తి ప్రసంగం [illegible]
[illegible] గ్రంథములందం [illegible]
[illegible] చెప్పినది [illegible]

[illegible] ॥ ౫ ॥ ౮ —

టీ శ్రుతి [illegible] వబ్రతి [illegible] అ

[illegible] తన [illegible] వమున [illegible]

మెరుగుగ విని న । [illegible]

బాలున నిభావము। ఒక [illegible] శ్రీరాము [illegible]

విహానకము। అ[illegible] పగరమువవెనే। [illegible]

దవి [illegible] ముఘ [illegible] నచా

లది। అ[illegible] వితెబాయుకః నిభావము। [illegible] వము

వందుము [illegible] ఘవంయు [illegible] విని న [illegible]

[illegible] తపస్సు ఫందిన ది అని (ముది నుందుగదె

అ[illegible]। మనస్సునందు తలతున నిభావము —

ఓక అదిరాం వింత [illegible] రత ముకంబాం యుంద [illegible]

మ కథిబాం గా [illegible] కన్నై [illegible]

ముదినుప్పొంగుచు [illegible]

[illegible] నానంద [illegible]

టీ అ[illegible]। [illegible] ము అది [illegible] మతారాం।

అఅంగము। అ[illegible]। [illegible]

కమాయు। అది [illegible]। అని కన్నులు మూసు

[illegible]

[illegible]

[illegible] ముయున [illegible]

[illegible]

దను। అ[illegible] [illegible]

[illegible] can be a [illegible] chedu be a [illegible] spelling for [illegible]? — Rather any. [illegible] once on a time — and point out the error of [illegible]

239

[illegible]

O that I were an anklet to surround thy lovely leg – O that I were a petticoat to clasp thy delicate ~~buttocks~~ bottom. O that I were a boddice to surround thy hard round polished bubbies. O that I were a rove to ramble over thy body whenever it tickles ~~O that I were a nosering to meet thy fragnant breath~~.

Alas what was the profit of my assuming the incarnations of the Whale and ~~[illegible]~~ tortoise in old times? Ah I never thought of assuming these new shapes. What is the profit of my regretting ~~[illegible]~~ what has past?

[illegible]

79 Wilt thou not give me thy heart?
Wilt not thou listen to my suit?
nor even raise thy eyes to look at me
nor speak nor approach me, nor
take me to thy side, nor caress me?
nor care for my love, nor allow me
to touch the Court of Cupid – Alas
I cannot stand this, o have pity
upon me thou fairest of women –

శ్రీ శారదేవి [illegible]

సీ॥ స్నేహము నుచేసినావే। విశ్వపము నుత్రుంచదవే
ముఖము నెత్తికనవే। మా జాగుసేయదగ్గి లె కైరాదే।
క న్నుసాము ఘనందు [illegible] అక [illegible] చేయు
వే। మోహము నుయుం [illegible] న స్వధుని నేఁకరు సు।
ముల్లు తున్నా నటు కష్టతతకవే। తాళ శక్యము గా
దుస్త్రీ బలాత్కి త్రశ్రేష్ఠ రాలవ యున ఘనవంటు గా
ధి వా। యుంకవ నష్ట దయచేయవే ____

గీ॥ పెలతి రాం కొవ్వు బంపన మెబుబ్బె పుట్టి మాత్రమేనా నిదానిపై
[illegible] ఘుటుం పవేదనుచుచే ల్పన కేల్లకెవి ల్పబట్టువే
లలరు నితంబభూమి తలమంటు ముఖి ద్విజరాజు ముట్టినా
నిలు కలశ పెల్లతెల్లము [illegible] నేయు ధరా మృత మానిదెవ్వదే

[illegible] పాలతిరా। అ [illegible]। రా [illegible] కా। నే వ్రులం పిస్తి। అక్క
[illegible] కా ని। దాని పై। అ [illegible]। శ్రీ
శారదేవితోను। స్నేహము నుసేయుకదని। స్నేగ సైన
ఘుమంటు। కలుజత అన్నె పాము ను। బట్టుకొ నిగ్గా
[illegible] ముంచె। పిరుదులు। అన్నె। భూమి
[illegible] గ మును అంటు। మొగము అన్నె ద్విజరా
[illegible]
[illegible] నా యెము [illegible] జము [illegible]
[illegible] అనెగా

242

... కృష్ణకోవిల్లియురుని। శ్రీ ...

నీయొక్క పెదవితేనియను త్రాపుదునని భావము।

నే నెట్లావియొక్క అమృతము తానియైతక్షరమును బట్టి నేటి

గా। తెలుపుతున్నారు —

ఉ ... ంటి పుంబోకాలకే

... ంతీ ... ముంజి ... పుబంతీ

కంతుని పట్టపుదంతీ

వంత మేనా తోరనేకువలపులదొంతీ

టిప్పు। పువ్వులవంటిబోదుకవిగిన ఘువంటు। స్త్రీలలో మెచ్చం

తి। అన్నగా। శ్రేష్ఠురాలలైనఘువంటు। స్వేమంతి పుష్ప

లయొక్క। సొగసైనబంతివంటు దానవయినఘువంటు

స్త్రీ। స్మధునియొక్క। పట్టపుదంతీ। అన్నగా। పట్టాభి

షేకసంబంధమైనఘువంటు యేనుగవంటుదాన

వంబనఘువంటు స్త్రీ। వలపులదొంతీ। అన్నగా। విరా

దమీంద పుట్టేమోహములుగలిగినఘువంటు। యిం

తీ। అన్నగా। రాధికా। నాతోనే తువంత మే। అన్నగా

వంత ... కూండ దనిభావము —

క అనియెంత పేడుకొన్నను

చనువిడ్యు నిచెలిని జూచిసారసనాభుం

డనియెమదినిమిషు దెచ్చుక

విరమునను నాకిను కవలపురెగాంనుకుదుల్

టేల్లన్ని। అన్నగా। యింత్రకారముగపలికి। నెంతబతిము

లుకొనిన। బాంగవయిన్యునీ। చెలిని। అన్నగా। రా

ధికనుచూచి। పద్మము బొడ్డునందు కలిగిన ఘువం

టీ॥ కృష్ణుడు। మత్ప్రసన్నుండు మైత్ర్యముచే విష్ణుకోరిన : వి
నయము మన్నా। కొంచెము కోపమున్నా। మోహము
న్నా। యెరుపతి వాక్యములచేత ప్రేలికైనాం ——
క్ష్మి వారుడు జీవింతనావరకు పోగుకు భావనరందిరంజనా
టీ పేటి టీవారు మాంధవ్యుని పే స్వని ప్రాణావసంబు గాంలిగా
వీలికి నీ మిస్సేయుదురు పేమురు జూంచెదనీ దుకోపము
వాంకి గ వాంలి బాము లి క్రిప్రాణముల్ దీసిన యుష్ట్రైద్కచెప్పి
టీ మృత్యుని చూంచగాం। నాం వరకుమాంరుడనగాం। నాం కువ
రముచేత కలిగిన । హేతుకు ... ॥ అన్నగాం। చంద్రుడు।
బాంధవురంది। అన్నగాం। భాంర్యఅయిన లక్ష్మికి తోడబు
ట్టిన వాండు। నాంయొక్క పేరు ధరించినవాండు। మాంధవు
డు। అన్నగాం। వసంతుడు। మిక్కిలి స్నేహ ప్రాణపదంబుగా
లిగాం। అన్నగాం। తనయొక్క ప్రాణము వేవ్వాయుప్ర
అవుతూంనుండగాం। వీరు యింకను మిక్కి తురు।
మాంకు మాంటికి స్నేహం చేస్తున్నావు। నీ నిమిత్తమ
యువాంకే। అన్నగాం। మన్మధుడున్నా। చంద్రుడున్నా। వ
సంతుడున్నా। మలయవాయువున్నా। ఏడతెగకుం
డాం। పేదన పెట్టి ప్రాణములను వేదనించితే। చెలీ। అ
న్నగాం। రాధికా। యుష్ట్రదకే। అన్నగాం। ప్రాణములను
సమర్పిస్తిత్తవున్నామూ ———— — —
చళ్లనైలక తాంనిన్ను నమ్ముదురు నే మంకురుట్లుటులమ్ముల౦ యెుచాం
చ
వుటుచ పలమ్ములాం యెుక్క మహాపుష్యలు ప్రక్రమములాం యెగక్షితాగు

౨ ఖాండెపియం॥ ౹౪౨॥ —

న్నలు కలిగినమ్మలాయెను ఖాంభావము కర్తృత్వమాంపెరిసాంసు లం

న్నలు గుటుటెమొట్లునే కుదంగుక్తైన పెమతి నంగనా మనో

టుతో నెలత లా। ఆ॥ నా। రాధికా। నిన్ను నమ్మదురే। అ॥ న

వ్వు కూడ దని భావము॥ నీ దుకు గులు। అ॥ నా। నీ యొక్క

ముంగురులు। కొ॥ [illegible] లు। కాంతా। అ॥ పంక్తులు అ

యెను। చూ [illegible] లు। గంగలపులాయెను। క ను బొమలు

[illegible] ల్లాయెను। నిబ్బరముల్లైన (చ.న్నలు। కొ॥ త్ర

ములు అయెను। యింకా మనస్సు। కర్తృష మాయె। నన

గా। గతుసు ఆయెను। (స్త్రీ)లంకారి క్షేత్ర పూరాలవలు

నఘవంటు రాధికా। నా విూద। నీకునెనరు కలుగుట

లెంట్లు। అ॥ నా। తన విూద దయ కలుగదని భావము

నెనరుచే తనుచూడవే —

చ॥ ౫ చిగురువిలుకాని శరములు

తగుచెన్నపదునిన్నెను తల్లడబడగా

సొంగసౌరియుంత వెరాల్పత్రె

నగినంత్తు గువాటుగాక నా శ్రేకమంటె

టుతో చిగురు విలుకాని। అ॥ మామిడి లుగుల్లె విల్లి

గా గవిగిన మవంటు మన్మథుని యొక్క। తూపులు। చెప్ప

[illegible] న్న మవంటు। పెపున। తుప్పి। అ॥ మాంసిపోయి

తటిస్త్ర ఫ్రందగా। (సొంగసౌరి। అ॥ వ్యంగా

రము వంతాజ్ఞొరిగా ట్లు కాని యింత సహాంతు

తె। వ వృమువంటు మసబిమునగవిగ నమ్మవంటు రాధి

కాన। నవ్వినా। తగుచాంగుసాంక। అ॥ శృంగార

ఇష్టా దేవియం॥ [illegible]

మ[illegible] శోరాంల్లు కాని। యింత హృ[illegible]న్నే। అనగా। పూర్వ

ంలని [illegible]వము——

కం. పలచి బాహు[illegible] పగవారికైనను గాదు

తనుసుఖ గానన్యదిమనమెకాదా

కవ్వులి సిబ్రతికి న[illegible]ంతులకెంతుల

న[illegible] పెట్టనిది [illegible] న[illegible] సుకాదా

మనకూంటిమికన్నా చుకొంనెడువారలకన్న

బూండ్లచి నకీతినిన దవ వెదా

ఘ దయరాంస్త్ర వాంనముల్యదిలోనదలపక

నదైగడకు నుమూంతర [illegible] యవెదా

[illegible] ప్పటురునోను బంధంబు [illegible]ట్టు యుండె

మైనన వూంయేనె మీనమైనగాని

పరిపుగాంమన్నెనెవృత్తైన జూంచ వచ్చు

[illegible]మవచ్చె [illegible]ల విఘ్ను పు[illegible]ప్పను వ్వు

టీ. మెూంపాంచి బాంయిములు। అనగా। ఎదబాం యుదపు। శ

త్రువైనవాంరికే। కాదు। అనగా। హూందదు। అని। పుం

దుగాం వరికినది। మనమెకాదాం। అనగా। మనమ

ఇద్దరమూం అన్నననిభాంవము। కవబాంసి। అనగా।

జోరును। ఎదబాంసి। జేవించిన స్త్రీలను పురుషుల

ను। తరాఘత మెుప్పు కొంనననిది మనమెకాదాం। అనగా।

మనము। ఇద్దరమూం అవ్వనని భాంవము। మనలమూం

చు మనని। అనగా। చనము దురి మెుత్రా— కవియువను

అదుకొనెదు। అనగా। ప్రత్యేకపోసుకున్నె। వారి—

[illegible]

ఇక్ష్వాకు వేదము. ౨౪

తన భావము బిష్మగా। తన పూర్వము। ... వేగా

కన్నంతనే। కలువలు ఎరుపు కారగా। ఆదరము న

దుష్పుట్టు వంటి కాముకు వంటి యెనము

పుడిపగా। చెమట పెట్టగా। ఎత్తని పైకవికల

ఓరువరాని। తనకు కల్గినది కామిని। అష్ట...। కాంధిర

యుండినదిను —

ఈమెవ్వరు చిప్పిరిచ్చుటకునెందుకు వచ్చితివేమి కార్యమే

నెవ్వతెనీ ప్రవెవ్వతవు యెవ్వరికెవ్వరు తెనికేదివి:

జవ్వని విన్నది వ్వరిదు ... వారయె నువచ్చితివి బో

నవ్వేదకెల్లవారలును నన్నును విన్నను జ్ఞారకే ...

ఎవ్వరు పిల్చిరి కృతికి। అష్ట...। నిన్ను। ఇక్ష్వాకు ...

ఎవరు పిలిచినారు। ఎందుకు వచ్చితివి। అష్ట...। ఏ

మిటికి వచ్చినావు। ఏమి పనినేను। ఎవతెను నీవు

ఎవతెవు। ఎవ్వరికి ఎవ్వరు। దేనికి ఏది। విూ జవ్వ

ని విన్న। అష్ట...। యతా వనము కలిగిన పువంటు విూ

ఇక్ష్వా దేవి। ... సమాచారము నువింటే। రణ్ణనిచే

నును చూతె। అష్ట...। నీ స్వహంసు। ... తరు

వారము నువచ్చి। అష్ట...। నీవు ఇక్ష్వాకు తికి వచ్చి। అ

ల ... మాయమును ఏచపో। ... తశేఖర। అష్ట...

... లలో ... పైన ... వం ... ప్రమాణ। ఎ

ల్ల వారలును। అష్ట...। ఇంకరు జనులు। న్నా।

స్నాత్వా దేవ యః ౹ ౧౩-౧౪ ౹౹ —

సన్న్యస్య ౹ సన్న్యస్య ౹ సత్త్వం దురః ౹ అస [illegible] ౹ చూ

చి ౹ పిస సన్నై షుమున్ప్రేయుడు కు —

ధాని లు కదసున్న శాఖ్యిః విం నేస్రము దబ్బ్య వూటుపద్మ

వలవ్రహులుఖ్యైర్యూం న ఊషిహా వ్రులు స్త్రైవ యుః నుష్విని

ఘులు సెల మొక్కలం పర౹ంధూం సుధయ ల్సటున మ్యవచ్చునా

యులవుః వారిత న్నవిం పూ వెన్నగ శక్యనేం౹ంచులత

టితిని లు వరము ౹ శూన్యము ౹ శాంతము వేదు ౹ స్వవాం.

ము ౹ అబద్ధము ౹ పలుపంటుక్రైశ పధము ౹ నాస్తిమో

ఫాల్లు సరము ౹ వట్టిది ౹ వట్టిమిధ్య ౹ వరసలు ౹ మీ

ఫ్రాంతలంగాలలు ౹ అబద్ధము [illegible]

ఛిమ్మంది ౹ [illegible] ౹ నేత్రులు మొలమెచ్చు ౹ అ [illegible]

నియమ స్వాస్త్ర ములు మొగము ముందరి ౹ ఇచ్చ

కములు ౹ త్రదరించద్రయులు ధూంష శాలు ౹ నేనక

త్రిత్వది ౹ ౨ లభూగ వారి నేః ౹ అ [illegible] ౹ వృధమి

యుండు ౹ వ్రురుషులను ౹ సమ్యపచ్చునా ౹ అ [illegible] ౹ స

మ్యకూంధదని భావము ౹ తన్నవిం మఃలనగా [illegible]

ఆమ్మగ వాం క్లమొక్ష్మ ముపాం త్వము నుః ౹ వాంరి ౹

అ [illegible] ౹ కృత్స్నాః ౹ ఏకైకాం సనూన్యః ౹ ఏన్నగ శక్తమే

అ [illegible] ౹ పూంగతై టుంండు కు౹ తరచు శాందని భా

వము ———

డాకపటులు ఋత్రాక్యైరచిత్తులు సవ్వేం వృపకులలనూ వివక్షితు

క్లిపటులు లన త్వంభాం పనాయవి బ్లైగ వారు వాంగిలాన శాం

శ్రీ ఖాదీవీ తల ॥ అ ౧౪౮ ॥ —

ప్రసరతాంతా విం టుకగసామి విదేవర శేకున్నా వయును

[illegible]ప వురియే టుకి[illegible]యు సుకృష్ణా గాంశీ సవనే జనోరకా

టేప్రతమిరుయుం దుప్ర్సరు ఘులు। కాపథ్య ములవలవారు

న్నా। కుష్మితములవిగిన మానస్సులుకలవారునన్నా।

స్వకార్యపరులు। అ[illegible]। తమవనులనుముందువి

చారించుకునేవారున్నా। తయునునిజిబినవారున్నా

చెంచలులున్నా। అబద్ధములనుపవికేవారున్నా।

వారిలాగే। అ[illegible]। ఇట్టువంటి గుణములుకలిగిన

మవంటి[illegible]గ వారిలాగే నుకొంచప్పునెరతుంట

వింటువగసామివి। అ[illegible]। కొద్దిపాటి। ముంచిచె

రుకుతున[illegible]కవిల్లు[illegible]ంగ విగిన। మన్న ధుకనేదేవ్రత

అ॥ మన్ం టరివాతన్నిస్నావల్లు

థ్బ। నెభ్రు। [illegible]। అనేపేరుకలిగి[illegible]మవంటు న్నీ। నెన్న

దొంగతైన ప[illegible]యు। క్రైపార్న్నా। నేకుమాంవిరాదను।

జయమెందుకు। ప్రట్టును। అ[illegible]। పుట్టదనిభాం

వము — - - - - - -

త్రిమలకలమాటలింతు బహుమానములిప్పుడుగచ్చు లిచ్చేటం

[illegible]ల ఘృటు దానిచ్చినిబలు తప్పులు నా పయినే త్రవారికే

తలుకమతేర కూర్త్యవ లక్షణ నిక్షతత క్నై వినా।

తెలియగవచ్చేనే వరత తెల్లమిగా విమిలో వనాయకా

టేవంకరవలుకులు। ఇక్క। అ[illegible]। తనదగ్గరను

బహుమానము లిప్పుటి। అ[illegible]। మున్నన తెచ్చేనేమా

తుటులు। ఇక్కడే విదగ్గర। జాంతమాంత్రకవులు। ఇ

ఇష్టదేవతలు ॥ ...

శి। అక్ష—। తనయందు। తనభక్తుడు సిద్ధి॥ గురు

—। మనస్సులో సంకల్పము లున్నప్పుడు ఇష్టదేవతయందు

విస్తారమైనరము। తనయందున్న ప్రేమము। అక్ష

అక్ష—। ఇష్టదేవియందు। మంత్రవిన్న శ్లోకము

మతే శి। అక్ష—। మతిమంతులు। తనయందు దుష్ట మనోవి

నివారణగా సులు అక్షరము అక్ష—। అ ఇష్టదేవియం

దున్న స్తుతము। తత్త్వతో మిరా। అక్ష—। వగవెంటను

రా। జారులైన జనులకు। దారమైన పుష్పవంటివర్ణ

ముల్లా। నీ రెయుక్త। నడిచితి। లేటనా। విడుగ బెదిమ

తల్లిదండ్రులు తల్లిపిల్లలు పెండ్లి చేసుకున్న చోట ముద్దుల

ముల గగజారు నా రెండవ నుగానికి మారె క్షేత్ర నంచుకుంటినే

నలుగురి పల్లె నీతిది తెలిపె జపమంటించునె రుంగనై జీవ

న ఖుచ చక్రం బుము ట్టినను నల్లని వారలన పువచ్చిన

తల్లిదండ్రులు తల్లి పెండ్లి। అక్ష—। మొదటి వామము చేతి। తిట్టు

మనే తిట్టి నిన్నా। చేపెట ముక్కనై నీడ బ్బలు నున్నా। భాం

క్షేత్ర యందు విశేషధము లు నున్నా। దానివిన చోట

చుంబనములు న్నా। నా యందు కానీ। మరెక్కడ। అక్ష

—। ఇక నువిదరియందు నున్నా। కెలు గజోడు। అ॥

—। నీకు। సంభవించబోద నా। ఇది చెడు నీ। దూన నలు

గురి పల్లె। అక్ష—। ఈ స్త్రీ పల్లెయందున్న అందరి

స్త్రీలయందు న్నా। నీకి రెండు నైజమంటించు। అక్ష

—। తనయందు నడిచిన స్త్రీ। అందరి స్త్రీలయందు

న్నా। నడిపించదము। నీకు ఇది। వంటబు ట్టినా

గాం మని। పె. లియక పోతిని। హా! అశ్వ[illegible]। వ్యసనభా
వ్యము। (స్త్రీ) ధర్మ్య ముక్షత్రియస్య సము త్పన్నమైనా? నల్ల
నివారలు। అశ్వ[illegible]। బుద్ధి మనుక విగినవారి నిన్న
మ్మ వచ్చునే। అశ్వ[illegible]। నమ్మకూడదని భావము
చలమే మని చేసెనో చెలిమి యుంతరవంతరయు బింత నెయ్యే
వే మరునీ రూపాలబడి వేడి పెనంగినా నాడు నుండియు
న్నా ముప్పే త్రాణి స్నాన్య మొక పాటు గనైన నెరుంగనైతిరా
రా ముని బాంధురా మత్రియురా ముని సోదరు డాదు పనిస్తే
ఏమని చేసెనో। చెలిమి। అశ్వ[illegible]। నీకు నన్ను। నాకు నన్ను
నేస్త ము। ఎందుకని పొంచెనో। అంతరవంతయు।
అశ్వ[illegible]। కాంచెవు నన్ను। మరి నన్ను కాంచెవు నన్ను।
తి[illegible]ము నర ధకనే। మాం దుకి స్వేనీ వశమై బ
తి మాం లుకొని। పొందినా నాడు సంచిస్తే। వష్టము వే
త్రాని। ఒక పాటుగ। అశ్వ[illegible]। కాంక్షి గానైనా। సుఖ
ము ను। రాం ముని బాంధురా మత్రియురా అశ్వ[illegible] శ్రీ
రా ము బనచే ట్టి బట్టిన (సే తా దెవివనే నె (ప రుంగ
నైతిరా। అశ్వ[illegible]। అనుభవించ నైతిరా। అస్వటే। అ॥
[illegible]। అన్ని విధముల చేత నున్న। రాం ముని సోద
రుడా మన్న। అశ్వ[illegible]
[illegible]। ఈ ప్రకారము స్త్రీ లకు దుఃఖ పెట్టేటం
అశ్వము। బలరామ[illegible]
దుకు శ్రీరాము బనుబో విసాధని [illegible]
కు.మ.ప్పు కై నా కరని కొరవ।

ప॥ అప్పటి రాధ వేరె వు। అయిప్పటి కృష్ణుడు వేరె [illegible]రే
ఇప్పటి రాధ వేరెగ నని ఇప్పటి కృష్ణుడు వేరె యింక నే
అప్పటి వాంఛలు నా చిత్తల తగులాకార వేని మాకేను
ఇప్పుడు వచ్చి పాండు ఘనము బిలిపించిన నేమిచ్చేమంటి

టీ॥ అప్పటి రాధ వేరే। అ[illegible]। అనాటి రాధిక వేరే। అ
కృష్ణుడు వేరే। యీరీతి గా। నిప్పటి రాధిక వేరె ఇప్పటి కృష్ణుడు వేరే।
అప్పటి వాంఛలు। అ[illegible]। అనాటి మాటలు
[illegible] నన్న్యా। అనుభవలు[illegible] నన్న్యా। అవెవిటి వేని సంభో
గములు[illegible] నన్న్యా। ముసిరితనము సందు। యితా వ
న సంబంధమైన వాక్యములను। తలచు మేం [illegible]
శ్రీహరి। అనగా। శ్రీకృష్ణ। ఏమి। అ[illegible]। ఫ
లమేమి అని। భావము — — — — — —

చ॥ ఇప్పుడు మళ్ళీ నా మనసుకైన టులాడు చేటి కన్నులం
[illegible]పుకఁ బాసి విచ్చిదయు గన్పితనీ వెవిరాళి గాంల్పగా
తప్పక నీ వెనె నను దత్త్వయుగ మిత్తినాడు నాడెని
[illegible]ప్పరుతులుం గూడి ల్పవని కాంతుడనే నెరుగంగనైతిరా

టీ॥ అప్పుడు। అ[illegible]। అనమయము నందు। తిరిగి
నా మనస్సైన టులాడుచు। అ[illegible]। నా యొక్క
నన్నున కు। నమ్మతతైన ర్పు పలుకు [illegible] నన్న్యా।
పే[illegible]। అ[illegible]। దన్నెరికె। వచ్చి। కన్నులం గ సుపక అ॥
[illegible]। కనులనిండా చూచి। ప్రమాణము నుచేసి
నెనరు। అగుపడెటట్లుగా। నీనే ఇరహ[illegible] ముసు

ద్వా శే షే సం॥ అ॥ ౪।

పృష్టించగా। శ్రా॥ నకు। నీవెవనవు। అనుకొని। మి
త్రివిన్న్యా। నమ్మినాను। నాదునాకే। అష్ట। ఆనాడే।
నిన్ను। కష్టవంటుకంతకధప్పనికవిగినపువంటి। పంచు
వు। అని। శాంతుడు। అష్ట। వమనోం వాంర వ్వైన
కృష్ణాభిలు కొనవైతిరాం॥ ——

ఉన్నిత్తైలు లతనుచేమకుట్టునెకొందరో మంయుకుట్టునెయుంచుష్టా చిన్న
నెలమినిమెత్తపెంచినినునింతటివానిగ జేయపిల్లనే
చెవియలకాస్పగించివేతజైంధనెగూంథిసుఖంబులందనో
పలనుగడెల్పుమీవయినప్రైనముగాంగముంరాంసురాంతకా
టోమొరటెను। చేముకుట్టునెకొ। అష్ట। చేమేకరుచునో
కోమేకరుచునో। అని। చూంచి। అష్ట। పరికించి। నే
ను। త్రెుసుచేతను। పతృకొని। సాకి। నిన్ను। ఇంతటి
వానిగ। అష్ట। ఇంతగాంపువాక్కొన్నగాంనే యురపు
కొండత్తైనవానికి
ఇంతా। ఈ చెవియలకు। అష్ట। ఈ ఇష్టాదివిక।
ఒప్పజెప్పి। వ్యధలనుపొందెదెటందుకైనో। కూంతి।
అష్ట। నేవున్న్యా। నేను నూన్న్యా। కలుసుకొని। స్తా
ఖ్యముమ। పొందెదెటందుకైనో। ముంరాంసురునకు
పాతకైన
యముమునివంశకృష్ణో। విచరముగాం నెప్పైనాబి
ప్పుగాం। చెప్పుమా॥ ——

కృ విషకంధరునెప్పైవిప్పై

విషకుచచనుబాలుత్రావివిసనికులోన
కృష్ణఘదరుప్పైదగుదగు

శ్రీ హ్యాం దేవకయుం॥ అ॥ ౪॥

విషము గ్రాంజే లోకో ద్ధ విషరుపానయనా

టీ విషకంధరయనేత్రి నిష్టై। అన్న—। కాలకూటవిషము-

కుత్తుకయందు కనిగిన శివునికిన్నెహితుడవై। విష-

ముచన్నులయందు కవినిన గంవుటు। పుంతన యు

క్రైచన్నులయొుకే కాలసుద్రా విద్విషనిధి లోనకే। అన్న

—। ఉదకమునకు స్థానమైన మూవంటి సముద్ర

మునందు। విషధరుస్త్రై। అన్న—। నరళము నుదయిం

చినమూపంటి శేషునియందు। తను। అన్న—। శయి

నించిన మూవంటి నీకు। తగు। అన్న—। ఒప్పుచూ

నుండెడి అమూవంటి। శిఖలు విషము గొంగు। అన్న—।

తనకు। సరిపడని గుణాము। విషరూపానయనా

అన్న—। ఉదకము నందు పుట్టిన తామరలవంటి

కన్నులు కలిగిన మూవంటి కృష్ణా ఏలకోకు। అ॥

—। ఎందుకు నిన్నువిడిచి బతుకుదును —

స్వేచ్ఛర జెప్పనేస్తుంబు తారకాపె పద్యములు

వెలయరాని కూలి విషువిటులనియమ

మగనాలని నిజంబు జగలోభియాబియు

కలుబాపున్మనిగింత కాక్షి తెలుపు

క్షేమములు సత్యంబు గొల్లని రసికత

కాముకజనులజ్జిబి లునికరుణ

చోరరక్షదైకంబు జూదరి ధర్మంబు

తలవరి మోమోటము లసునిరతి

మిం గగనకుసుమము బు సూత్రాలు గన్న బిడ్డ

శశివిషాణము దుత్తై జుజ్జు తుఘనత

తారకాపె॥ అనగా ...

In the Memoir of Hyder

page 68 the same words

వాంఛలు ... తారకాపాల ...

... సుందరి ...

౨ ఖాం డే వీ యం॥ అ॥ ౪॥ —

పంచకుక్షి తత్వముల్లని మంచితనము

గలదని నన్ను నవనిలో కవిత వృష్ణ

వచనము భూమియందు జేత్ర వా మస్థానము నన్ను। తారకసాకా

నిపంతములు నన్ను। భోగము దానిప్రియము నన్ను। జా

రులయొక్క నీమము నన్ను। అగస్త్యులను। అక్షా। సాము

లమున్న సకంసాలవానిసత్యము నన్ను। మిత్రులిన్న లు

బున్నదైనవాని। దేవ తత్వము నన్ను। రాతిబావ్యయొ

క్క చక్తిలింతయు నన్ను। వాయువుమయొక్క శైవ తత్వ

ము నన్ను। వైశ్యునియొక్క నిజము నన్ను। గొల్లవా

నియొక్క రసికతయు। అక్షా। చదువులరసజ్ఞతయు

నన్ను। జాందుక్తైనవానియొక్క సిగ్గు నన్ను। పాపాత్ము

నియొక్క దయయును నన్ను। దొంగవానియొక్క సద్దే

శంబు। అక్షా। నిక్కముగా జెప్పి। సవతి శకము నన్ను

జూదము లాడేవానిన్యాయము నన్ను। తలారివా

నియొక్క మొగమోటమిన్ని। అశక్తునియొక్క

మొండితనన్ను॥ ————

వచనము ఈ కౌశికము నరకవిష్ణు నన్ను। ఉద్ధరిసకని

నశిశువు నన్ను। కుందేటికత్తి వద్దు నన్ను। దుర్జ

న్యాత్ముడు నన్ను। అక్షా। కానికులము వానియొ

క్క తిర్యము నకుపుట్టినవాని। గాంపోట్లసస్యా

మాంలవాని। ఆచారము నన్ను। అల్లునియొక్క

మంచితనము నన్ను। అక్షా। తనకు కృష్ణుండు అ

D.713-11
B.2744

శ్యాదేవీప్రియం॥ అ॥ ౪॥

ఖ్యుడగునపరిశాంతముపెడనుటు। కలడే। అ॥

కనెచెప్పినదివేవని భావము। ముక్తిమ్మ్యు। నిష్ఠ అన

కనియేమి। అ॥। అనవలసినదిమిత్రువేదని

భావము।

౫॥ శాంతేరానుచు చెలిగూడువారువేరా

శ్రీకృష్ణాయతపతినేలువారువేరా

తనితనైశ్వర్యముగాన జూర్చువారువేరా

వారునీదాకమెడకగట్టుకోరుగాని

౬॥ వాంతెరానుచు। అ॥। అధరామృతపానమును

సేయుచు స్త్రీని। కూడువారువేరా। అ॥। పొందిన

వారుకలరని। [illegible]। శ్రీకృష్ణాయత। అ॥

[illegible]। శైశ్వర్యయుండు। ఎదజాయక స్త్రీని। ఏలు

వారువేరా। అ॥। సంభోగమునుచేసిన। వా

రుకలరని [illegible] స్త్రీని। ఐశ్వర్యముగా

ని। అ॥। బక్కతేమెనుగా। గ్రహించి। పోల్చువారు

వేరా। అ॥। ప్రకాశించేవారుకలరని। [illegible]

[illegible]। వారునీవెనే। మెడనుకట్టుకోరుగాని।

Explain

[illegible]

అ॥। మెడను। అంటకట్టుకున్నవారుకారు—

౭॥ సౌమమువాక్యస్థుడగుదిగానమాయత్త

నీదినిగాలిగిమారుబలుకరాదు

మగనైతేనీవేవత్తుండుచునుండుము

కూమగాకంతయయుంటమూలి

౨౦ ప్రశ్నోత్తరం॥

పెదబావగారైతే చెబ్బులి పెదూరు

పినబావచే కత్తి పెట్టితివః

నిరుగుపొరుగువారలెవయ మదూతలు

లోతిక్కొరతలి కైదుగాంధ గా... తు।

ప్రిదన్న తెఘ్ములుగవమ్మెకవన్నెపులులు

పోంచిదినందరికనుగట్టుసున్న బెట్టు

వేను నను జైరసి వందుడాం నిపోంర

బ్రతుకు బాంగాంలను ఘాంక్ర సోంపొం లరాంయు

ప్ర సాహిత్యము విశ్వాసం త్రపేక్షా। అక్క। తన తెలుసా। అత్త।

ఆ వృత్తముగ ముద్రణము పేరు ఘుకవిగిన పెద్దలుతంటుది। ల

ఋ। సుదిగాంను। అక్క। చుట్టు కాంతము। వదినెగారికి

అక్క। మగని కంటె పెద్దది అయిన। ఆడుబిడ్డ

కు। బదులు చెప్ప గా దడు। పెనిమిటు। అయితే। వ

దొద్దున్నా మందుచు నుందును। అక్క। మంటువ

తైనే। ఎగిరి పదుగా। మూరు మగారు। అంతకుముందే

వారికి। అక్క। మగని కంటె పెద్దవాడున్నా।

సర్వజ్ఞత్వైన పెద్దబావగారైతే। పెద్దపులి వ

లెనే చిట్టును। పినబావ। అక్క। మగని కంటె పె

ద్దవాడున్నా। పెదబావ కంటె చిన్నవాడైన చి

న్నబావ। చే కత్తి పెట్టితివలు। అక్క। చేత నున్న

కత్తి దూరముగా పెట్టితివి। అని అర్థము। ఎవరు

డున్నా కత్తిని చే పట్టుకొని। ఇంతకు నని బా

శ్రీ ధాత్రీశ్రీ పేయుం॥ ఆ॥ ఆ॥ —

వము। ఇకనుసు పిండరుసువాడ్పే। అన్న। తనన్నిటు
కిచుట్టాన్రాపురి యున్న వారికి। యమదూతల
అన్న। యమవంశించేరుల వంటివారు। తాంద్రికీద్రు
కి। అన్న। తనపైని మిటుకికి త్రోదబెట్టిన పులువంటి
తన బాంధవులయొక్క। తన మరుదులయొక్క। పెండ్లా
ములకు ప్రతిఫలు లరాదు॥ ——

తనకంటె పెద్దవాండ్లైన। అన్నలునూ। తనకంటె
చిన్నవాండ్లైన। తమ్ములునూ। మేకవన్నెపులులు।
అన్న। మేకలవంటి। వన్నెకలిగిన పులివంటి। బెబ్బు
లులు। మిక్కిలిన్నీ। ఇందరికి। అన్న। కాలు చెప్పినవా
రికి। ఇందరికిన్నీ। కనుకట్టు। సున్నజుట్టు। అన్న
అగుపడకుండా। ఎక్కటికిన్నీ బోవేదని। నేను నిప్ర
హరించదగము సూర్య। అక్కడనే వు। దాని గోర। అన్న
। అన్నిప్రాదీవిని। క్రోలిబొండదగము సూర్య। —
ఘూంర్త గోపాలరాంగర। అన్న। గుండాతనము
కలిగిన పువంటున్నీ। అవులను కాసె వారి లోకి
స్త్రీ ష్టదైన పువంటున్నీ। శ్రీకృష్ణ ప్రతుకు బాగాయె
అన్న। బ్రతుకు బాగు పేదని భావము ——

౧౦౪ అల్లుండు వండు కానిస్తే
పిల్లంపుల బడిన పెదలు పెను బాముల్తే
యల్లైతినరపి చూండగ
గొల్లని తోరోపొండు చెప్పి కొండవెక్కారదటర

టీక అల్లందు కందు కాని। అ॥ —। ఆ పూటమితి కలు
సుకాని। నీరము క్రిందు పెల్లింపులబడిన। అ॥ —। పుష్టి
కలకులో బడినదై। ఆదిగా। పెను బాములకే యుల్లె
డని। అ॥ —। మిక్కిలి నిస్తే కష్టములకే। ఊనికి పట్టై తిస।
విచారించి చూచిన స్త్రీకి। నాల్లని తోపోందు। అ॥
—। ఆ పులను కాసుకొనె। నాల్లవాని తోటకు కూడ
ము। కారతపే కారతలు అ॥ కావలసిన ... కనుపు —

౧౦౫ ముసు నిన్ను చెఱికోరిన
దనుజాంగన ముఖ్యా బోరెము ధరనని తెలియం
నివినివలచితిననుచో
దినుదూరగనేలనన్నునేననకపూతి

టీక మును నిన్ను। అ॥ —। ముందు శ్రీరామావతారము
నందు నిన్ను ప్రేమాపించి। తగ్గతిన। దనుజాంగన।
అ॥ —। రక్కసి। అయిన శూర్పణఖ యొక్క నా
సికము పోయెను। అని। భూమియందు। బాగా
చూచి। ఆలించి। వలచితిననుచో। అ॥ —। మొ
హించితినన్నపుడు। పాతి। అ॥ —। కోపమున
న్నునేనే। అనుకోకను। నిన్నుతాలనాడెందుకు

౧౦౬ మునుముస్సుకానాళ్లపునమున్నెయుద్ధుతం
బదివిప్పిచెప్పగానలతిగాదు
తదితకాన్నదినంబులవలనభేదమై
మెలగితమెనవేనిమేటిమెసగ

౨ శా కై వీయుం॥ అ॥ శ్లే॥ — — —

నంతతునీవునే ననకొన్నవానరా
లమరంతిమిద్దర మగుచువెలసి
యిపురుషు మగుఁడరైన యూనఖుడితలోన
విషుకాప్రరము మూండు విధములాయె
గ॥ శ్రీ టీకిసుఖంబునిటమండనే టు త్రితుమ
వేటుపరదలచాలె తెనివూంటవెళ్లి
నూంరకిటురవ్వలిదిసరివారునవ్వ
వసుధనైవారినేనుండవలెనెకొరి

వ॥ టీమిండుమంఁడుగా॥ కొన్నిదినములు॥ మనము
న్నెయుద్ధుతంబు॥ అ॥ మనము ఇద్దరము స్త్రీ
నటు స్త్రీసున్నచోద్యమును॥ అ॥ అ॥ ఆ
ద్భుతమును॥ వివరించి చెప్పెటందుకు॥ తరముకాం
దు॥ అవలను॥ అ॥ అటు తరువాత నువెం
బడించి కొన్నినాళ్లు॥ పేరువేనివాండ్లకైన॥ స
మానముపేనిగొప్పప్రకాశించేటట్టుగా॥ నటిం
చితిమి॥ అటుతరువాత॥ కొన్నిదినములు॥ నీవని
నేనని॥ ఇద్దరు ఫురముగా॥ తగి॥ జెప్పితిమి॥ ఇప్పు
డు॥ అ॥ ఈసమయమునందు॥ వినుము॥ ఈ
నలుసురిచో॥ అ॥ ఈచుట్టుపక్కలలో
ముసురకైన॥ అ॥ నీవనినేనని॥ ఇల్లాండదేవి॥
అ॥ కాఫురములు మూండు దారివలు ఆ
తెనూం — — — —

॥ శ్లో ॥ కో శే యముం ॥ అ ॥ —

టీ శ్రీ తపూర్ణ । అస్మ । స్నేకను । సాఖ్యమెందుకు । ఏ

టి ప్రతుకు । బొ స్మ । ఈ జే వింపదము । ఎందు కొ

బే । నీ తెలియక్క వలు కులన్నీ । ఏటి వరదల బో వె

అస్మ । నదులయొక్క నరుదులను బోరెరు నుస్మ

ర్థముగా । ఈ ప్రకారము కట్టి జైశి । నరివారున

వ్వ । అస్మ । నాతో టివారు నవ్వె టెట్టుగా

ప్రత మీని । ~~...~~ । స్వారి । అస్మ

కృష్ణా । నే నుంద వెనే । అస్మ । తా నుంద ...

... ని భావము ॥ —

గీ ॥ లయెనవెనిత్రమనేవె ప్రదు త్తప్పెంయుంచు

తలపంకి విల్లుగా నివిచియుంటు

కమణా నవ్వు చునీ ప రాజ్యాతుష్టే యుంచు

పదతులశకునమ్ములదుగుచుంటు

మలయ సూశకే పు రా వాచేశి నస్నంచు

కులదైవతలనెల్ల కోరరుకొంటు

మేశ తనైన నని వి టురాక పెంపంచు

నిలుచ నిప్రాణము ల్లిలు పృకాంటు

ఆటవెలది ॥ మరుని వెదవింటు పాల్పడి తమెరువగంటి

నిపుదుని నుగంటు నే మాటవెల్లి వింటు

విదుపుమికబాంటు పెంకలు నరువదంటు

దండెయుళయుంటు కేపొమ్ము తమ్మికంటు

౧౧ శ్రీదేశి. సం॥ ౪ ౧౧ --

ప॥ సమమైన పూవంటు ప్రియముచే తనీవు వెచ్చి
తువత్తువో॥ అని తలవాకిటి అన—॥ మిం॥
తైగ్యహం ముగా నిలువబడి అంటుని చక్ర గా
నవ్రుపకుంటూ నీవ్రారాజూ తనే యుంచు అ
నగా నీవు వస్తావుంటి చూడగలుగునా అని స్త్రీ
లను శకునములను అడుగుతూ అంటుని నీవు
ములు హోరేక అన— అరికాలను ముల్లు నాట
కుండా నన్ను దగ్గరి రావైననీ కులదైవతలకెల్ల
అన— ఇలునెఱ్ఱులకు అందరికి మొక్కి కోరుకుం
టుని అన— వారు కోరినపాంపు నా సమర్పిం
తునని అంటుని ఏ ప్రకారముగా నైనా నీవు ఇ
క్కడికి రాకపోవంబు అన— రాంగలవు అని అం
తని జీవమును అంచుకుంటుని ——
చ॥ ముఖ్యముని యొక్క వెడవిందు పాటబడి అన— వె
అయినప్పటి
అని పుట్టించె విడెము యొక్క వశపెట్టితె వియిక
అంటుని ఇప్పుడుని న్యూచూంచితిని నీ యొక్క పలు
ములను అన్నిటుని వింటుని నాంకముని
పటుపోకెళ్లి జరగవంటుని జూనా అయిన
పువంటు ఇవ్వ ... నీ యొక్క ఇంటికే తా
మరలవంటుకన్నలు తెలిసిన పువంటు న్వి
న్నా పో ము॥ — — — — —

౧౦ నీదుపసుద్ధులను మ్మనే మ్మోవిసెక్కితె
కతకతూనాయుదికందనేల
నీప్రాణనాంయకినిచెక్కితెతితే
కనవినామది చురుక్కనగనేల
నీదుచక్కెరబొమ్మనింప్పెంచకాదితే
ప్రాణవినామది చిన్నబోవనేల
నీదుపట్టుపుదేవిని నుబాలనేనసితే
నుదుగ. కవామేను బడలనేల

౧౧ నీదుదారసానిజనుబిచేనీయురంబు.
పైగలస్త్రీమ్మనామదినెవ్వనేల
తానిసామ్యులబెవ్వతెదలచిచూండ
వలపుపగవారికినికాదువనజనాభ

టీక నీయొక్కముద్దులగుమ్మ। అర్థం। ఇళ్ళాదేవి। నీయొ
క్కపెదవినికొరికితే। అయ్యయోనాయొక్కమూన
సమువలనగనెందుకు। నీయొక్కజీవమునకుదా
రసాని। అంటినఘవంటి। ఇళ్ళాదేవి। నీయొక్క
చెక్కిలిని।గిరితే। నెగినినాయొక్కమనసు। చురుక్క
నగనేల। అర్థం। నెవ్వవలసినది। ఎందుకు। నీయొ
క్క। చక్కెరబొమ్మ। అర్థం। మధురమైనఘవంటి
అవయవములుకలిగినఘవంటి। ఇళ్ళాదేవి। ని
న్ను ఎంచకాదితే। అర్థం। బొమ్మన్నమ్మ। కొంచె
ము సన్న। తెలియకచపికితే। కాని। నాయొక్కమనస్సు

ఇళాదేవి ఘుం॥ అ॥౪ ॥ — — —

శాద్రిపదతము। ఎందుకు। నీ యొక్క పట్టపుదేవి। (ఆ)॥

[illegible]। భూగహాని। అయిన పువంటు। ఇళాదేవి। నిన్ను

తరవు సంభోగము చేసితే। ఘూనక। నా యొక్క

బరువు। (స్తు) శ్రద్ధము। ఎందుకు — — —

[illegible] నీ యొక్క పట్టపుదేవి। అయిన ఇళాదేవి। చన్ను

లపేళ నీ యొక్క స్త్రాణమ్మును। కందెటుటుగా। స్తా

[illegible]

ది స్తే నా యొక్క మనస్సు। నెగలదము। ఎందుకు। వ

నజనాభ। అన్న[illegible]। ఉదకమునందు పుట్టిన ప

ద్మము భూద్యనందు కలిగిన పువంటు। స్వప్నా।

విచారించి। పరికించగా। మోహము। శత్రు

వులకయినా కూడదు। అన్న[illegible]। వల పుట్టి

దని భావము — — — —

[illegible] ము న్ను జత గూడి వెంటనే నన్ను పీడి

ప్రాణులను జెరనిన్యా ళ్లు బట్టె నార

మరలని ను బొందిపోయిన మరులు జెంది

జాలిబడ జాల నందనూం పాలబాల

[illegible] ము నుపు జ్యోధు గా। కలుసు కొని। వెంటనే ని

వెంబడిగా నెనిన్ను చెరబాసి

న్ను పీడి। అ[illegible]

[illegible]

[illegible] ప్రాణులను జెర। అ[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ము। తిరిగి నేను పొందితి।

[illegible]। ఆశ్చర్యము [illegible]

[illegible]

పోయిన [illegible]

ఇళాదేవి వచనం॥ ౩౩౪॥ — — —

[illegible]। నంబుడనై గోపకుమారకు। బిడ్డనైన

వుషవంటి స్వామిని। జారి బిరజాలు। అ[illegible]। విను

లు ను। పొందెడుం దుకు। [illegible]ను — — —

౧ గ్ని యీనాటి వరకు నావని

యీనా యెత మెల్లగంటి యీనాని నుదా

నే నాగాంచియు నిళనై

నే నాయనను నింత నా సోలము రాతి

టీ ఈనాటి వరకు గానని। అ[illegible]। ఈ దినము వర

కు పూరాధన వుషవంటి। ఈ నా యెత మెల్లగంటి

అ[illegible]। నీ పములనన్నిటిని। అనుభవించితిని।

నాయొక్క

ఈ[illegible] నిన్నా। తాను। ఈ నాగాంచియు। అ॥

[illegible]। నన్ను జీవమును। ఈ నే పర్యంత ముక్షాపా

విపరకున్నక్క

ది[illegible]పాలు చేసినట్టి। చిన్నప్పటినుంచి నన్ను

పెంచి పెద్దవానిగా చేసి। ఇళనే యీనాంటేను।

అ[illegible]। ఇళాదేవికే। ఇవ్వనాయెను। వు

రా రి। అ[illegible]। వురాసురునకు। శత్రువైన వు

వంటి। కృష్ణా। ఇక ఆశ నేందుకు ———

౧ గళ్ల తా పెటు తాల్పశై కడుపారు కన్నీరు

పారక తుడిచే [illegible] వారు లేక

విరహోన్నతి కుబలారి వేగుచు పొరలాడ

నుంచరదిల్లు నపనే టువారు లేక

ఇళాదేవి వచనం॥ ౩౩౪॥

Now have I suffered a disgrace hitherto unknown to me: and I have given my Thee (have mean to ipon) the nursed till birth, and then given (eevam ayen) thee up to the wolf (Ila Devi) why then talk of love?" a very intrigeate verse —

ఇ ళ్లా వే వి యుం॥ ఆ॥ ౮ ॥

దిగులుచేనిలవే వత్తెగువనేసెయుచూరే

వలచూ ధృతికెదుదూరువేక

మరుకోలచే దసాటు జై ద కొంట్లు కాదగ

భయపడ ఖా కృదువాడువేకే

౧౧ సల నితుస్నా వహే ఖ్లి లకే ముగ్గిగాలి నోక

గట్టుగా నకవంటున్నైగా సిపడెదు

నాటుకేలే నిమరినే వృనే టికెల

బాలుతె శివాయుపె మ్మసెంపాలరాయి

హృక్కై టుతాలప్పై॥ అ॥ తావెతియొక్క తాలువ

లవనేనే జాంరుతూంనుంది॥ కన్నులయొక్క గ్గిల్లె

ను చాలించక॥ తుదిచేటివారువేక॥ అ॥ గు

త్తతో॥ అద్దెవారువేకనుస్నా॥ విరహాగ్నిశిఖల

లో॥ అ॥ నిన్ను॥ ఏ చూసినపువంటివేద

న॥ అనే॥ నిప్పులయొక్క మంటలక్కలో(క్తాగుచు

న్నా॥ కొంట్లు కాదుతూంసుంటే॥ దీర్ఘ కొమ్మని

చెప్పుటవారువేకనున్నా॥ దిగులుచేనిలవేక॥ అ॥

॥ నిష్ఠురముచే కఠో వదముచేత॥ తాళవేక॥

తెగువనే జేయుచూం॥ అ॥ చెప్పెటందుకునేను

తెంపు జేస్తూనుంటే॥ వద్దనిమాంట్లాడేవారువే

కనున్నా॥ మన్మథునియొక్క బాణములు॥ రాం

పున్న నందుగుచ్చు కొని॥ విచ్చితిన్నే॥ పొంరలాడు

తూంసుందగా॥ భయపడబోక నా॥ అ॥ జ

౨ శ్లో॥ టీకే యము౪ ఆ॥౪౪ —
తిం॥ పలవని — భ్రాంతుతే కనునర్థ్యా ——
త్వాం శ్లో॥ కలవపడి పలదు (అనే) స ముద్రములతో మునిగి
న॥ [illegible] లపితే। దయినమువడకే। బి॥ = ౦ ననే
శ్రీ మహాదేవా దేవ నవ॥ ం॥ ంనెరు। మిన్నలిన్న
నెటుకి। ఇంసుకు। నార వకుల మిత్ర హృదయైనమ
సంటు। కన్న వ్వాం। బాధితి విపాంయ నెమ్ము। అన్నగా
నిస్త్రీ మాంములు బాయుసు। న్నిం తతైవి విపత్తైను। వేచి
పోం ——

౧౧౯ మానమే ధనమున్నై మాను
మానమె సర్వంబు జూడ మానవతులకు
మానము బోయిన వెనుక
ప్రాణముతో నుండవలెనె పద్మదళాక్షి

టీ మానవతులు, అనగా, మానమును సంరక్ష
ణముచేసుకునే స్త్రీలకు, పరికించగా, అర్థ
మునర్థ్యా। ఇల్లినర్థ్యా। మానమే। సమస్తము
నర్థ్యా। మానమే। మానము పోయిన తర్వాతను
తాంమరకేకులవంటి కన్నులు కలిగిన సుందరం
టి కన్నార్థ్యాం। ప్రాణముతో। నుండవలెనే। అనగా
జీవముతో బ్రతికియుండ కూడదని భావ
ము ——

౧౨౦ కల్లలాడక గాంచి ముదాంసురాని
న రుక్మైజానరితపుబుదం దమునదీడు
తిరుమాంనముతిం చనిదైరవపాంద

౨ స్కాంధే పీఠం॥ [illegible]

పద్మము౹ పూర్వోక్త [illegible] తచ్ఛిన్న [illegible] ములు

ప్రశ్న౹ అ[illegible]౹ ఈ౦ మూ౦డులను౹ అన్యటుని౹ న్యూ

ప్రకారము౹ పలుకుతూ౦ను౦డగా౹ చూచి౹ వ

రా [illegible] తకుశ ప్రస్త్రైన మూవంటి కృష్ణోదయు౹ [illegible]

కి౹ అ[illegible]౹ గా౦ధికా౹ దా౦సరిత వృ్పడ౦డమున

తిరు౹ అ[illegible]౹ దాసరిహా౦తు [illegible] సైరము౹ మొ

క్కుచేత [illegible] ని౹ స్తా౦ మిత౹ [illegible]

[illegible]

శవ౹ అ[illegible]౹ రా౦ధిక యొక్క పద్యములవ౦టి

పా౦దములయు౦డు౹ తుమ్మెద౹ తమ్మి౹ అ[illegible]౹ తా

మరయొక్క పుష్పనందు౹ వ్రాలిన ప్రకారవ

పలెను —

౧౫౮ క నిమ౦జీరము ఘల్లన

వనజజరుద్రాది విబుధ వర సేవ్యంబై

తనరిన హరి [illegible] రమున్స్తో

వన జేక్షణాద్రో చె పాదము చే తే

టుచూ౦చి౹ మ౦జీరము౹ అ[illegible]౹ మ్రోదుమైన ప్రో

తకలిగినటువంటి౹ పాదభూషణము ఘల్లు

మని మ్రోయుచుగా౹ ఆదకయున౦దుపుట్టిన మువ౦

టి తామరయు౦దుపుట్టిన బ్రహ్మాదిదేవతలు

[illegible] దెవనైన శ్రీకృష్ణునటువంటి

[illegible] వి౦ [illegible] నది అయి౹ (ప్ర)శ్న

269

౨ శ్లో॥ వే లబ్ధం॥౨౩॥ శ॥

సూ॥ నంతే। కృష్ణః యిము కృ॥ త ౹ మ। అప్పుడు

ఎదమకాదిచే॥ ను। తన్నై॥ ను ——

శే చి యద్భాంత్ర మునేచే

చి॥ సలప్రస్తులు॥ జన్న స ష॥ లంబాడె

ప్రస్త పద మునెట్టనె

సా చి కుర షరం॥ గాంకి సాంకేక ముకే

టీ॥ సాంద వ కుల శ్రేష్ఠుడైన కృష్ణుడు। వేచి। అర్థం।

వే చిని విచి। చే జాంచి। అర్థం। చే తిని పొందు డు గా।-

జాంచి। వ గ కులికే ఉల్లుగా। ప లికె ను। జన్మ ము సా

ర్థకమూరాయెను। సాంకేక ముకి। అర్థం। పద్మము

వంటు। మొగము కలిగిన మువంటూ। రాంధికా। నా

యెుకృ॥ ~~[illegible]~~ సిగముడి తగి వి। నే యొకృ। చిన్ని ప

దముసెట్టెనెరం। అర్థం। ముద్దు పాదము। నె

ట్టిన దాని ~~[illegible]~~ కృష్ణునితలవెంట్రుకలుకన్నరాధికపాదములు [illegible]

౧౨౦॥ నెలత రాయాం॥ కింపరాధనిగ్గతవృక్షాన శ్లోకవేవగా

[illegible] లుకుమెరుంగు గట్టిచను గుబ్బలు పొంగ పసింగ్[illegible]

ళ్లులు ఘ॥ లుఘల్లన [illegible] ర॥ రకం జ ము॥ న్నెని తన్ని నంత మై

ర్మ॥ లు ఘ॥ లురఘుల్లన [illegible] లకజాలము నైత్తె దిమి జెప్పుడు

టీ॥ నెలత రాం। అర్థం। రాధికా। వినుము। గొ నవ్వుల

[illegible] నాంతి। [illegible] జు నృన్న [illegible] పెరుగు ప వెమె

[illegible] గా। [illegible] కవే నగా। [illegible] పెగ గుతా

నైవేద్యం ॥ ఆ ౧ ౫ ॥

ఉగ ॥ [illegible] కష్టం [illegible] త్రికరణశుద్ధం బున్నా ॥
నుగుణ్ణులు [illegible] । అన్నాటా । కలన ముక్తైన ఘ
వంటున్నే । అన్నితముక్తైన షువంటున్నే । చన్నుం
[illegible] టుత్తున్నా । [illegible] గారు । అంటే యు । ఘుల్లు ఘుల్లు
మనం [illegible] । చక [illegible] జమునంగాని । అ[illegible] । నీళ్ల
యుందుష్టునా । పద్మమునం । అనీ దొమక్కు ఎదమ
[illegible] లను స్నానకాని తన్నివంత । [illegible] । తన్నిన
[illegible] పితమేను । రఘు యు రఘు యు రఘుల్ల వంటె । పు
జాలమున గాం । [illegible] యు పుట్టిన
అడిమిజె పుట్టుదురే । అ[illegible] । ఆ యొక్క ఆనంద
మును । ఏమనిచె ప్పుదును - - - - -

[illegible]గచె తుపమెరుపులచె న్నెన్నైనను
తారకలచెందిన నిగ్గన ఘుమమెయు
గట్టిగుబ్బలపెం పుకలుమువెంత్తైనను
పిరుదు తనెరిమిన పెంపు మేలు
[illegible] ఘుమూందగు ఘునఘాలమెంత్తైన
[illegible] నుకొత్త కచుల్పు కందువ యిమేలు
పలికె [illegible] రుపులయెదు వెంత్తైన
పలకనియుంచొలిణింతలు మేలు
[illegible] పై [illegible] యెగరిన కోక తమేయూంకె సంచి
[illegible] గంలంరా లోనర్క్ష మెరూగగనగ
[illegible] నాగారుకై బిడె [illegible] యెుగు

శ్రీ [illegible] యుం [illegible]

వనితయా వింగన [illegible] యుం బెవర్షఫలము

శ్లో జనులయొక్క, కాంతుల పొంగసులు, ఎంత అయినా
గాని, తాదృశ, పొందిన ఘువంటి తెలు మవలి. నగా
మ శ్రేష్ఠము, కత్తినపుష్టైన ఘునంటువస్త్రాల యొక్క
కాంతికి, సంపత్తులు, ఎంత అయినా, గా [illegible] కటుల
యుక్తి [illegible] అయిన ఘువంటి, కాంతియొక్క
ములము, శ్రేష్ఠ [illegible] కను బొమ్మల పైని, బొప్పుచున్న
ఘువంటి, గావ్వ అయిన ఘువంటి, నుసలు [illegible]
అయినాగాని, మృదుపైన ఘువంటి, పొత్తి [illegible]
ప్ప అ[illegible], బొద్దు కుదిగువ అయిన కడుపు [illegible]
[illegible] క్కువలు, శ్రేష్ఠము, మాంసలను, పలుకుతూ
నుండే, శ్రేష్ఠముల యందు, కలిగిన ఘువంటి, ఎ
ని కాంతి, ఎంత, అయినాగాని, పలుకని యువ
చాటుపో లువు మేలు, అ[illegible], మాంట్లాంతనియో
ని యొక్క ప్రాంగ మ శ్రేష్ఠము ——— — —

శ్లో హాది [illegible] పోయిన ఘువంటి చేర మేలు [illegible]
ము [illegible] అనగా, అయోగ [illegible]
[illegible] ఆకాశగంగ, [illegible], అ[illegible], అ
[illegible] ము, నూగారు [illegible], అ[illegible], కడు
గాదిరోమ పత్తెము, నల్లని పెయిలు,
[illegible] అ[illegible] [illegible] కాం, [illegible] స్తంగ నింపుసె

శ్రీ కృష్ణ వే యుం.. శ్రు4 శ.. — — —

స్న శ్రీం ఖ్యుథ్యే . వ కృష్ణ ఫలము ! అ... . వాన మొఖుస్థ

ం భు — — — — — — —

నిశ్చిబులు కన జేసిన నవ్వుల ఫుబూ కలు బుచ్చిన శ్రీ శనా ఁ దినర్

శ్చి తి కిన వల్లకుం దిన ను పాలనుముం చిన నీటి ముం ఁ సా

ల్ మిః కదాం లు బ్రాహ్మని ఁ చెరగ బిళ్ళిన బిఁ పేముం దినర్

శ్రి భలి ... మ... స్వ ని ఁ బాం యుదు వాం ని సురాత్రకాలమునే

ఁ బులు కన జేసినర్ఁ . అ... . న మ్మకాం ఁ వి అఁ ని . నాంము

నాం మును . కాం ల్లజెట్టునాం పేద వాండి నర్ఁ . అ... . వి

రిపెట్టు నాం మూం ట్లాం దినాం . వూం ట్లాం ద. మున్నా . ఁ న్న

పాం లలాం ముంచి నాం . నెల్ల ... ముంచి నాం . న్నిం వ స్తే

వాం ము . బాం లు నుబెం మ్మ ... ద స్తె లికి . పిలిచినా

పిలువ మున్నా । భళ్ళాం భళ్ళాం . జైాం సుతాం దని నా ...

... అవునన్నా । కాం దన్నా . శ్రీ కృష్ణ రాం లప్పైనదు

వంటి . రాం ధికాం . బాం యుదు నాం నిను . అ ...

భావలు

... . వ కవాం యును . అని . ~~అ ... ముఁ~~

న ఁ శ్రీ

వని . అ ... . శ్రీ ప్ర కాం రి ము కృష్ణుదుప

... తీ నాం ధి క . శ్రీ ప్రకాం ర ము . అనె ఁ — — —

వ న జాం క్షె ముం తల్సె యుగ

న శ్రాం న్నే నె యుంతే బాం లు మూం న ము కన్న

... న ... నాం మే ఁ ఁ బాం తే ...

శ్లో ॥ దేవీయము ॥ అ ॥ ...

న ... యాం సునప లప్స్యౌరి వదనము గాంగ
టే వ ॥ జాం స్మ ॥ అ ॥ — ॥ అదిక ముసందు ॥ ప్స్యల్లి నమునంటి
తామరవంటి ॥ క ప్పులు క ॥ గిన మువంటి ॥ కేస్త్రా ॥
ఇంతనైయాగ ॥ అ ॥ — ॥ ఇట్లా శ్రము పెట్టెటింగకు
యూంనసము ॥ చెప్పె ॥ అ ॥ — ॥ చెప్పమాదదని భా
వము ॥ అ ... లు ॥ అ ॥ — ఆశ్రమె చాలును ॥
చూంతగా ॥ మూంనము కంటె ప్రశ్నాము ॥ ప మిబాం
తతెగ ॥ అ ॥ — ॥ గాంప్పగాదని ॥ ~~అ[illegible]~~ రము ॥ అ
గ ॥ అ ॥ — ॥ ఈ ప్రకారము రాధిక వలికె ॥ రాంసము
న్యూ ॥ మోంహంమున్యూ ॥ కిసు వేయు న్యూ ॥
అధికము అప్పుతూం నంతగా ______

... అందప్పైటుకొంగు వదనాబ్జము పైనిడి శ్యారి ~~[illegible]~~ గనా
... యుండును భాస్య యేచెచ్చైనె లుపెత్తి కలప్పన మొప్పకుచు
స్సంధ సుగజ్జిగుబ్బలను జారెడుతస్య యునాం బుఫ్లాంరిదు
ల్క్యందర మేరుశ్శైలములమాంటికి జారురుఝరంబులో ...
టే న వనిప ద్యెదచెరుగు ॥ తామరవంటి మొగము
... శ్యారి ~~[illegible]~~ ప ॥ అనగా ॥ కేస్త్ర ...
ంశగా ॥ చంద్రుని తారె సమాన మైన మావం
ముగము ॥ కవిగిన మావ ... రాధిక ॥ ఎలుగె
అ ॥ — ॥ కంతపప్పరము గాంప్పగా ॥ కలప్ప
నప్పు ॥ అ ॥ — ॥ అచ్చ కృము ధురము గ ...
కై పెట్టి ॥ సుందర పర్వతము ... న్యూ ॥ మె ...

[illegible] దేవీయగాం॥ అ॥ [illegible]॥

ద [illegible] తమునందు మాన్సా। సాంకెసాంకెతమున్నా। [illegible]కు

త [illegible] ంమున్ కృష్ణ హావంముగో అన్నట్టు నాసందసు

అ—। నదుమము ఎదవ [illegible] కవిదినమువంటి [illegible]

న్యమునైన సువంటిచన్నులయుండు। తన్నయగాం

[illegible] పూరమునక। అ—। రాధికయొక్క కన్ను

లనంజంగ్నమైన [illegible] వంటిది। పేరుయొక్క ధార। ప్ర

సహించెను —

[illegible] చెలియటువ్లె ద్వస్థూంచి భారిజేరి పదమ్ములు బట్టు [illegible]

మెలతకె [illegible] ద్వనేలనినుమంచినవాదనె కోపమంతగ,

గలిగిన నన్నేయగలకార్యములన్నియుజేసుకొమ్మనె

తలపగనీదుశొమ్మనుచు తాబలిమిన్ననికౌగిలించినక్

చెలి। అ—। రాధిక। ఈ ప్రకారముపదుస్నానం

తై। చూంచి కృష్ణుడు। దగ్గరి। కాళ్లనుపట్టుకొని [illegible]

మచేతను। పెత్తరా। అ—। రాధికా। పగవదము

వందుకు। నిన్ను మించినవాదనే। అ—। మిగిలి

[illegible] సు। కోపమంతగా। గలిగిన అ—

[illegible] తకెనుక। ఉంటే। నన్నే యువల [illegible]

పనుపను। అన్నటిని। చేసుకొనుము। నే సువిచా

రించగా। నీదుశొమ్మనుచు। అ—। నీసంబం

ధమ్మనదాదనః। అని। తాబలిమిమిక। దానిని।

న—। కృష్ణుడు। [illegible] లవంతముగా। చుట్టుకొ.

అతిని [illegible] భముచేస్తె —

17 ... పదంతి వే మరచెనంబు జనార్దనుడు మెయోని ...నైః
...తనిచెప్పను ... హరి పుణ్యములంటె ...
...తుడు ... తెన్నరు ... విప్ర
... కంతునిదంతి తారపికవృష్ణ వజ్రరుని పోరుకునప్పుడు
టీ॥ అట్టి తరావున । పదాతి । అర్జునా । రాధిక । ప్రేమ
రచె । అర్జునా । పరవశురాలాయెను । నీల్లంయం
దు పుట్టిన పావంటు । తామర । బొందిన నందు నవి
ని నపావంటు । కృష్ణుడు । మోవినా ॥ అర్జునా
నైదవియొక్క । తెనియను । ప్రావేను । సేవంతి ॥ అ
నగా । పాపమకవినిన పువంటి । రాధిక । చెక్కిలి నిక్కా
లికెను । హరి । అర్జునా । కృష్ణుడు । పుర్వములంటె
అర్జునా । మరుకైన పువంటి । అవయవములను ।
పుట్టుకొనెను । మిటారి । అర్జునా । రాధిక । ము
ద్దునుపెట్టుకొనెను । కాంతుడు । అర్జునా । మనో
హరుడైన పువంటి । కృష్ణుడు । గోటితో । మొక్క
...డు । అర్జునా । కృష్ణుడు । సేవవిప్ప । అనగా
పో... నివిపుత్తుతూ సుంకగాచెలి ...నైనె । ఆ
నగా । రాధిక చూపెను । ఆ కంతునిదంతి । అర్జు
నా । పున్నాగ నియొక్క । ఏనుగవంటి । రాధిక
పటవుశవు ... లిన
కవృష్ణ వజ్రరుని పోరుకుకే । అర్జునా । ~~...~~
...విల్లుగలిగిన । ...నైన పువంటి । మన్మథుని ...

శ్రీగౌరీ దేవీ దండకము ప్రారంభము ॥

శ్రీకర ఘన । అక్షర । వంక మ మ ము వ ఘ । తీ వం ము

గౌరీ దక్షిణవే । అక్ష । దా క్షాక్షైన ——

౧ విద్యలు విద్లవంగ వంగ కొలా త్యా వారాత రంజితాం తకం గుప్పై

రాధా మా ధత్తు లూ క్ష్మ క్షత్రిచక్ర నిగె మే క్యమ్యనె

militia 1 army

త్యా త్రులూ వృశిఖ్ఖుషు ము వృరం బులగు యా వరం

బులనె పృ దిరుదు న । దశోదకీ రత్న్రంబ వం

౨ జతరల భ్రా క్ష భరం బున స్గినిన మందర ధ రుండ్ర మందా

నందం బున కంధంబగు చెంతుగల విందు చందంబ

నుతిం దు పరచు సుందర ధుంద స్ఫి తవదవార విందంబు

న త్రం దు కొని ఘ ము దృష్టిచెట్టిన ప్రైట్ట నియ్యక నిశ్చం

౩ ఖం ప్రతుత్థం బున కుద్వియె తగు ముద్దుచెక్కుల నెక్కిననా

క్షనియ్యక వభువ గా క భూక కు భూల న్ల భుభగుప్ప

నెరగా భువని మిరి న వ్విరుర నియ్యక చూ క్షం ప్రకెం

ప్రశాం ప్ర సం పాదిం చు తా విచెం గా వి మొంది

౪ ఖిగా నిన గా న నియ్య క । కట్టా కోమ త్తి యం బులతే

నె మెం తికుట్టు ప సుల ం స ను పట్టు కెం బట్టుక్కె క కుం

బట్టు బాల క మట్టు విం రిగు ట్టు బయిటు చెట్టుగ

జిలిపె ట్టెం ప్రతు బ్బగు క్క చ మ గు క్కు లు ల ట్టుక్కి నెట

౫ ఖిట్టు న య్యు కరం గు బం గ రు నెంటె న వి రా వెం తునం

డు తుం డ విం తూ దం తు యుం తుని నం ట్టిన నంటు

నియ్యక విల యాచు పుం చు క్రా వ్వం చు మెంతుకు కెం

గంటు గ డి యుర చి న డి యుం చ నియ్యక । ఊకు

౧౨౩ శాస్త్రంబులు బెట్టి [illegible] చదివియుం [illegible] నవియుంటని
బట్టియున్న మన్నె వారక్షణ్ణమున్నను డికట్ట లంటని
[illegible]ంచియుఁ దాళించియు పలాదవ చిత్తము
చిన్నకునమ్మె నెత్తిని త్రిగర్త వెయ్యా వినక్షింబుగ
౧౨౪ [illegible] కుక్రమేరు పఠించురుక్మనె నెక్కిమకృవనెక్కెనం
త్రిలిగాంట్లిమదదం త్రిత్రైనె కృమాంవంతు త్రేక్క
సనుకృదక్రైకగిలుకెలచె వృరకైరాంల్లమంచం
వృహాంశవాంశలును చె[illegible]పక్రితెక్రదరాది మెత్త
౧౨౫ లానత్తమిల్లికీచు బుత్రవరాంతలు మసురతత్త్ర
పంబిలనెదలగ. మగమవలచుసైరాం వజ్రపాది-
[illegible]దినెత్తావృలు ఘమ్య ఘుమ్యన[illegible]మ్యబిన
బినపసెతిథియొ సపతిపురటి పిట్టలరెట్లలచ
౧౨౬ ఘుబిడులును బకదారుల [illegible]తలు మసూంకేతుం
కిలవకెనకలును గ్రుక్ర కైత్రైక శాస్త్రంబులం
[illegible]సంగించు పలికిబిలుక్షం కలకలంటులు
నుగప్పన పరవశంబుల [illegible]పిన్నవురుసోంమువ
౧౨౭ రుపవెక్కియున్ను [illegible]రవ-కబరెమెలుగులున
నచ్చులంతృముచ్చటల చెచ్చుటరుగ మెచ్చుమెచ్చ
రాయుంచెలవక్షాపశులును గళ్ళరవంబు
లును మంజుమంజీరరుతులు [illegible]తృవనంలును
౧౨౮ విడకవిడువక తరణిపకైదమిదకరిదిబణా

తాంతి బరక ... నవకంద ... మరుతు వ్రాయు ఘు -
ఘనజఘన సం ఘ ... నభయ ... వా శ్మీరంబు లు తాళ
... విహార విహారంబు ... సరంబు ... శ్రీనా జ
౧. ... దల ... త్రిలక ... త్త కానితళుకుల ... వ ... లుకల
జి ... శేరువాం ... రంబు నంద మిచి ... కవెదు ... తృ
... సాటువెనిమేటు ... బుకాటుల నెజ్జత్తి ళ్ళ త్రా త్వ
త్తరుమత్తిళ్ళు బిర కం ఫ్రుగుత్తం ఫుబను ... త్రు వెదనుత్తి
౧౪౪ యురుకే లుజ్జాం ... కంబు ధరుగళంబు నుగ్గా గేలించి
మోము మోమున ... త్రిత ... ధరాధర సుధారస
ధారల ... క్రో ... త్రి ... రు ... దెవె ... రుఫ్రురు
శి ... లడసే ... డుకు లద లింఫ్రులు దింఫ్రులు ...
... ంగంబులును చిరు పన్నులు ద్ధ విధి పద్దులన్గలి వేతా
... కులు పేర మారబాణంబా ... వ బాం కచి
... వంగుచు చెంగటనె సంగు ... ని ... తచిత్రక త్ర
రత్నయుం ... హంబా ... కామాలికా వాంస్త విస్త్రస్త
మల్ల ... సముల్లసిత మల్లి వల్లభుల దండ ...
౧. శగ దంతి విధ . శన్య ... సువర్ణవర్ణ నింయ్య ... గంధబం ...
సము ... వ్యం తెరా ... త ప్రవర్తితా ... రుధూ
వధూ ... మౌ ... త్త ... వెగిరి ... గనిగమ ... జిగిమె
... లవని ఫ్రువి ... లను ... ఫ్రసా ... లా ... కనొంత్రా
... హం పెం హం ... సించు కనపనయుంప ఫ్రు ...
పరస్పర దర్శనా ... గ ... గంబు నంబు ... ల్లు చె ...
... ట్టు ... గా ... ళ్ళ ... లు బి ... యుల్లకె ... కం ... ట్ల

Tara IV. 91

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] సంబం [illegible]

[illegible] సంబ

[illegible] సమర్పించుచున్నాను [illegible]

౨౨౮ ఇట్టి ప్రకారము దేహమునే నమాటాటి యున్న ధని

యెముక్క పంగ [illegible] యౌ అర్జున । రతిసంబంధమైన

మువంటి । సంతోషము చేతను । కరతులవలనే

వృద్ధిని పొందుచున్నట్టి । మానసములు కలవా

రై । రాధికేయున్న । కృష్ణుడున్న । ఒకరి । ఒకరి

చక్కదనము గలిగిన మువంటి । మిత్రుని మేను

లయెంచ్చి । మంచి పరిమళ్ళము చేతను

[illegible] కళ్యములైన మువంటి యోహారంబు

ల । అర్జున బంధభేదములచేతను । నెవ్వ

రింజేసిరి । అర్జున సర్వస్థము గలవారైరి ।

౨౨౯ అందున । అర్జున । ఆరాధా కృష్ణులలో । ఏం

దుని యొక్క తోడ బుట్టిన వారి లో శ్రేష్ఠరా

లైన మువంటి । రాఘవ । అవాంతరలజ్జాభరం

[illegible] । అర్జున । అక్షమునకు లోనగ [illegible]

[illegible] । మతి నవతిన । పంగమసంబంధమైన

[illegible] కళ్ళయుక్త బిలువను ప్రవించితి । [illegible]

రహితమును । ధరించిన మువంటి । కృష్ణుడు । [illegible]

తత్త్వైన। సంతోష మయుచేతనః॥ ప్రాంకిమైన రఘువంశు
పత్రనికయు సలక్షణములు ప్రైన రఘువంశు। చంద్రునికి శి
తత్వత్వనాగ్ని సూత్రముండెను। ప్రాందక్షి మగుకలిగిన రఘు
వంశు। విదిత॥ కృకలిగిన రఘుశం। ఋతాంనుజవం
౧౩౦ ౦ టమునుమునను॥ ఆత్రేయించి। ముద్ద్రవంపెట్టు కెం
గ్రైపెట్టుకొని యున్నక। ప్రవర్త్మైన। దస్త్రాము నకు।
సమాంసపై। టకప్పురూం ముండెను। సాంగస్వైన చెప్పి
న్నను। కొంరికితే। కాంరకని యున్నక। కప్పగా। కప్పు
ను। అక్షరా। కమ్మకేనేటి। చుకునైల్ల్వయును। కకు
ప్పలకే। అక్షరా। దిక్కులయుండు। శాంతిసూత్రసం
త్రి। శ్రో...నైన రఘువంశు। వెంట్రుకయు కలిగిన। వేకా
౧౩౭ ౦ నిప్పుకొకితే। ప్పుణాయుకని యున్నవ॥ చాంక్షం ఫలం
ఫు। అక్షరా। నిత్యవైన। కురువింద ము। అన్నీః రత్న
ములయు కృ। సాంగ సుము। సంపాద్యము నుచేనః ప
లమల్లి సూత్రముండెను। ఎర్రని పెదవిని। చప్పరించితే
చప్పరించని యున్నక। కట్టుకోముత్తియం బులు।
...అక్షరా। సంచి... తిగవిని గల అనేము త్రవముల
...। తైనమొంతి కుట్టుపనులకే। అక్షరా। అ
...। కుయు। మొగ్గయు। పుష్పయు। పిందెయు। కలిగిన। తై
నమొంతడు వేనే। కుట్టినపనులు। నాపరుచూం
ముండెను। ఎర్రని పట్టుర వికకు। పట్టుజాలక।

౨ శ్రీ దేవీయం॥ అ॥ శే॥ -

అ॥ [illegible]। బిగువుగ్గై। ముట్టు, వి॥ రి। అ॥ [illegible]। ర వికసము

౨౩౨ ౦ బి। క మాన్య ముసంగె విలిజే స। బిగువైన ఘువంటున్నే।

[illegible] ఎంగిన ఘువంటున్నే। అన్నతమునైన ఘువంటు

న్నే। వట్రువనైన కాంతలవంటు చన్నులను పట్టితే। వట్టి

నియ్యకే: పన్నైనవినిన వసిడికెంటె నఫలకళావిమ। నిర

స్తరించిన ఘువంటున్నే। చెరుకువిల్లుగలిగిప్రాభువై

న ఘువంటువు మన్మథుని మొక్క। ఇట్లైన ఘువంటున్నే।..

మొ॥ ని నా। అంటు తే అంటె నియ్యక। [illegible]

తిగెనుమింబలుమున్నకాంతలగినఘువంటు

మెరుపు [illegible]

[illegible]

మేనునను। కవుంగటులాకికోచ్చిన చేర్చి నియ్యక। దా

౨౩౩ ౦ పురంబులు చెప్పుచు। అ॥ [illegible]। కెప్పున ముషాపేవి

నము కాని య్యక। దాచుకొంటా। త్రమువెల్లెనున్నం

చు విల్లు। అ॥ [illegible]। చెటుకు తుంటువిల్లుగా। స్రావిం

చిన ఘువంబు। మన్నె దారకే। అ॥ [illegible]। నా పుపయ

చిన ఘువంబు మన్మథుని। కన్నమిన్న। అ॥ [illegible]। కనుకెన్న

స్రుగలిగిన మన్మథుని। కన్నమిన్న। కెప్పుని మొక్కరే

ఘువంగున్నే। శ్రీ ప్రద్దైన ఘువంటు। కెప్పుని మొక్కదే

వా। నెంటం గపన్నె। కళలంటు। అ॥ [illegible]। కళలం

బ్రై సత్తిన ముల మ। ముట్టుకాని స్రుక్షైసిన్నే।

రతివలంగుల అగబట్టు మాన్నె

రా ళంటయు। అ॥ [illegible]

[illegible] వనబ వల్లా [illegible]

[illegible] । వి చలా దువ। అ॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]। దే ఉప్పు [illegible] తె ప్పు

శ్రా దే వి నాం॥ ఆరు౪॥ —

౧౩౪ ౦ తెప్పుబన। త్రైశి। వగిరి। ఏగడి॥ పంచదారవంటెకి
దవిని। బారి ద్వ్యము గా। గంట్లు తెకి టుట్టుగా। ముఖుక్క
న। అశ్వ—। నై ప్పితగికె టట్టుగా। కారికె (ప్రా)ణుబక్త
శ్రీ టట్టుగా। చెంతమ కొట్టు। మదించిన। పమడుకొ
దనె నే [illegible] వంటి। మావంతుడె కృన। అశ్వ—। వా
వటు వానినేటు చేతను। ఆకృద క్కతె। అశ్వ—। బల
ముననుత క్కవవతనియాశ్వక। గిలు వలుకవిగిన వను
వంటివెస్తె। చప్పర కొళ్ళ। అశ్వ—। చలుమచప్పర
ము। గల కొళ్ళు గవినవ ఘుట్పవు యొక్క। వాంళ
వాంళలు। అనే। ధవను లున్నా। తెల్లని పక్షిఅ-
యువ। వాంసల యొక్క। రెక్క దూంది। అశ్వ—।-
౧౩౫ ౦ తూవికలు। అనే। దూది యొక్క। తెత్తులారి పలబ
స్తుంబుచూనుండే। కీచుబుర్రు వేంతలును। అశ్వ—
క్కీచుకీచునవలికే। చెక్కలమొం పునచేసిన। తారలు
తిత్తుల యొక్క। ధ్వనులు నున్ను। సురతత్రవుంబు
లు। అనగా। కూటమి సంబంధమైన। కష్టములు
చేతను। తామ్మలయందు। ఘుమ్ముఘుమ్మున పరిమ
ళిస్తున్నంకీ। సీవజవాదిప్రోవినె తాళ్ళు లు।
అశ్వ—। [illegible] నారివదెశమునంటుఫ [illegible] లైన మూవం
టి వస్తె। అతపిల్లిజిడిన మూవంటి [illegible] జవాజికు-
క్కల [illegible] సంబంధమైన మూవంటి। మంచివా
సనలు। గమగమ। వొంలికసె టట్టుగా। బిరబిర
కీచుచూనుండె। గ్రొంగ వైన వంటి। దీవనలు।

(ప్రా) లు అనగా
— పెంపపుతూనుండె

స్కాందేవీయం ॥ అ ॥ ౪ ॥ -

౦ యందలి పక్షులయొక్క కేకలధ్వనులు సూర్యు ! బెర
నగ్నాపాలురా
దారులతో ! పక్షులయొక్క ధ్వనులు ! తనబుగా ! జోరే
వెలలయొక్క ! పకపకలు ! నాటుగా ! కొలకర్లీ సను
నే ! కెత్తంకా స్త్రములను ! త్రసంగమూల ! ంచేనే ! ము
ఉష్ట్రేంములయొక్క ! కలకలంబులను ! అ— ! క
లకలధ్వనులనూ ! ముంచుకొన్న పుష్పవంబు విస్తో
తి వల్లనూ ! తప్పిన మంతుసేమం ! అ— ! లయ
౦ మానవులు తప్పిపరిములనపావంటు ॥ కూటమిని
వరుపతెత్రి యున్నప్పు ! అ— ! తాంశపద్ధతులను !
అంగినూర్తు నుంచే ! గారంకులయొక్క ! కంఠధ్వ
నులను ! నిశ్చింతుకొన్నా ! చాకొల్లె పవాంక్యము
లచేతను ! పెట్టెచెరుగ ! అ— ! అశాపంకెటట్టు
గా ! పెపులులను ! న్నసూర్తి నుండే ! రాంజపాంస
లయొక్క వళ్లావళులు ! అ— ! నదుసూత్రప
విశ్లేషి ఉగుపలు కులయొక్క ధ్వనులు సాన్యు !
గళరవంబులను ! అ— ! ఇద్దరయొక్క ! కేం
తధ్వనులు నూర్యు ! మన్మదుపైన పుష్పవంబు ! పాదభూ
షణాముపైన ! చిలగజ్జెలయొక్క ! ఝణఝణధ్వ
నులను వదలకేవ కలకలా ~~తాంత్రము~~ తుతకే దూ
౯౩౯ = రము — వెంబడిపెంబడి తదరబాలుగా
నువాంఛలి
ను అనే నధు నదుము ! అ— ! రతిమధ్య ~~...~~
... మాటలను ! ~~...~~

× ఘున జఘునం ఆం.లె
× తొథ ధృష్టసేలి

శ్రీ ... దేవీయం॥ శ్రీ॥ ౫॥

× ఈయొక్క త్రిగళపదమునకు బంధమైనపువంటులు। ధట
ధటాకారంబు యు। అ॥ ధటుధటు। అనే। ధ్వ
నులు। దర్శముల్లై। విరాచుతూం నంధగా। విరాసరం
బులకుపైనరంబువేత్త। అ॥ పిక్కిలి స్తన్యత్ర పక్షము
లైనపునం। ఖులక్రమములు కలిగినపువంటిల సమ
రతులను। కృష్ణుడు। కాలిపితే। అబిత్తది। అ॥
ఆకాంధకి। వెరువకే। ఆత్రమించుకొని। పటతల్లమ
పై। కేశమే। కుత్రములగాం। గవినిన। రథ్యుతు। అయి
○ వపువంటిది॥ మన్యధునియొక్క। పంజారము। అ॥
[struck]। ం హం దాస్వరమైనపువంటు। యోంనిచేత
ను। వ్యసనము పుట్టెటట్టుగాం। ఎదురొత్తులిచ్చుచు
అ॥ సమరతికి। సమానపు గాం। ఎదురాను కాం
లునూర్వా। సమానమునైని। పొందుగుగలగాటులు
యొక్క। పాదపదములన్లను। జాంత్రిల్లు। అ॥
ఎత్రగాం త్రవిస్తామండి। కాత్తనైత్తుట। అ॥
అప్పుడుపొందమున పచ్చివైత్తుతుకేతను। పొంగరు
కానిన। పొంక్రమైన పువంటుస్త్రీ। బిగువైనపువం
టుస్త్రీ। కు సు ... త్తలనగాం। పూలచెండ్లవంటు
వస్త్రులను। ఎదసేసిత్రి। అ॥ కృష్ణునియొ
క్రాంమ్మున। అనిమి। కెరిటుచేతులు సూత్రకా
○ పి। శంఖమునందరించినపువంటి కృష్ణునియొ

౩ శ్లో॥ పీఠమ్ము ॥ శ్లో ॥ ౪ ॥

శ్రీకాంతతమము । కృష్ణుం డీవించు కాంచి । మోహ వను ఘను
ఘనవం జేస్తి । అర్థము । ఆన మొగము ను । కృష్ణ [illegible]
క్రమైన ముదిరాంద పట్టు కాని । తన్న కు [illegible] । సుధా
రస ధారలచే । అర్థము । అశ్రీ పుష్పాని [illegible] । తియ్య
ని అయిన మావంటు । క్రిందిపెదవి మొక్క । అ పుత్ర
సంబంధమైన మావంటు రసధారలను । ద్రావి ।
మనోహరమైన చవులచేతను । దేనె । అర్థము । తృప్తి
నిపొందెను । ఈ ప్రకారము । ఇద్దరునూ । అక్ర
హాములు । ప్రకాశించే టట్టుగా । ఇద్దరు । అర్థము ।
ప్రకాశించే టట్టుగా
దేహములు । అదరు [illegible] అర్థము । [illegible] ।
ధాంధరి । అర్థము । పూండ్లాన । తృవర పడదములు
భిన్నరంపు । తన్నటు । కనుబొమలయొక్క [illegible]
జ్ఞలున్నూ । శాద్దిసంభోగములు ఉన్నూ । ప్రతిజ్ఞలు
లు కుటు । ప్ర [illegible] సంభోగముయొ
క్క [illegible] టములున్నూ । [illegible] । ఫలం నిక [illegible]
పించుతూ నుండగా । చేతులు చేతులచేతనున్నూ
శిఖశిఖచేతనున్నూ । పట్టుకాని । పెనుగులాడుతూ
దాం పునప్రకాశిస్తూ నుండి [illegible] బం [illegible] రములచేత
[illegible] యుబడిన బాల్యమైన పసంటున్న పురా
తన [illegible] న [illegible] । మరి సంబంధమైన మావం
[illegible] వస్త్రలు స్త్రీలయొక్క చేతులయం
దుబంచబడిన మావంటు । మల్లెలు [illegible] । అర్థము
జట్టులుయు ధ్వముచేసెను అని అంటుందు ।-

ఇష్టా దేవీయము. అ. ౧౪

శ్రీ ప్ర... సజాతాం నుండే శ్రే ప్రజ్ఞ వజట్టి ప...
ష్టచేతను చైనంతానినకు. అక్క—. ఏనక సంక్షే
ప్రైక. ఈంచబడిన మువంటు. బంగారుమ వన్నె. వర్ణిం
పదగిన మువంటు. వైష్ణ అయిన పరిమళము... చేత
ను. దక్ష్మమైన మధంటు తాము పర్ణములపై వనలచే
తను. ఎగిరిన మువంటు వాయువు చేతను. మిక్కిలిస్నే
హ్మైన పొందిన మువంటు. అగరుధూపములయొ
క్క పొంగలను యొక్క పమూవాం ము. ఎగిరి. అక్క—.
మింటు కేకే చిత్రత తలమనే కాంతులు. కవిగిన మొ
యిలారా. అన్యత్యు గా. కమ్ము కాని ఒకరిని. ఒకరు
చూతనము. యొక్క సంతోషమును నూన్యా. వ
లపు నున్యా. కొంచెము. పో. గొట్టితే. తిరిగి స్నే
ఒకరిని ఒకరు. చూచు మనేపనియొక్క త్రము
చేతను. పుట్టిన మువంటు. అధికమైన నిమూర్పు
లనే. వాయువులచేతను. దెబ్బదిన్నే నాసప
టుకి. తెప్పరిల్లి. పెగిరతమో. మొామములను చూచు
౧౮౩ కొని. అలక్ష్యముగా. ఎరబాసి... తిబడిన-
మువంటు. చక్రవాకపు పక్షులయొక్క ప్రియునును
బొందినష్టము నుశ్రే దటుండుకు. పొందిన ము
వంటు. సాక్షీతిబంధములు. అక్క—. ఎనబడి
...నపథములైన. రతిభేదములయొక్క (ప్ర)
...బులు. ముకుర బింబి గబులు. అక్క—

౨ శ్వాశ పే యం॥ ౯॥ ౪॥

న ల స్తుతి ప్రముల యందు చూలు। అనాయుమువజ్ఞె యంబు

జి న పువంటు। వి ర న స ప్రులచేత। పెంపొందుచు। స్త్రీజిం

తి ప మయ్యమునందు ——— —

౧౪౪ మాత్సకాని యిన్ని విధముల

తత్త్రర పడ సనని పెనిత నివారకయా

చిత్తాళిప్పైనె మాలిపై

నుత్తిభముకొండనెక్కు మావంతుడన్

టీ॥ అక్రమించు హాని। నన్ని ప్రకారములచేతను। తాం

దరపడేటట్లుగా। అణాయువపడి భాగించి। తృప్తి

నిచ్చాందక। ఆ చిత్తాలి। అ——। ఆరాధిక। స్త్రీష్టు

ని పొందికి। మత్తభముమొందను। అ——। మదిం

చిన ఏనుగు మీందను। ఎక్కిన మావంటు। మావం-

తుడా (అన్యద్వా। పైకానె। అ——। పైకైచ ప్రకళిం

చెను ——— — — ——

౧౪౫ మరుగుడారము బోలె నిరిసెన్నెనె రిమురు

(శ్రీ) మ్మమునుండెడాంచు చీకట్లు గాంగ

జలజలమని రాలు సన్న జాజులు

తీవిశ్రాపెరులిస్త్రి చాలుగాంగ

చరుకవ్వచె మ్మటు పెన్నెరి పొరచు పొలంబు

తేనె నిచెన్నెనె ఖగాంగ

కనగజాలపసిస్తుకెనుత్తి తిలకంబు

గ్రంధుల వెడాచెలి పెండు నెంరసుగాంగ

౨ శ్లో॥ తీయం॥ అ॥ ౪ ॥

శ్లో॥ వలపుడికునపుష్పలలతివెన్నెలలుగాయ
నాసికముపై - పికకిన్నరం సందమూని
కృష్ణపక్షము లేతిన ॥ కృష్ణవేళ
కృష్ణదేవుని పైసుంశివే॥ సరిపె

టీక॥ మరుగు — రము బారెకె। అ॥— । తున్నదుని యొక్క
పడుమటికి రముకెనె। నిరినాన్నవెల మరుతే। అ॥—
తలచుట్టూ త్రేలుచున్న షువంటున్నె। —నగుచైన షు
వంటువెంత్రుకలు కమ్మకోని। యుంచుగా। అగుపడు
చూనుంచె। చికటులు। అయ్యేటట్టుగా। జెలజలమని
అనగా। అనుకరణము। పకుతూనుంచె। సన్నజాజు
లచాలు। అ॥—। చిన్నజాజిపుష్పలయొక్కపం
క్తి। చీకి। అ॥—। ఎరబా—సిజారుతూ। నున్నషు
వంటుచుక్కలయొక్క। పంక్తి అయ్యేటట్టుగా। చి
గువమ్మచెమ్మట। అ॥—। సన్నమైన షువంటుకే
మంచి వరిమళవుక లిగినషువంటున్నె। చెమట
లు। మిచివిన్నె పుట్టుతూనున్న। నెనలు। రాత్రి
కి దూరరయిన షువంటు। చంద్రుని యొక్క। ము
ఖ్యకెకి। అయ్యేటట్టుగా। కేరనిజారినః అ॥
—చెమటచే తక్కైప్రవిస్తానుండె। చూక్క
షే। షువంటికస్తూరిసంబంధ ॥ వబొంట్లు
ఇక ప్రవించిప్రకాశించె। నందుగానగ। అ॥—

శ్రీ కృష్ణదేవీయం ॥ శ్రీ ॥ ర ॥

నల్లని చిత్తవృత్తము । అ యేప్పటట్టుగా [illegible]

మెయం దాం । చకవిగన పిస్సవగటు నెలులకన పృష్ఠము ।
లేత వెన్నెల బంగారు కట్టుగాం । సాంగసు । చెప్పటట్టు
గాం । కలిక గాం నందవగాం ని । అ~~[illegible]~~ । చక్కని మెయం
చేతుల లర । చిక లి మెయం చేతులు । కాం ంతిగాం తగి
లించు కాని । కల్ప సింహ ఫేనం । అ~~[illegible]~~ । నల్లని కాంపృష్ఠ
కలిగిన షువంటు రాధిక । కృష్ణసాంప పవిం దనం
దేశ్లి సవిసె । అ~~[illegible]~~ । అపరతి సంబంధ మ్మైన
షువంటు । శ్రీధను రావించె ను ।

గ శ్లైసెం డు సాం లంచిన దండిగాం పెనుండి
కురుచ సన్న~~[illegible]~~ లచరు కాంతసేపు
గాం విచిత్రము చుట్టు కర నొని తిరుగం తరుల్
విత్తం తగం తరుగును కాంతసేపు
సిడిజంత్రపు బొమ్మపగిదివిన్నాణముల్ Tamil for चमत्कार
గు~~[illegible]~~లు కుచున టులుంచు కాంత సేపు
తుద గాదు బొంగరంబి దినాగ కసిదీర
కం. తుసిరం బాడు కాంత సేపు

గ శ్రేన ఘన యము బట్టు నునసొచ్చ న్నసనుర దొట్టు oalusuconi hatticoni
పటుద మెడవ దిట్టు ము దుస్సైము దుద్దు చెట్టు
నాదు ములుగొట్టు ములపెల్లి ముబ్బదట్టు
జాలవారి పైనిపుం నావ కేత్తినాని

[illegible]

As if rapidly striking down a rebounding ball
She gave quick showers for awhile
Like a ~~paper kite~~ whirlwind, ~~turning~~ round, in gyration
Sportively She ~~danced up and down~~ spun round for awhile
Like a golden puppet, marvellously
She wantonly danced for awhile
Ah this is a top playing on its tip, said
she, as passionately
She danced, possessed with the spirit of Cupid
148 Ah what airs she put on, slapping his ~~[illegible]~~
smooth cheeks
While ~~with~~ with unrobed breast she ~~said~~ naughty
words to him with kiss upon his
Gripping his ~~[illegible]~~ privates as gradually the
darkness came over her eyes
As the girl upon the hero rode man fashion

[illegible]

Koringu = 'gigilt[illegible] zapāl chapp[illegible]

ఉత్తర తిరుగునకల్ . తిరిగి గాంచల్ (ప్ర)తి భేదములు

"Anything [illegible] with a point, like a "girl's breast" (Vij. Vil. 1.147) is compared to a top" wherefore –

౩ శ్లో॥ శే శే యం॥ అ౪.౮ ౹౹ —

ధనము నుభేసుడు నుత్త ములనొట్లు। అగ్ని। ధురు
వైన బారే [illegible] తుటుమునా। తిన ద్విన్నగా౦। మట్టి దట్టు
అగ్ని। నిద్రుమండు సు।క్షిం గాంట్లును —

౧౪ ఉసర షిజ గంధి యాం పగిది శ్రా. విని గూండు కొక్కెం నివిండగా
గిరి నాణి విముత్ర్య ఫుస్సరులు కెంపు లదంధలు రఘుల్లి రఘుల్లిన
[illegible] ర ఘుచురాంశి మున్నరుడు చేర్చిన పుల్లియు తూంపు గుంభ్రత
ద్దుతుశి ఖివిస్వలింగములు గూడు కరాంలినలే॥ దారోపగా
ఫ్రే క్షాలన్నియుండు పుట్టిన ఘవంటు। తా మరలయొక్క వా
ననవంటు। వాసన కలిగిన ఘవ। టు। రాంధికె। ఈ
ప్రాకారము। కృష్ణుని కలుసు క్షాని। అతిశ నయును
చేసుకెంతే। గిరి గాని। అగ్ని। గుంపుగాం లుసు
క్షాని। ముత్యముల పారరములు సున్న్యా। కెంపుల యొ
క్క వరములు నున్న్యా। తెగుతూ। ఘను సుప। మున్న ధుదు
పేర్చిన మల్లిగను తూంపు గుంపు। అగ్ని। నాటించిన
ఘవంటు। మల్లె పుష్పలయొక్క ట్రాం ణానులు। గుమి
అవానములు
తద్దుగుశి ఖివిస్వలింగములు। అగ్ని [illegible]
యొక్క విస్తరించిన ఘవంటు [illegible]
[illegible]। అగ్ని యొక్క కణాములను। కలు
సు క్షాని। రాలిన త్తుత్తా [illegible] త్రిష్ణగా। జలజలరా
లెను —

౧ సా॥ ఎలుదగుఱ్ఱుల శారు సంకవేత విరాంధ
ంతఁదనీ వెరుంగుదు వంటు బ్రా. క్ష

౨ శ్రీః ధీ వీరం॥ శ్రీ॥ ౪॥

చ॥ త్రైర పెూం వి వల్లో, శ్రేదవిరాధ

౧ నీ పై॥ కుంగుదువ దుః వంధ్య

ప॥ సిమితె ష్పలత ష్ప పవ ము పే ధ విరాధ

యుదినీ పెరుం గుకు వాదిదేవ

తగువె వ్వను లెపెన దండ వే ధ విరాధ

యుడితే పెరుంగుదుపతను॥నవ

౧ శ్లో॥ యుమచునిరువ్వురు గద్దెదెఠ వాంపు సురాఠ

యరూనిసలెపాంనితి యవ్యమాూ వాన జేరి

జమిజెలగజెఠ గయులకెరజ ముః దాంఠ

శ్రీరి మరుబాంనిన శ్రీ సిలకెమురుమాంఠ

టీ॥ రాంధికాం। గాం ష్పనైన ఘవంథు। వస్నలయుందు। గో

రువంకపేధవి। అ[illegible]। గో క్ష్ణయొక్క నైలవంకయు। వ

త్రైజవి। అని। కృష్ణుడు పలికితే। అదకయునందుళ

స్నిగ్ధమైన వంతయు। తాం వుదల వంటి వస్త్రులుకలి

గినఘు వంతు। కృష్ణ। అదినీ వు। ఎరుగుదువు। అ

ని। రాంధవలికె ను। రాంధికాం। చత్రైయాం వి। అవ

[illegible]। వియ్యని నీయొక్క పెదవిని। వంటుగురుతులు

త్రైకవి। అని। కృష్ణుడు పలికితే। దేవతలకునమ

స్త్రింపదగిన ఘువంటు। కృష్ణ। అదినీవు। ఎరు

గుదువు। అని। రాంధవలికె ను। రాంధికాం। మిని

మిరెవ్వు। అ[illegible]। మెరుపుకలిగిన ఘువంటు। నే

నుకేష్పలమిందను। తాంంబూం। పర్ర రసములు।

ఇ భాగ దేవి చెంబంం॥ అగ్రి॥ ౬ ౧

౯ కృతి వి। అని॥ కృష్ణుడు పలికెను। మొదటు [illegible] వ్యవై

[illegible] నందు కృష్ణుం బసివు [illegible] గుడువు। రాధిక

కుపృభూమినందు। ఏపు నందు। సరిపెనదర [illegible] వ్రకవి

అ॥ [illegible] రతనములయందున్న। వారిరములు నే [illegible]

కులు నూర్యా। ప్రకృతి వి। అని। కృష్ణుడు పలికెను। శరీరము

తే॥ మువంటి। ముఖ్యుడున కుతంత్రమైన। కృష్ణ। అది

నివు। పరుగుడువు ——— — — —

టీక అనుమానిరుపు। రుగి ఇదేరి। అ॥ [illegible] ఈ ప్రకా

రము [illegible] కృష్ణులు। ఇద్దరునూ [illegible] మిత్రకృష్ణ

ప్రాధిమచేత। మించి। తేవిచే తేసు। వింగిరి। బ్రహ్మ

నిర్ణయించెరి। అ॥ [illegible] సమముగా పెనగి। పూర్ణ

ర్యములు పిగిన పెదవిని। గ్రోవేటందుకు। రక్షరి। ము

నక్షత్రముల

[illegible] ము ప్రకాశించే తుట్టుగాం। జేరి। అ॥ [illegible]

[illegible] కాని। అలవేరజములదారి। అ॥ [illegible] కతుల

[illegible] దూరంబు పడి ———

ప్రియుపడి। కొకములను చేతమిగిరి। మురుబారిగల

సిరి। అ॥ [illegible] వ॥ స్వధుని సొమ్మొక్క అనిమునయుక్త। ము

[illegible] మునందు। మి॥ [illegible] ప్రీతిమను పొందిరి। ———

౧ స్త్రీ కరమృత్యుం దానవరాపుష్పలయుందు

నతులితగొం వర్థనాద్రియుందు

నత్పభారావ్య రత్నసాధాగ్రములుందు

తరస్త్రాజ్రా నైకతన్నులుంగుంస

శ్రీకృష్ణ జననం॥ శ్రీ॥

ప్రకృతి॥ అని॥ కృష్ణుడు పలికెను। మొదటు ... ప్పవె
ళ్ళు నందు కృష్ణుడు చెప్పు ... గుడువు। రాధిక
ఉష్ణ చూపునందే। పప్పు నందు సరిపెనదల ...
అన్న—। రతనములయొక్క। పాలరములును ...
రులు ప్రకృతి। అని। కృష్ణుడు పలికెను। శరీరము
... హువంతు। ముకుంద అనుతంత్రమైన। కృష్ణ। అని
... వు। పరుగుడువు ———

అనుమానినిరుప్పు రుగి ఇచెరి। అన్న—। ఈ ప్రకా
రమం ... కృష్ణులు। ఇద్దరును। ముక్తిప్ర
ప్రాధిమచేత। మించి। తివిచేతను। వింగిరి। జినులా
ని। సర్భారి। అన్న—। సముమునా పెనగి। పూధు
ర్యము కవినిన పెదవిని। గ్రోవెటుందుకు। ధగరి। పూ
సఖిస్త్రీలమలు
...ము ప్రకాశించేటట్లుగా। చేరి। అన్న—
...కాని। అలకైరజము లదారి। అన్న—కతల
...దూరందు పది ———

ప్రియు పడి। కాతుల నుచేత మిగిరి। మరుబారిగల
సిరి। అన్న—। వః స్వధుని మొక్క అనిమొనయొక్క। ము
... ను నందు। మి। క్రతిస్త్రీ ప్రమునఃపొందిరి। ———

౧ శ్లో॥ రమ్యప్యాం దానవరాముకుల యుందు
సతుశితశోంతర్థనాద్రియుందు
సత్పథైర్ద్విపరత్న స్తంభాగ్రములయుందు
తరణిం జ్యోనైకతన్న యులంగుంసు

దేవేరియుం । అ...

పారిజాత ... పర్యంకములందు

... చిత్ర ... శాలా ... ములందు

... ముత కలిత ... మంజములందు

క్షేమరధీత్తర సౌధములందు

7 మణిస్థగన భాంటీర కల్పతరుభాగములందు

... రుతర చంద్ర చంద్రికాపూర్ణ ... ముందు

... వదివృదుకాంధికాదేవిగూంది

భకస్త్రీ విళ్లైతాపురదంపరగుచు

... మనె ... మైన మువంటు । బృంగా ... వనమనే ఆరా

మస్థీములయుందు । అగ [redacted] కేళశాలవనముల ... ముప్ర

దేశములయుందునూ । అతులిత । అగ [redacted] । తుల్య

మువైన । మహాసుకళిగిన మువంటు । గోవర్ధనపర్వత

... గందునూ । నక్షత్రమార్గమునందు । ప్ర ... స్త

... మువంటు । రతనములుకలిగిన మువంటు । వే

... క్రతువులయుందునూ । పారి ... తము

... నే వృక్షములయుక్తపుష్పములు కలిగిన మువం

టు । మంచములయుందునూ । విస్తరించినచి

త్రముపులుకలిగిన । కేళిశాగృహములందున్న

అగ [redacted] । ప్రశాంతమువైన మువంటు । ... తక

టు ... యుందునూ । ... గాంధిచేత । ... ము ...

నున్న మువంటు । ప్రక్క ... చిన్న ... ప్రా ... దం ...

... దునూ । క్షేమరధీత్తర సౌధములందు ।

295

ఎ

౩ తా [illegible] దివయం

అర్థము। శ్రీ [illegible] నే। ప్రథము [illegible] ప్రవ [illegible] క

ంపినవాడు। రామకృష్ణుడు [illegible] దేశ వంలయు

దుమాన్య —

టీక [illegible] ప్రభుకై నా మనం తృప్తి గాంచీర మనేపి [illegible]

గిరి పవంతుస్సి పుత్రుచేట్టు మయున్న నీ ధలయుండు

[illegible] సౌందర్య ముకలిగిన మావంతు చంద్రుని సం [illegible]

[illegible] మైన మావంతుని నిండిన మావంతు। వెన్నెలయుం

దున్నా [illegible] పుల మనిలయు। అయిన మావంతు

[illegible] స్వామి। రాధికాదేవి నిపొందిన భూమియుం

డు। తామరదంపరగుచు। అర్థము। కాలనియుం

డు। తాంమర వృద్ధిని పొందినట్లుగానే అభివృద్ధి

నిపొందెను — — — —

౧ [illegible] పదలు గల్గు రాధికా సాంత్వనంబు

టీ [illegible] నవిన్నదైకొన్న చదువుమన్న

[illegible] కవ్వారిగాంనలవారవారి

జ్ఞానతోసగును కోరికలధికదయను

టీక [illegible] ఉన్నలు కలిగిన మావంతు। రాధికా [illegible] సాంత్వ

నంబు। అర్థము। రాధికా సాంత్వనము। [illegible]

ధమును। చదివినను విన్న।దైకొన్న। చదువు [illegible]

[illegible] కి। అర్థము। చదివిన వారికినీ। వినిన

వారికినీ। దైకొన్న। అర్థము। స [illegible] వము [illegible]

[illegible] వారికినీ। చదువుమన్న వారికినీ।

౩ శ్లో. జపేయుం ... ౬ ...

అ॥ శ — ॥న్న తగ॥ అను చదువు ... ష్పన॥ గా॥ ఇక్కో

... పెట్టు గా॥ ఇచ్చు దక పు॥ నం॥ ... ప్రట్టిన ...

... ము వంటు కన్నులు కలిగిన టువంటి॥ కృష్ణ

... నః సమృద్ధి గా॥ అతిశయమైన టువంటి॥ నన

చేతను॥ వాంఛితములను॥ న్నష్టను ——

౧౪౫ ... స్త్రీముఖ పద్మ షట్పద తనుశ్రీ రత్న నీలాం॥ ... ౦

లీలా మానుష విగ్రహాంత్రము నే నీ పాన శయ్యాపన్న

కాళిందీ తట కేళి క్రోల విదము పాప కంసాంతదుష్టాంతకా

... యుక్తగ గరకృతం ... జితపదా ... కాంతే యత్ర్పణా

టసంపద తాం — ... మైన టువంటి॥ సిరి దేవి యొక్కయై

న మనేతా మరకు॥ తుమ్మెద వంటి వాడా॥ దేవా

ము యొక్క కాంతి చేత నుమనోహరమైనటువంటి

నల్లని మేఘము వంటి వాడా॥ వినోదసంబంధ

మైన టువంటి మనుష్యదేహము యొక్క సంతోష

ము గలవాడా॥ శేష సంబంధమైనటువంటి తల్ప

ము నకు॥ అతరమైన వాడా॥ కాళిందీ తటకేళి క్రో

విద॥ అ॥ శ —॥ కాళింది॥ అనే ఏటి దరి యందు విత్ర

... దునే ... లవాడా॥ కంసుడు మొదలై

నటువంటి దుష్ట॥ అధికమైనటువంటి బలులను

అంతకా॥ అ॥ శ — పుర నా-ము నంబడ్డ ...

కాళిందీ ... గయు ... ర్యరం ...

... లయొక్క ముగాలచేతను

[illegible] త్తర పే పి దినం [illegible]

(ప్ర) వా శి [illegible] నసముదంబు (అ) [illegible] యుక్త లక్ష

[illegible] వివిధ ప[illegible]రుల [illegible] స్వరాజ్య భోగా[illegible]

[illegible] ద్దెం ముసం। గ్రా న్తి [illegible] వా[illegible]

నే [illegible] గదా ధాంగ [illegible] దాం

[illegible] నలా కవవి మాత్య గారు తలి [illegible]

న్నారక దాం కారంయుతా

భోగసు[illegible] పె [illegible] తడురి [illegible]

యు [illegible] వంత మైన ముదంబు గదనుభ వించి [illegible] వా[illegible]

స్థిర మైన। శుభ ఫల వాంఛా। ఘురాత మనత్తైన వాంఛా

క్రాంత్ర। అయిన ముదంబు [illegible] సుంద రతర మైన ఘ

వంబు స్త్రై। ప్రత్యా ష్ఠ సుస్తా సుందే ముదంబు న్నె। అద

క తుం సు। ఇచ్చె మియుయు ముదంబు। అకృతి భో। కూ

[illegible] న్న వాం ఛా। విచార్యం సులచే తస్తోత్ర ము[illegible]

చేయబడిన ముదంబు। అంత ముచేన ముదంబు చరి

త్రములు కలవాం ఛా। తిరస్కరింప బడిన ముదంబు

ప్రాపనుము కలవా ర[illegible]

శ్రీలనాగ స్త్రా లక నాం గదా లపే నాం గ భోలక్ష వాం ఛనా

దంగ ధీశ్వర వాంగ విశ్వర వాంగ [illegible] శ్వర [illegible] వా నా

[illegible] యూరాం గ చాంగ నాం తెలాంగ [illegible] గ నార నాం సాహ

భూరీ [illegible] [illegible] సునాం మెంహ

[illegible]

... గజేంద్రు రక్షించిన వాడా। [illegible]

[illegible] సరస్వతి [illegible]

[illegible] సరస్వతి [illegible]

[illegible] గరుడులకు [illegible]

[illegible] కలవాడా।

[illegible]

[illegible] యోగమునందు సంచారము

కలవాడా। యోగసంబంధమైన ధారణ [illegible]

లవాడా। యోగములకు వేరు [illegible]

కలవాడా। [illegible]

[illegible] యోగ [illegible]

[illegible] లయందు [illegible] వాడా। [illegible]

[illegible] యోగ [illegible] చేసిన వాడా

[illegible]

[illegible] శ్రీ చిన్న కృష్ణ కరుణాకటాక్ష వీక్షణాం [illegible]

[illegible] ప్రవర్ధమానా [illegible] ప్రధాన

సంగీత సాహిత్య భరత శాస్త్రాది విద్యా [illegible]

[illegible] శ్రీమత్ [illegible] రుముల తాత [illegible] చార్య

పదారవింద [illegible] మానస [illegible]

[illegible]

రాజ [illegible]

[illegible]

299

౩ శ్రీ దేవీ యుగళం శ్రీ ౹౹ ర —

శ్రీ వెంకటేశ్వర [illegible] సమేతం శ్రీ సీతారామ [illegible]

బసవమహా [illegible] గ్రంథంబునందు సర్వంబు నుశ్రీతు

ర్హా శాసనము — — — — —

మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ [illegible] శ్రీయున — ము —

రాధికాకాంతా కృష్ణ నగ సంపూర్ణం గాంటి కనము

గ్రంథం వ్రాయు నయినది — — — —